

nyheter

Søndagsåpent UB
Humanistene trenger et sted å lese på søndagene.
Side 8

Prosedyrekonkurranse
Framtidens jurister lovfor-samler seg for å kåre den mest lovende juristen.
Side 8

Vekkelse
En ny generasjon med religiøse prøver seg med karismatiske framtoning.
Side 12

kultur

Yum Yums
mener selv at de er popens svar på Meat Loaf.
Side 20

Bokanmeldelse
Tolkien-fans får sitt med boka «Ufullendte historier»
Side 18

Musikk
Dandy Warhols, Madonna og SVEK har gitt ut nye plater.
Side 20

Tema
Moral og umoral. Hvem skal definere grensene?
Side 22-23

Teater
Dramagrappa på lærerhøyskolen har satt opp sine egne stykker.
Side 21

Eventyr
Gled deg, nå starter snart Eventyrfestivalen i Tromsø.
Side 24

Kulturkommentar
«Gutta på tur.»
Side 18

Matspalten
...kan by på Kjell-Magne Bondevik-Gryte.
Side 26

Dikt
...og novelle finner du på...
Side 25

meninger

Studentvelferd
Geir Jarle Voldmo er forundret over universitetsledelsens holdninger til studentvelferd i rekrutteringssammenheng.
Side 2

Leserbrev
Om feministisk vitenskaps-teori, sekstimersdagen og verdikommisjonen. Alt på ett brett.
Side 16

Utopia på Internett
WWW:
<http://www.uit.no/utopia>

E-post:
utopia@stud-org.uit.no

FOTO: LARS ÅKE ANDERSEN

Bandøving i Bodegaen

Lause Strenga (bildet), Badger og Baden Powells er tre band som øver i Bodegaen. Dei er først ute i ein presentasjonsserie om musikkaktivitet som føregår etter kafeen si stengt tid.

Les meir om kva dei spelar og øver til på

Side 6-7

Utopia

Studentavisa i Tromsø

- Nr. 6
- 25. mars 1998
- Uke 13
- 23. årgang

Demonstrasjonen:

– Kutt ut, Lilletun!

FOTO: SIRI VAGGEN OLSEN

407 dager i kirkefengsel

Jesunesan Mariyanyayagam har levd de siste 407 dagene innesperret i kirkeasyl.

– Enten blir jeg her, ellers går det til helvete, er hans dystre framtidsspådommer.

Jesunesan håpet Bondevik skulle slippe han fri før jul. Men ingenting skjedde.

Side 13-15

Det måtte store trusler om nedskjæringer for å få studenter og ansatte til å gå samlet i tog fra universitetet til sentrum i vind og snødriv. Budskapet var entydig:

– Ikke rør universitet.

Bønnene ble hørt, og dagen etterpå lovet utdanningsminister Jon Lilletun at han skulle gjøre det han kunne for universitetet.

Side 6-7

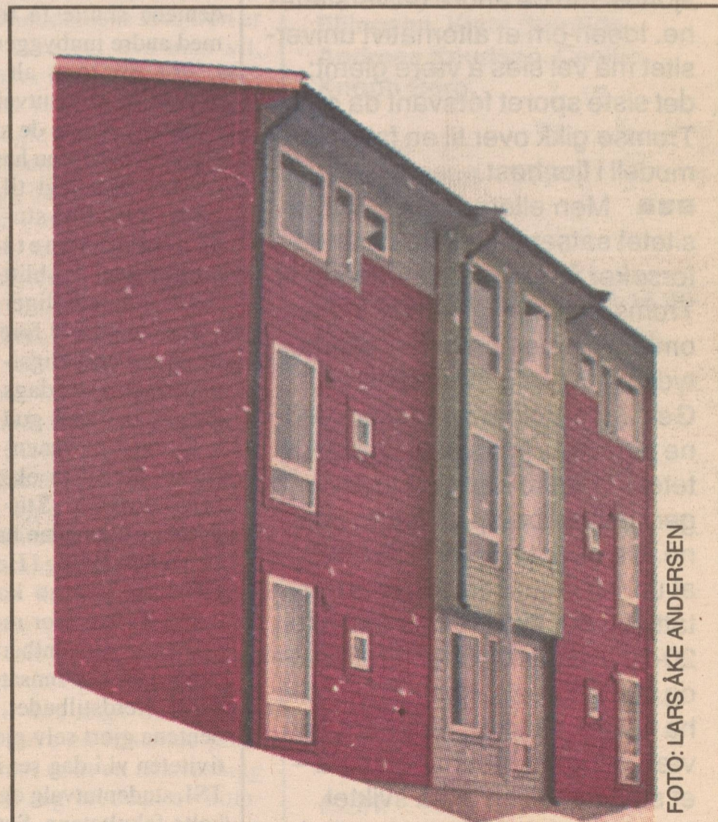

FOTO: LARS ÅKE ANDERSEN

– Urimelig dyre hybler

Leder Lars Echroll i husleienemnda mener 1.900 kroner for 12 kvadratmeter på samskipnaden er skammelig. Echroll foreslår 1.000 kroner.

Om boligsituasjonen: Side 6-7

Vårt kjære B-universitet

■■■ Universitetet satser knallhardt på å rekruttere studenter fra hele landet til Tromsø, og universitetets faglige tilbud blir kjørt fram som det viktigste argumenter for å studere her. Ledelsen ønsker å rekruttere "de rette studentene til rett tid" i følge Rachel Jachelln, rekrutteringsansvarlig ved universitetet.

■■■ Når det gjelder fagtilbudet er Tromsø et B-universitetet. Først og fremst har de andre universitetene mye større bredde innenfor fagtilbudene sine. De største og beste foreleserne og fagtoppene befinner seg ikke i Tromsø – her mister juss for eksempel sin eneste professor ved starten av neste semester. De fleste fagene i Tromsø er relativ nyetablerte, mens jusstudiene i Oslo for eksempel har eksistert siden det forrige århundret. På det faglige nivået er Tromsø et stykke tilbake.

■■■ Men universitetet har også faglige fortrinn i forhold til de andre universitetene. Små faggrupper fører til at studentene og foreleserne har et mer fortrolig forhold til hverandre sammenlignet med alle andre universiteter i Norge. Universitetet er nytt og radikalt, og har et potensiale til å eksperimentere og være mer utradisjonell enn de andre universitetene. Idéen om et alternativt universitet må vel sies å være glemt; det siste sporet forsvant da også Tromsø gikk over til en fakultetsmodell i fjor høst.

■■■ Men ellers tror jeg universitetet satser på feil hest når de forsøker å rekruttere studenter til Tromsø. Jeg er sikker på at utenomfaglige elementer har stor betydning for valg av studiested. Geir Jarle Voldmo påpeker i denne utgavens kronikk at Universitetet i Tromsø har gjort investeringer i milliardbeløp gjennom tideene. Da er det rett og slett utrolig at universitetsledelsen ikke har tatt seg råd til å kjempe aktivt for 20-30 millioner kroner idrettshall og studenthus sannsynligvis ville ha kostet. Det kan ikke bare ha vært pengene det har stått på – et sted har viljen også sviktet.

■■■ Det har blitt gjentatt til det kjedsommelige at studenttilværelsen er mer enn lesesaler og reagensrør. Med idrettshall og studenthus ville Tromsø klart å leve opp til ryktet som en vital og livlig by – også for studenter. Først da kan vi gi noe annet til studentene enn hva de andre universitetene har gitt sine studenter i all sin tid. Hvor lang tid vil det ta for universitetsledelsen å skjønne dette?

Åpent brev til rektoratet ved Universitetet i Tromsø:

Har studentvelferdstilbudet betydning for valg av studiested?

Det har i flere sammenhenger blitt reist kritikk fra studentene mot universitetsledelsens holdninger til studentvelferden, blant annet på universitetets strategidag høsten 1997.

Kronikk av Geir Jarle Voldmo

Denne kritikken har i hovedsak rettet seg mot det faktum at studentbyen Tromsø verken har et studenthus eller en idrettshall. Det er også et faktum at disse velferdsfasilitetene finnes i tilknytning til de tre andre universitetene og de fleste høgskolene i Norge.

Urettferdig kritikk?

Som prorektor og rektor har Tove Bull vært en betydelig støttespiller og pådriver i viktige studentvelferdssaker, blant annet i arbeidet for å få satt i gang en landsomfattende levekårsundersøkelse blant studenter. Undersøkelsen gjennomføres av SSB (Statistisk Sentralbyrå) og dette arbeidet startet denne våren. Tove Bull har også vært med å sette forholdet mellom lærested og vertskommune på den politiske dagsorden. I spørsmålet om Tromsø kommunes støtte til driften av studentsamskipnadens barnehager tok hun til orde for at studentene skulle få tilskudd på lik linje med andre innbyggere i kommunen.

Det har tross alt også skjedd forbedringer av studentvelferden ved Universitetet i Tromsø de siste årene. Bodegaten i Hovedgården har blitt pusset opp og det har blitt lagt til flere rom for studentsamsfunnets grupper, det har blitt flere studentboliger – som igjen har ført til at studentboligsituasjonen per dags dato er særdeles god i Tromsø sammenlignet med for eksempel Oslo. Studentsamskipnaden har fått en permanent sjenkebevilgning i Hovedgårdskantina på UiTø og Tromsø kommune yter fremdeles, til tross for reduksjoner, støtte til driften av studentbarnehageplasser.

Den største innsatsen for å bedre studentvelferdstilbudet har imidlertid studentene gjort selv gjennom den økte aktiviteten vi i dag ser i studentsamsfunnet, TSI, studentutvalg og fagutvalg på de enkelte fakultetene. Sett over tid er aktivitetsnivået høyere og situasjonen langt bedre i dag enn for bare få år siden. Jeg antar derfor at den kritikken som studentene har rettet mot universitetsledelsen har blitt opplevd som urettferdig, kanskje spesielt av rektor Tove Bull.

Velferd – bare ditt og datt?

Det forundrer meg derfor når rektor Tove Bull i siste nummer av Utropia sier: "Det står nok ikke på idrettshall hvorvidt universitetet klarer å rekruttere studenter eller ikke." Enda mer forundret ble jeg da jeg på lederplass i Tromsøflaket kunne lese rektors synspunkter på stu-

Studentvelferd – hva er det?

dentenes ønsker og prioriteringer:

"Eit meir spesielt problem rammar Universitetet i Tromsø meir enn andre norske universitet. Eg tenker her på den kraftige sentraliseringa vi er vitne til. Ho kjem til uttrykk på ymse vis, m.a. ved at våre eigne studentar stadig oftare bruker som argument at dersom UiTø ikkje gjør ditt eller datt, sørger for betre velferdstilbud, betre it-teneste for studentane eller kva det måtte vere, så vil dei rå folk frå å begynne å studere i Tromsø. Sentraliseringa gjev altså grobott for trugsmål".

Jeg har vanskelig for å se at det er noen sammenheng mellom sentralise-

lige. Videre konstaterer jeg at en del av disse kommer med "trugsmål" overfor universitetsledelsen som for eksempel at de vil råde folk til ikke å studere i Tromsø. Studentene er utilfredse på grunn av universitetsledelsens manglende interesse og engasjement i studentvelferdssaker. Utilfredse studenter er dårlige ambassadører for Universitetet i Tromsø.

To implikasjoner av dette resonnementet er at studentvelferd har betydning for rekruttering av studenter til Universitetet i Tromsø, og at universitetsledelsen i Tromsø undergraver rekrutteringa av studenter til institusjonen. Siden noen av studentene er misfornøyd med den manglende prioriteringen av studentvelferd blir de dårlige ambassadører for institusjonen. Dårlige ambassadører undergraver rekrutteringssituasjonen. En av årsaken til dette er å finne i universitetsledelsens holdninger til studentenes

ønsker og behov.

Kanskje er dette resonnementet feil – det er som kjent ikke gitt alle å tenke godt, særlig ikke studenter – men hvis det er et gyldig resonnement, så må man kunne slå fast at årsaken til svikten rekruttering ved Universitetet i Tromsø har med universitetsledelsens manglende interesse for studentvelferdssaker å gjøre. Forhåpentligvis tar jeg feil, men jeg finner det likevel betimelig å utfordre rektor Tove Bull og prorektor Tore Vorren følgende spørsmål: Er studentvelferd en betydning for rekruttering av studenter til Universitetet i Tromsø? Mener rektoratet at studentenes ønsker og behov bare er "ditt og datt" og et hår i suppen når vanskelige beslutninger skal gjøres i universitetsstyret? Hva legger rektoratet i begrepet "det helhetlige læringsmiljø" og hva mener rektoratet kan gjøres for at læringsmiljøet bli bedre ved Universitetet i Tromsø?

"...there's a great deal more to student life than studying. PUSH is packed with crucial information on courses, accommodation, entertainments, sports and welfare facilities available at hundreds of campuses."

-- Douglas Trainer, President of the National Union of Students (NUS), UK.

ringa og studentenes trusler. Studenter truster bygges på flere års frustrasjon over universitetsledelsens manglende prioritering av studentenes behov for studenthus og idrettsanlegg, og er neppe noen konsekvens av sentraliseringa. Det fortøner seg etterhvert rimelig paradisk at den samme universitetsledelsen klarer å få milliardinvesteringer til Universitetet i Tromsø, jeg nevner MH-bygget, NFH-bygget, farmasi og i løpet av 1998; teorifagsbygget. Milliardene strømmes inn til satsning på utdanning i Nord-Norge, men blir studentenes ønsker hørt og tatt hensyn til?

Studenter er god reklame

Informasjonsdirektør Eivind Bråstad Jensen skriver i en kronikk i Utropia at "tilfredse studenter som trives og finner mening i å studere her er utvilsomt våre beste ambassadører". Jeg konstaterer at en del studenter i Tromsø, men samtidig er de utilfredse med det tilbudet som eksisterer utover det rent fag-

Fornebu: trussel eller utfordring?

Det planlagte kunnskaps-senteret på Fornebu omtales av mange som et nytt Silicon Valley. Kritikerne kaller det en sentraliseringsmagnet, mens forkjemperne sier dette er framtidens løsning.

Leif Christian Johansen
(tekst og foto)

De fremste motstanderne av Fred. Olsens planlagte IT-senter på Fornebu er Sosialistisk Venstreparti. Torsdag 19. mars inviterte de til åpent møte på Mack-kjelleren for å diskutere «Fornebu-suget og Nord-Norge». Stortingsrepresentantene Inge Myrvoll (SV), Ivar Østberg (KrF), og Norut-direktør Arne Wilhelm Theodorsen innledet møtet. De presenterte alle svært forskjellige syn på Fornebu-prosjektet.

– Dette er tidenes tomtsalg i Norge; et tomtsalg som kan bli svært dyrt for landet. Hvorfor ikke utnytte de mulighetene for desentralisering som informasjonsteknologien gir? At Verdens helseorganisasjon vurderer opprettelsen av et telemedisinsk senter ved RiTø viser dette poenget klart, sier Inge Myrvoll.

Ivar Østberg fulgte opp og mente dette viste at Fornebu egentlig var et unødvendig prosjekt. Informasjonsteknologien har ikke behov for Fornebu som mellomlandingsplass. Tromsø knytter seg like godt opp mot resten av verden som Fornebu vil gjøre, mente han.

Telemedisin

Ideen om et telemedisinsk senter ble også tatt fram av Ivar Østberg, som påpekte at en lokalisering av et IT-senter på Fornebu faktisk kan være en ulempe.

– Man kan ikke opprette et telemedisinsk senter der ute. Til det trenger man fagmiljøene som eksisterer i sykehusene. Denne parallellen kan man også knytte til andre fagfelt. Det er fra de selvstendige fagmiljøene utnyttelsen av ny teknologi må vokse fram. Derfor er det særlig viktig å ta forholdene ved universitetene på alvor. Universitetene må sikres den nødvendige ressurstilgangen, slik at studentene får en utdannelse som er nyttig i dagens samfunn. Særlig må ressurstilgangen komme UiTø til gode, slik at utbyggingen av universitetet kan fortsette, mener Østberg.

Studentaksjonen

Østberg understreket i denne sammenhengen betydningen av aksjonen ved UiTø de siste ukene.

– Det var viktig at studentene sammen med de ansatte dannet felles front mot budsjettkuttene, noe som tydelig har gjort inntrykk. I et møte med utdanningsminister Jon Lilletun i forrige uke kom det fram at denne aksjonen hadde hatt betydning. Den kjempeflotte demonstrasjonen, kombinert med god dokumentasjon om forholdene ble lagt merke til i departementet, sier han.

At Fornebu også kan bli en trussel mot universitetene, var også et poeng for Myrvoll.

Ikke alle er like begeistret for tanken på et kunnskapssenter lokalisert på Fornebu.

– Gudmund Hernes har klart sagt at det ikke bare er IT som skal få utdanningstilbud på Fornebu. Også andre fag som bioteknologi og medisin kan være aktuelle. I så fall vil Fornebu bli et lite «femte universitet», en situasjon som er svært uønskelig, sa han.

Østberg mener Stortinget ikke ville godta en slik utvikling.

– Hvis det er noen som har behov for et universitet er det Sørlandet og Kristiansand. Men selv det virker urealistisk, mener han.

Globalisert økonomi

Direktør for NORUT, Arne Wilhelm Theodorsen, ønsket en annen vinkling på diskusjonen rundt Fornebu-prosjektet.

– Utfordringen fra Fornebu kommer uansett, enten fra Fornebu, eller andre plasser. Dette prosjektet er kun en konsekvens av en globalisert økonomi, var hans budskap.

– Kombinert med en enorm vekst i IT-sektoren internasjonalt, er dette noe som ikke kan stoppes. Man må tross alt ta i betraktning at halvparten av IT-arbeidsplassene i USA er kommet de siste to åra, sa han.

– Vi må ikke være best

– Vi må derfor endre perspektivet. Dette er ikke en kamp mot Fornebu. Det er kamp for å gjøre oss selv bedre. La oss først erkjenne at vi ikke trenger å være de beste. Dermed kan vi ta tak i vår fordel. Hva er så vår styrke? I bruken av IT er avstand vår fordel. Avstandene i Nord-Norge har lært oss kommunikasjons- og samhandling. Det er avstandene som har lært oss behovet for blant annet telemedisin. Hvem ville vel tenkt på det midt i Karl Johan, der legen er rett på andre siden av gata? spør han.

Samhandling var et viktig stikkord for Theodorsen. Skal Nord-Norge ha noen mulighet i IT-kappløpet må landsdelen arbeide sammen.

– Vi har nemlig ingen fagmiljø som alene er store nok til å markere seg internasjonalt, selv ikke Tromsø. En avgjørende utfordring blir derfor å ikke gjøre spørsmålet om nordnorsk IT-relatert virksomhet til et lokaliseringsspørsmål.

Lov

– Jeg har laget en liten lov. Den heter Arne Wilhelm Theodorsens lov. Den er slik: "Når man ikke vet hva man vil, diskuterer man hvor man skal legge det." I Nord-Norge må vi altså danne allianser, og ikke krangle om hvem som skal få hver enkelt liten oppgave. Dermed blir vi dyktige, og en viktig samarbeidspartner både for Fornebu og andre aktører i markedet, sier Theodorsen.

De fleste som deltok i debatten støttet den kritiske linjen ovenfor Fornebu-prosjektet. Blant andre rettet Odmund Enoksen (SV) sterk kritikk mot Østberg, fordi han ikke har klart å markere sin motstand til IT-senteret etter at han kom på Stortinget. Østberg påpekte at han hadde markert sin holdning innad i partiet, og ville fortsatt jobbe for saken sammen med flere av de nordnorske representantene.

– En Silicon Valley-modell, som kunnskapssenteret på Fornebu, er 60- og 70-tallets løsning på utfordringene, mente både Myrvoll og Østberg.

– Selvsagt vil den suge til seg fagfolk, og det vil være en fristende plass å jobbe. Problemet er at en slik løsning ikke trekker med seg bredden av kompetanse i samfunnet, men i stedet kan virke utarmende på eksisterende fagmiljø.

Utopia tar gjerne imot leserinnlegg. Skriv kort og poengtert, så når du flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkORTE. Oppgi navn og adresse. Leserinnlegg kan trykkes anonymt. Vi foretrekker tekst på diskett eller via e-post.

«Det er ikke så mange som virkelig vet hva moral og etikk er. Selv en professor i filosofi kan i dagens Norge si til en fullsatt sal av ex.phil.-studenter i Fokus kino at dette er noe de må tenke over. For! Dette vet vi ikke!»

Les videre på side 16.

Utopia
Studentavisa i Tromsø

...er et organ for studentene i Tromsø. Avisen gis ut med støtte over semesteravgifta.

Ansvarlig redaktør:
Per Steinar Moen

Kulturredaktør:
Stine Eidissen Bya

Deskansvarlig:
Anders Henriksen

Fotoansvarlig:
Lars Åke Andersen

Redaksjonen:
Martin Tjersland, Marit Helene Stensen, Siri Vaggen Olsen, Lise Anita Swensen, Vegard Bønes, Børge Iversen, Camilla Glanfield, Kjersti Nielsen, Ingrid Hedlund, Asbjørn I. Bartnes, Ingvild Rullestad, Ellen Kongshaug, Hallgeir Løland Torpe, Siv Tofte, Lars Danielsen, Kristian Misund, Kai Arne Hansen, Aslak Haanshuus, Ørjan Haugholt, Ragnhild Vik Nilssen, Hadi Lile, Asgeir Larsen, Torstein Solli Hansen, André Kvernhaug, Liv Brita Brodal, Håvard Bråthen, Erlend Bønes, Irene Foss, Marianne Søndmør, Antal Csipa, Anne Jenny Bergseth, Dag Ellingsen, Kjetil Storeide, Andreas Knudsen, Cecilie Knoph Berg.

Adresse:
Universitetet – SVF
9037 Tromsø

Kontortid:
Mandag-fredag kl. 09.00-16.00
(Glassburet, SVF-kjelleren)

Telefon:
77 64 57 20 (glassburet)
77 64 53 66 (desken)

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utopia@stud-org.uit.no

Internett:
http://www.uit.no/utopia

ISSN:
0806-9611

Trykk og opplag:
Bladet Tromsø,
i et opplag på 5000

Annonsepris:
Kontakt oss for tilbud

Neste deadline:
2. april 1998

Neste utgivelse:
8. april 1998

Husvert for retten

Møtet mellom student Harald Groven og hans tidligere hybelutleier i Nord-Troms Herredsrett torsdag 12. mars endte i et gunstig forlik. Forliket satte punktum for en tvist som har pågått i halvannet år der huseieren hadde tatt beslag i Grovens eiendeler til en anslått verdi av 30 000 kroner.

Irene Foss
Lars Åke Andersen (foto)

Harald Groven studerer statsvitenskap ved UiTø. Leieforholdet mellom han og utleier startet da Groven først flyttet til Tromsø og varte i ett år, fra august 1995 til august 1996. Mot slutten av leieforholdet dro han i militæret og måtte forlate sin tolv kvadratmeter store hybel uvasket, samt at han lot noen av gjenstandene sine stå igjen. Groven avtalte med foreldrene at de skulle sørge for vasking av hybelen og at de skulle ta med seg tingene hans hjem.

Misforståelser

Hybelnøkkelen ble borte etter en del misforståelser mellom foreldrene og søsteren, og siden huseieren var bortreist kom de seg ikke inn i hybelhuset. Utover i august fikk foreldrene kontakt med huseieren, de kom for å hente tingene Groven hadde latt ligge igjen og tilbød 1 000 kroner for manglende vask. De ble nektet adgang og møtt av ett krav på 3 500 kroner. Siden foreldrene ikke godtok kravet, beslagla utleieren de tingene Harald Groven etterlot seg. Blant det som ble beslaglagt var en TV, 65 cd-er, 40 videokassetter og noen klær.

Kravet på 4 580 kroner for vasking og andre utgifter ble senere skriftlig formulert i et brev og lagt i egen postkasse. Det ble med andre ord aldri sendt til Harald Groven og han mottok det derfor ikke.

Juridisk hjelp

Siden Groven var borte i militæret, tok foreldrene i slutten av september kontakt med politiet. Men verken politiet eller namsmannen, som senere ble kontaktet, kunne gjøre noe.

Harald Groven rådførte seg med Juss Hjelpa og kom i mai 1997 i kontakt med prosessfullmektig Line Ravlo, som er stipendiat ved Jur.fak. Representert av Line Ravlo gikk han til Forlikrådet, men nådde ikke fram.

På grunn av den fastlåste si-

Harald Groven kom til forlik med sin tidligere husvert etter halvannet års mas og fem og en halv time i retten.

tuasjonen tok Harald Groven utstevning, der han krevde erstatning og sakene sine utlevert, og saken endte i Nord-Troms Herredsrett.

Rettsak

Partene møtte i herredsretten torsdag 12. mars 1998. Dagen

før, halvannet år etter leieforholdets slutt, returnerte huseieren de beslaglagte eiendelene. Det som gjensto var erstatningskrav fra begge parter. Etter at innledningsforedragene var holdt, samt vitnene fra begge parter hadde avgitt sine forklaringer, ble det satt i gang for-

liksforhandlinger.

Resultatet av forhandlingene var at huseieren måtte betale Harald Groven en erstatning på 1 000 kroner, samt at begge parter frafalt sine krav. Forliket innebærer i realiteten at Groven fikk fullt medhold. Han fikk eiendelene sine utlevert og alle

utgifter i forbindelse med beslaget ble dekket. Groven er lettet over utfallet, men mener det er håpløst at det skal ta halvannet års kontinuerlig mas og fem og en halv time i herredsretten for å få tilbake sine eiendeler.

Huseieren ønsket ikke å kommentere saken.

Line Ravlos tips til alle leietakere

I forbindelse med Harald Grovens sak har Jur.fak.-stipendiat Line Ravlo nyttige tips for alle som leier seg sted å bo.

Irene Foss
Lars Åke Andersen (foto)

1. Det er viktig med skriftlig kontrakt på leieforholdet, samt eventuelle depositum, forskudd og lignende huseier kan kreve.

2. Depositum skal stå på sperret konto, som står i husleieloven paragraf 11, 5 ledd. Krever huseieren dette på egen konto eller kontant må man i alle fall sikre seg skriftlig kvittering.

3. Er det noe «galt» ved boligen, for eksempel manglende vask, et kjøkken som ikke er der eller en stekeovn som ikke virker, bør dette noteres og gis melding om til huseieren snarest mulig.

4. Det er viktig å ta vare på alle

husleiekvitteringer og annet du må betale i løpet av leieforholdet.

5. NB! Når leieforholdet er opphørt bør du *ikke* kreve depositum, forskuddsleie eller lignende utbetalt før 15. dager etter leieforholdets opphør. Huseieren har 14. dager på seg til å framsette eventuelle krav, noe som følger av husleieloven paragraf 33, 2 ledd. Etter dette er eventuelle krav fra utleier tapt og du som leietaker har en svært god sak dersom det skulle oppstå problemer.

6. Oppstår det problemer kan man selv skrive klage til forlikrådet, eventuelt ta kontakt med Juss Hjelpa for juridisk rettleiding. En behandling i forlikrådet koster 515 kroner, som du må betale. Fører ikke dette fram kan saken bringes inn for By- og herredsretten. I husleiesaker er behandlingen gratis, det som koster er eventuell advokatbistand.

Line Ravlo har laget en liste med nyttige tips for deg som leier bolig.

Husleienemnda:

– SiTos hybler er uforskammet dyre

Lars Echroll i husleienemnda mener 1.900 kroner for 12 kvadratmeter i en samskipnadshybel er en "uforskammet" høy pris.

Per Steinar Moen
Lars Åke Andersen (foto)

– Hadde jeg vært huseier, ville jeg ikke tatt mer enn 1.000 kroner for 12 kvadratmeter med felles kjøkken og bad, sier Echroll.

Han karakteriserer også 1.500 kroner for tilsvarende hybler for "skammelig".

– Prisen går selvfølgelig ikke helt proporsjonalt med størrelsen på boligenheten; det er bestandig en viss grunnkostnader forbundet med utleie.

– Det verste presset på boligmarkedet er heldigvis over, men det er fortsatt en viss tregghet i systemet. Jeg finner fortsatt folk som betaler 4.000 kroner for et lite kryppinn, sier Lars Echroll.

Kun pris

Lars Echroll har vært leder av husleienemnda siden den ble nyetablert i 1996 etter å ha vært ute av drift siden den ble nedlagt fem år tidligere på grunn av få saker.

– Flesteparten av henvendelsen for tiden går på kontraktsmessige forhold som vi ikke kan gjøre noe med. Vår myndighet strekker seg bare til å regulere selve prisen, og ikke noe annet, fastslår Lars Echroll.

– Riktignok ser vi også på mangler når vi vurderer priser, sier han.

Flere av hushaiene i Tromsø

opererer med helt urimelig kontrakter, hvor blant annet leietakerne inngår urimelige ett års bindingstider på leie av boligene.

– Jeg har mange ganger lurt på hvorfor man velger å gå med på helt håpløse kontrakter. Tidligere var det litt mer forståelig når studentene bodde på bomberom og måtte ta det første og verste de kom over. I dag burde slike kontrakter være unødvendige, mener Echroll.

Få saker

Til nå har husleienemnda behandlet 6-7 saker siden nyetableringa i 1996.

– Jeg tror ikke problemet er at leietakerne ikke vet at vi eksisterer, for det gjør de nok. Vi har hatt mange oppslag i lokalaviser og annen media, forteller Echroll.

Han tror problemet ligger mer på et begrenset myndighetsområde.

– Vi har som sagt bare myndighet til å regulere prisen. Dessuten kan huseieren være med på befaringa vi gjennomfører for å fastslå prisen, og da trekker mange av klagerne seg, forteller han.

Markedet fungerer ikke

– Ideelt sett burde husleienemnda være overflødig, og markedet burde klart å styre seg selv, sier Echroll.

Men han mener markedet har blitt ødelagt av norsk boligpoli-

Leder i Husleienemnda, Lars Echroll, mener at prisene på hybler, inkludert samskipnaden sine, er altfor høyt.

tikk.

– Man bygger boliger i Norge som ikke er hensiktsmessige, og alle bygger hus som er beregnet på folk som er godt etablert. Da dukker det opp uprofesjonelle utleiere som planlegger å finansiere boliglånet sitt i framtiden på å leie ut noen kott i kjelleren til blodprisen, sier han.

Han mener våre svenske naboer har klart å løse boligproblemet på en fornuftig måte.

– Sverige har ført en helt annen boligpolitikk enn oss i Norge, og større utbygging i etterkrigstiden har ført til et helt annet boligmarked i Sverige enn her til lands, mener Lars Echroll.

Konkurransetilsynet

– Vi hadde en sak hvor en person bodde i en gammel bygård, og betalte 4.700 kroner for en 55 kvadratmeter stor leilighet. Han fikk medhold hos husleienemnda at leia var for høy, og vi satte

den ned til 4.000 kroner. Men vedkommende anket saken inn til konkurransetilsynet. Konkurransetilsynet gav derimot huseieren rett i at det var en forsvarlig pris, sett i sammenheng med resten av markedet, sier en skuffet høyremann Lars Echroll.

Liten fokusering

Lederen av husleienemnda er overrasket over at politikerne ikke har fokusert på den store boligunderskuddet som det har vært i Tromsø i lang tid.

– Det er et boligunderskudd på omtrent 200 enheter i Tromsø. Politikerne har fokusert en del på de tradisjonelle samfunnsproblemer i skolesektoren og dårlig eldreomsorg, men det har nesten ikke blitt sagt et eneste ord om det store underskuddet på boenheter i Tromsø kommune, forteller han.

Hushaier

Lars Echroll har lagt merke til at det er flere huseiere som går igjen i henvendelsene til husleienemnda, selv om han ikke vil nevne noen navn.

– Det er flere som spekulerer i å kjøpe opp gamle hus, og leier dem ut til stive priser. De forsvarer prisnivået på bakgrunn av at vedlikehold er dyrt på eldre hus, men resultatet av vedlikeholdet er svært vanskelig å se, forteller Echroll.

– Gedigen misforståelse

Styreleder Vidar Bakken i studentsamskipnaden mener lederen av husleienemnda må ha misforstått noe helt totalt.

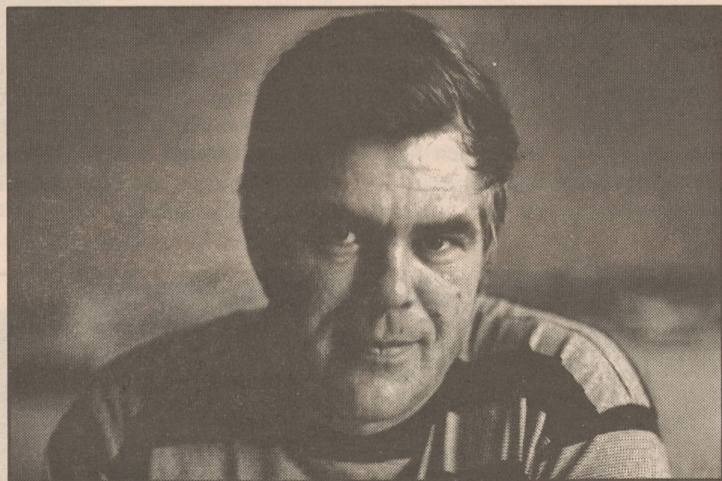
Per Steinar Moen

– Selv om rommene våre bare er 12 kvadratmeter, blir det helt galt å sammenligne med andre hybler. Vi regner med at hver hybel disponerer opp til 25 kvadratmeter hvis vi tar hensyn til fellesrommene som kjøkken, bad, gang og sykkelbod, mener Vidar Bakken.

Om ikke samskipnadens hybler er direkte rimelig, så har iallfall Vidar Bakken rimelig god samvittighet for samskipnadens prispolitikk.

– Det er trygt å bo hos samskipnaden i forhold til private huseiere. Vi har fått veldig få klager på selve husleia, forteller Vidar Bakken.

Dessuten mener at han Tromsø sammenlignet med andre læ-

Styreleder i Samskipnaden, Vidar Bakken, synes ikke Samskipnaden har urimelige utleiepriser. ARKIVFOTO

rersteder kommer godt ut prismessig.

– Vi er ikke spesielt dyre her i Tromsø, spesielt når vi tenker på den opp til 13 måneders lange fyringssesongen, snørydding og skader den lange vinteren forårsaker på våre boligeneheter.

30 ledige hybler

I januar hadde samskipnaden hele 60 ledige hybler på Ørndalen og fiaskoprojektet på Storelva. Men i løpet av de siste ukene har den dramatiske situasjonen for samskipnaden blitt forbedret.

– Nå har vi bare 30 hybler ledige. Men vi merker godt at studenttallet har gått ned, og at det private markedet har mye ledig. Bare ta en titt i dagsavisene, så ser du hvor mange "til leie"-an-

nonser du finner der, sier Irene Kvello ved samskipnadens boligseksjon.

Hun presiserer at dette er unormalt i forhold til hva som er vanlig.

– Om sommeren hender det at vi har noen ledige hybler, men dette kompenseres vi med utleie til universitetsfolk som deltar på konferanser og lignende, sier hun.

Universitets-saksa

Lønna større enn lånet

Norske studenter tjener mer penger i vanlig lønnsarbeid enn de mottar i lån og stipend til sammen, viser tall som Statistisk Sentralbyrå har utarbeidet. Studentenes årsinntekt, studielån inkludert, har passert 100 000 kroner. Av dette er godt under halvparten lån og stipend fra Lånekassen. Hoveddelen av inntektene kommer fra arbeidslivet, hvor ni av ti studenter deltar i løpet av året.

– Lånet er ikke til å leve av, så vi er nødt til å jobbe ved siden av studiene. Dersom myndighetene ønsker at vi skal studere på heltid, må de øke støttebeløpet fra Lånekassen, sier Ivar Strand, leder for Norsk studentunion Bergen. Han frykter konsekvensene av at jobben blir viktigere enn studiene.

– Det er neppe lønnsomt for samfunnet at studentene jobber så mye. Folk bruker lengre tid på å gjennomføre studiene, og økonomien til lærestedene blir svekket, sier studentpolitikeren.

Studvest, Bergen

Gløshaugen forgubbes

Fakultetene for sivilingeniørutdannelse (siv.ing.) i Trondheim har problemer med å få kvalifiserte søkere til dr.ing.-stipendiatstillinger. Institutt for telematikk har for eksempel måttet utlyse en stipendiatstilling for sjette gang. Hovedårsaken er store lønnsforskjeller. En nyutdannet sivilingeniør vil tjene fra 60.000 til 80.000 kroner mer i det private enn en stipendiat.

Med høy gjennomsnittsalder på de vitenskapelig ansatte, og få søkere til nye stillinger, vil fakultetene for siv.ing.-utdannelse få store utfordringer med bemanningen om noen år.

Både på Fakultet for geofag og petroleumsteknologi og på Institutt for fysikk utgjør de over 60 år 50 prosent av alle de vitenskapelig ansatte. I løpet av 10 år vil det skje en utskifting av det vitenskapelige personalet.

Under dusken, Trondheim

Kutter dyre studieplasser

SV i Oslo vil kutte opptaket på hovedfag med 60 plasser til høsten for å etterkomme Stortingets krav om å redusere antall studenter. Totalt er Universitetet i Oslo pålagt å kutte 918 studieplasser. Universitetet må til høsten redusere opptaket av nye studenter med 918 studieplasser. Årsaken er Stortingets vedtak fra i fjor høst om å spare 98 millioner kroner i tilskudd til Universitetet. Årets budsjettkutt ble på 49 millioner kroner, og den resterende halvparten er planlagt kuttet i budsjettet for 1999.

Universitas, Oslo

Liv laga for "dø sakte"-aksjon

1600 studenter og ansatte gikk i tog fra universitetet til sentrum for å demonstrere mot undervisningsdepartementets forslag om kutt i overføringene til UiTø.

I praksis ble all undervisning og forskning lagt ned mandag 16. mars, etter at studentene tok initiativet til demonstrasjon. For første gang i universitetshistorien stod både ledelsen, de ansatte og studentene på samme side i en organisert aksjon, og kjempet mot forslagene fra KUF om å kutte universitetet med 26 millioner kroner.

Aksjonen ble kalt "dø sakte"-aksjonen. Aksjonsnavnet sikter utvilsomt til den gradvise nedprioriteringa av universitetene – og deriblant Universitetet i Tromsø.

– Gratulerer med dagen, skal jeg si brødre og søsken, roper en svært fornøyd studentstyreleder Torgeir Knag Fylkesnes da demonstrantene samlet seg på Stortorget etter vel en timers marsj fra universitetet.

Kutt ut

Studentene viste god dramaturgisk fantasi med parolene sine. En svart kiste, markert som jusstudiene ved universitetet i Tromsø, ble båret hele veien til sentrum akkompagnert med sørgemusikk.

– Universitetet er ikke REMA 1000, hevdet andre studentgrupper, og mente at kuttismen ikke var passende for utdanningsinstitusjoner.

Samstemt

Selv om det var mange ansatte i toget, var universitetsledelsen litt beskjedent representert. Men prorektor Tore Vorren viste sympati både med de studenter og ansatte som trosset værgudene og gikk hele veien til sentrum i snøvær og frisk bris.

– Dette er imponerende, fastslår han.

Tekst:

Per Steinar Moen
Håvard Bråthen

Foto:

Lars Åke Andersen
André Kvernhaug
Gøran Oksavik

1600 studenter og ansatte fra universitetet møtte opp for å vise sin holdning til regjeringas forslag til budsjett til neste år.

Prorektor er sikker på at de rette folkene sørger på legger merke til denne markeringa.

– Dette er en viktig markering som trekker oppmerksomheten mot situasjonen vår. Den gode oppslutninga tyder på at folk mener alvor, sier Tore Vorren.

Han er også fornøyd med forholdet mellom studentene og ledelsen.

– Studentene og ansatte er enig om mye, men her er vi spesielt enige, sier han.

Tore Vorren mener fordelingsmodel-

len fra 1990, hvor departementet fordeler penger basert på antall studenter, ikke passer for Universitetet i Tromsø.

– Vi har fag under oppbygging, og dette fører til at denne ordningen slår spesielt dårlig ut for oss i Tromsø.

Nytter

Leder i Norsk tjenestemannslag (NTL) i Tromsø, Gudmund Dalsbø, er også svært fornøyd.

– Dette tok virkelig av, og dette kan vi være stolt av, sier han.

Han tror også demonstrasjonen virker.

– Ja, det nytter av to grunner. Først og fremst bidrar dette til å sette fokus på den økonomiske situasjonen, og det kan føre til at vi får økte bevilgninger. Men det er like viktig at studenter og ansatte har stått sammen. Tidligere studentaksjoner har hatt en tendens til å skyte på de ansatte og forskningsaktiviteten, men nå er det en enhet mellom studenter og ansatte vi kan bygge videre på, sier han.

Alle er strikk

– Vi er alle strikk, som til slutt blir strukket mer og mer, sier Dalsbø i sin parole på Stortorget etter toget.

Og han mener det er et tids spørsmål før strikket ryker.

– Heldigvis har strikk som ryker en lei tendens å treffe dem som spenner strikken, forteller Dalsbø til stor latter fra de 1600 som møtte opp på Stortorget.

– Hvis ikke utviklinga fra departementet snur, kommer strikket til å ryke på enkelte avdelinger. Vi får da håpe at det blir et kontrollert tilbakeslepp rett i øyet på Lilletun og Restad, sier han.

Dalsbø mener ikke at det bare er Lilletun og hans departement som er den store, stygge ulven.

– Det var tydelig under styringsdialogmøtet at det ikke er undervisningsdepartementet som

er problemet. De har bare en pott med penger de har fått tildelt fra finansdepartementet. Det er den ubegrunnede redselen for å bruke oljemilliardene som er problemet, sier han.

Ufattelig mange på rad

Utopia tok en runde i byen under demonstrasjonen, og spurte:

Hva gjør du her?

Mia Marthines

– Jeg er med i dag fordi jeg mener det er utrolig viktig for landsdelen å ha tilstrekkelig penger og ressurser til utdanning og forskning.

John Lindberg

– Jeg er egentlig ikke her på grunn av aksjonen, men synes det er positivt å se at ungdommen engasjerer seg. Det betyr mye for landsdelen å ha et universitet.

Stig Sandring, Marianne Fyhn, Morten Johansen, realister

– Vi tror at nedskjæringene kan få grusomme konsekvenser, blant annet til for forskning, hvor det trengs millioner. Dessuten hadde vi ikke noe annet å gjøre i dag.

Dæven streike

Mandag 16. mars, 12.30. 1600 studenter går i tog, roper i kor, protesterer, demonstrerer og koser seg. Universitetet ligger øde. Det vil si, ikke helt. Aktivitet har blitt registrert på Universitetsbiblioteket. Værer vi streikebryteri?

Som den politisk korrekte avisa Utopia er, tar våre kritiske streikvaktbikkjer saken. Vårt oppdrag er klart: Finn noen "bad guys", noen usolidariske og sure mennesker som vi kan henge ut i avisa til spott og spe. Det viser seg imidlertid å bli vanskeligere enn vi tror.

Glemske

Den første Utopias utsendte griper tak i er universitetsbibliotekar Vibeke Bårnes. Vi lurer på hva i all verden hun gjør her når hun burde løpe nedover mot byen og skrike stygge ting om regjeringen.

– Alle ansatte på UB støtter

Tine Aanesens unnskyldning for å ikke være med på aksjonen var at hun glemte hele greia.

selvfølgelig aksjonen helt og fullt, men vi har dessverre fått ordre om at ekspedisjonsplasser må holdes oppe i dag.

Vi kan jo ikke bli sinte på grunn av det, og løper videre opp trappene til andre etasje på jakt etter ofre. I en stor, myk lenestol i et hjørne sitter Tine Aanesen, sosiologistudent. Hvorfor sitter hun her og slapper av når hun i dette øyeblikk burde stå på Stortorget og høre på brennende appeller? Tine bedyrer at hun rett og slett glemte hele aksjonen, og at hun dessuten har en oppgave hun skal levere i morgen. Hun støtter selvfølgelig aksjonen minst like mye som alle andre, men det skar seg altså litt idag

Sinte

Slike ting er jo heller ikke noe å hisse seg opp over. Vi lurer rett og slett på om det bare er snille, litt glemske mennesker her i dag. Da kommer vi imidlertid over et par som står borte ved vinduet og stirrer molefonkne ut.

De ser beklemte ut når vi spør dem, og mumler et eller annet om en avtale de hadde. Håpet om å finne noen til gapestokken stiger i oss på nytt.

På neste forsøk blir det blink. En alvorlig herre sier han ikke liker argumentasjonen som blir brukt fra studentenes side. Han prater om en eller annen tallbruk som er uhederlig. Vi skjønner ingenting av det han sier, men tør ikke spørre om igjen fordi han ser så sint ut. På toppen av alt vil han være anonym. Ingenting å hente der med andre ord.

Nervøse

Dessverre er den videre letingen stort sett forgjeves. Alle vi prøver å få kontakt med blir røde og stramme i fjeset, og nekter å snakke med oss. På lesesalen i tredje etasje sitter en kar helt alene, og han får nesten nervøst sammenbrudd når vi kommer. Han tror at vi er en slags bande som går og presser ut og banker opp folk som ikke er med i demonstrasjonen. Vi forklarer ham vennlig og rolig at vi bare vil stille ham noen spørsmål, men skaden er allerede skjedd. De nervøse rykningene i munnvikene, og den hikstende stemmen får oss til å trekke oss unna.

Gapestokken må stå tom denne gang, vi vil ned til byen og være med på moroa.

Regjeringen

snur

Utdanningsminister Jon Lilletun ønsker å gjøre hva han kan for å rette opp den økonomiske situasjonen for Universitetet i Tromsø.

– Rektor Tove Bull og direktør Harald Overvaag var i Oslo tirsdagen etter demonstrasjonen, og hadde et møte med utdanningsminister Jon Lilletun. De kom tilbake med en følelse at Lilletun hadde en veldig positiv holdning: Han lovet å gjøre hva han kunne, men kunne naturlig nok ikke gi oss penger over border, sier prorektor Tore Vorren ved UiTø.

Forståelse

Tore Vorren mener at det viktigste som ble oppnådd på møtet, var en forståelse for at Nord-Norges eneste universitet er i en særposisjon i forhold til de andre universitetene.

– Vi er veldig optimistiske etter møtet, men jeg må understreke at ingenting er avgjort. Vi må vente fram til revidert nasjonalbudsjett i mai før vi får resultatet, sier Vorren.

Han skyter inn at ledelsen vil bli veldig overrasket hvis Stortinget ikke gjør noe med situasjonen, og gir blant annet Universitetet i Tromsø ekstrabevilgninger.

Demonstrasjonen nyttet

Prorektor mener også at demonstrasjonen har nyttet, og at studentenes initiativ har vært vellykket.

– Nymo fra Senterpartiet sa i Nordlys at markeringen hadde gjort inntrykk på politikerne. For vår del er det svært motiverende å vite at vi har hele universitetet i ryggen når vi skal argumentere for behovene våre overfor politikerne, sier Vorren.

Stortingsflertall

Både Høyre, Arbeiderpartiet og nå også regjeringen har satt fram krav om at universitetssektoren må få mer penger. Dermed er det et klart flertall for kravene fra samtlige universitet.

– Nettopp dette gjør at vi føler oss relativt sikre på at vi får flere penger over revidert nasjonalbudsjett som blir lagt fram i mai. Hvor mye, og hvorvidt det er nok, vil tiden vise, men det blir iallfall en forbedring, sier prorektoren.

Fornøyd

Studentstyreleder Torgeir Knag Fylkesnes er godt fornøyd med demonstrasjonen, og spesielt resultatet av møtet som rektor og universitetsdirektøren hadde med Lilletun.

– Det er meget påfallende at demonstrasjonen har fungert etter intensjonene. Vi har fått mange positive tilbakemeldinger, og det virker som det nytter å si ifra når ting begynner å bli rabiat, sier Torgeir Knag Fylkesnes.

– Kampen ikke over

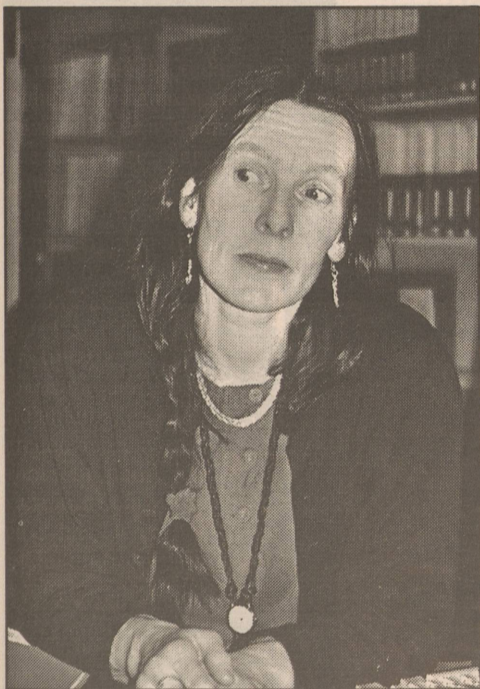
Studentstyrelederen er likevel avventende positiv. Seieren er ikke enda dratt i land.

– Det kan hende at dette ender opp i ingenting. Lilletun har forstått at vårt universitet er i en spesiell situasjon, men han har jo tidligere vist seg å være en svært omskiftelig fyr. Vi tar ingenting for gitt, sier Fylkesnes.

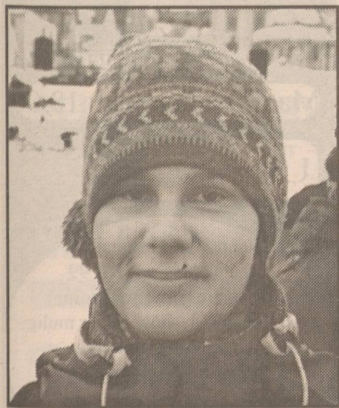
Surmuling

Han er også lei av surmuling fra pressen og byens befolkning i forbindelse med aksjonen. Blant annet kritiserte landsdelsavisa Nordlys studentene for å forsøple byen under aksjonen.

– Hvis aksjonen vår fører til at universitetet får ekstrabevilgninger, kommer dette hele kommunen til gode. Det er symptomatisk at man da reagerer på tre paroler som lå igjen utenfor et utested. Pressen er glad i å fokusere på det negative rundt prosjektene til studentene, sier han.

Vibeke Bårnes støttet aksjonen, men måtte være på jobb på UB.

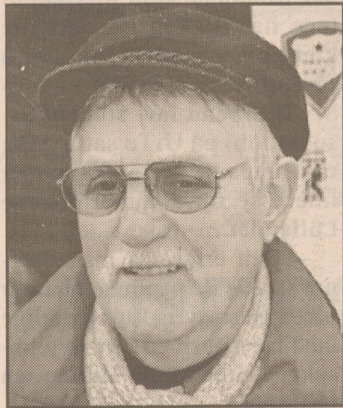
Guro Håkonsen, biologi

– Er her for å demonstrere for at de skal kutte på farmasi. Jeg vil ikke flytte sørover til Oslo, jeg vil bli her oppe.

Elin Normann Fosse, ansatt ved UiTø

– Jeg er ansatt på universitetet og skulle egentlig gått i tog, men det var så dårlig vær. Men jeg skal fortsette de siste meterene til Stortorget. Jeg synes det er flott at noen viser initiativ og vil gjøre noe med saka.

Hilmar Bjørvik, pensjonist

– Jeg skjønner at det er studenter som demonstrerer. Greitt at de viser tyngde bak krava sine, man trenger flere penger for å ta i mot veksten.

Ole Øystein Kildebo, psykologi mellomfag

– Jeg er her for å demonstrere for å få mer penger til universitetet. Da opprettholder man også bosetninga i distriktene som Tromsø, og det synes jeg er spesielt viktig selv om jeg kommer fra Oslo.

Brynmor Evans, ex. phil

– Jeg synes det er horribelt å kutte så mye som det blir gjort. Dersom man skal opp på hovedfagsnivå må man ofte ut av landsdelen, og dette vil bli verre nå.

Vil ha søndagsåpent UB

Hvis UB-kjelleren blir omgjort til pc-lab, vil 4-5 000 studenter stå uten tilbud om lese-plass i helgene. Et enstemmig student-råd ved Hum.fak går derfor inn for søndagsåpent UB.

Rune Thomassen
Lars Åke Andersen (foto)

Søndagsåpent bibliotek, med tilgang til bøker og andre fasiliteter, har vært et langvarig ønske fra studentene, også uavhengig av pc-saken. Dette har vært tatt opp tidligere uten resultat.

– Det primære ønsket fra studentene er nå at tilgangen til lesesal blir opprettholdt. Muligheten for å låne bøker vil være en fordel, men ikke det viktigste, da det vil øke kostnadene en del, mener Harold Nordgård, leder for arbeidsutvalget på Hum.fak.

Uansett utlån eller ikke må det være personale til stede. Et forslag som har vært fremmet i den forbindelse er å få studenter til å gå inn i en frivillig vaktordning på søndagene.

Harold Nordgård mener denne saken er spesielt aktuell hvis lesesalen på UB blir omgjort til pc-lab. Da vil mellom 4-5 000 studenter på Jur-, Hum- og SV-fakultetet stå uten tilbud om lese-plass på søndager.

– Studentene må ha en plass å lese på søndager uavhengig av pc-lab eller ikke, men det er klart det blir vanskelig å gjennomføre dette økonomisk, særlig med de siste budsjettkuttene, sier Nordgård.

Gøril Hesstvedt fra UB og student Harold Nordgård prøver å finne en løsning på lesesalsproblemet.

Har forståelse

Avdelingsbibliotekar Gøril Hesstvedt på UB, har stor forståelse for studentenes ønske, særlig med tanke på den nye situasjonen som vil oppstå ved overgang fra lesesal til pc-lab.

– Søndagsåpent bibliotek er i utgangspunktet en god ide. Om det er et forslag som er realistisk å gjennomføre er en helt annen sak. Den største bremsen i så måte er kostnadene, sier Hesstvedt.

Hun mener søndagsåpent bibliotek vil medføre store kostnadsøkninger som det ikke er rom for i dag. Det som er det primære ønsket fra studentene er lese-muligheter, ikke utlån. Hesstvedt mener at å åpne hele biblioteket blir en svært kostbar løsning, både med tanke på personale og for eksempel oppvarming av bygget,

noe som i løpet av et år vil gi betydelige kostnadsøkninger. Hun mener man bør se etter andre alternative løsninger som ikke er så kostnadskrevede.

– Å få studenter til å stille opp frivillig er noe som eventuelt må diskuteres nærmere, men jeg anser det som viktig at det er kvalifisert personale tilstede, både på grunn av sikkerhet i forbindelse med det utstyret vi har tilgjengelig og at man bør ha kjennskap til bygget og fasilitetene generelt. Jeg utelukker ikke muligheten for en frivillig vaktordning med studenter, men det må vi komme tilbake til senere.

Pc-lab som lesesal?

Hesstvedt mener at overgangen fra lesesal til pc-lab på UB fremdeles vil gi studentene mulighet til å benytte rommet som lesesal

til en viss grad. Det vil selvfølgelig bli en del støy fra maskinene, men hver maskin vil få en skrivepult med plass til lesing ved siden av.

– Men dette er verken noen god eller holdbar løsning, poengterer Hesstvedt.

Pc-laben er dessuten ikke ment til å brukes bare for å skrive oppgaver, men like mye til forarbeide og annet som krever bruk av data. Det vil for eksempel satses på databaser som hjelper studentene til å finne frem stoff.

Hesstvedt poengterer at saken om søndagsåpent bibliotek ennå er et åpent spørsmål. Saken vil bli formelt tatt opp når det foreligger en forespørsel. Etter det hun kjenner til foreligger det ikke en forespørsel fra studentrådet ennå.

Liten tro på telemedisin

Dekan Eigil Arnesen ved Det medisinske fakultet er ikke like optimistisk til det framtidige telemedisinske senteret ved regionsykehuset som initiativtakerne på telemedisinsk avdeling.

Per Steinar Moen

– Etter det jeg har lest om i avisene planlegger regionsykehuset å sette opp nye bygninger til telemedisin på 45000 kvadratmeter over tre byggetrinn. Jeg lurer virkelig på hvordan de skal få plass til dette, sier et skeptisk Eigil Arnesen.

I forrige Utopia kritiserte nestleder ved telemedisin på regionsykehuset, Sture Pettersen, universitetet for å være alt for tilbakeholden når det gjaldt interesse for telemedisin. Blant annet har ikke embetsstudiet i medisin noe som helst om telemedisin på pensum. Eigil Arnesen ser selv ikke det helt store problemet med det.

– Våre studenter skal først og fremst lære medisin. Tele-

medisin er et verktøy som kan tas i bruk etter at studentene er ferdig utdannet, sier Eigil Arnesen.

Dekanen mener likevel at universitetet bruker telemedisin i tilfeller hvor det er hensiktsmessig.

– Mange av våre lærere bruker telemedisin når de overfører forelesningene til andre undervisningssteder i Norge. Dessuten har mange av våre folk også vært med på å utvikle telemedisin, men det betyr ikke at vi da kan sette av tid for å undervise studentene på dette fagområdet. Å ta i bruk telemedisin aktivt når man er ferdig utdannet, er noe helt annet, men vi må først lære studentene det rent medisinske, forklarer Arnesen.

370 sommerjobber

370 sommerjobber ligger og venter på jusstudentene i Europa og USA. Sjansene burde være formidable for å få en av disse, tatt i betraktning at ingen søkte fra Tromsø i fjor.

Hadi Lile

På grunn av dårlig markedsføring og lite informasjon, har tilbudene som jusstudentene har tilgang til vært lite kjent blant studentene. For å få opp interessen har nå ELSA (European law student association) på UiTø satt i gang en kampanje for å skape mer interesse for sommerjobbene i utlandet.

– Den erfaringa man tilegner seg og de papirene man får på dette er av helt uvurderlige med hensyn til en senere jobb-søknad, sier Maria Willumsen i ELSA.

Ingen vasking

Alle jobbene er relatert til juss, med en overvekt på jobber i advokatkontorer. Willumsen gir videre en betryggende forsikring om at vasking, tørking av støv og

lignende ikke står

på listene over arbeidsoppgaver. Jobbene varer i omtrent fire uker i perioden mellom juni og november. Betalinga er til dels svært god, men bør ikke sees på som en primærfaktor for å reise. Erfaringa og opplevelsen er viktigst, mener Willumsen.

Første avdeling er nok
Det finnes jobber for de fleste jussnivåer. For å få en jobb i Boston, USA, trenger du for eksempel bare å ha bestått første avdeling.

– Så der er ingenting som hindrer deg som driver med juss, søk innen første april, skaff deg Visa-kort og kom deg av gårde, oppfordrer hun.

Fredag 27. mars
Universitetet

bel canto

150,- / 130,-

Fredag 24. april
Universitetet

Teenage
Fanclub

185,- / 165,-

Internasjonalt
Seminar

Staus for
Menneskerettigheter

Arild Humlen

Onsdag
25. mars
kl. 18.00
Mack-
kjelleren

Norge - en miljøsinke?

Kristin
Halvorsen

Onsdag
1. April

Guro Fjellanger

Jan Tore
Sanner

Mack-kjelleren kl. 18.00

UKA 99

Har du lyst å være med på å planlegge UKA 99 arrangere konserter, radio, avis, snøbading, show. Alt er mulig - ingenting er umulig

Møt i Bodegaen
Mandag 30. mars

Kl: 1600

BRAATHENS

støtter Samfunnet
Samfunnets infotelefon
77 64 49 16

Bitter eigendomstrid i Hovudgården

Fredag ettermiddag 20. mars var det ekstra folketomt på Universitetsbiblioteket (UB). I år som i fjor var Høgsterett representert i Aud.Max. for å dømme finalen i den prestisjetunge prosedyrekonkurransen.

THE WINNING TEAM: Søksøklarlaget Thor Arne Angelsen, Kent Erik Holmen og Jørn Normann.

Hallgeir Løland Torpe
(tekst og foto)

Jusstudentar og andre UB-lese-salsaktivistar lot pensum vere pensum denne fredags ettermiddagen.

Aud. Max. var i så måte godt besøkt. Nesten stinn brakke. Domstol og deltakarar ikledd svarte kapper gjorde sitt til at atmosfæren i rettsalen vart ganske så høgtidleg.

Dommarpanelet bestod i år av høgsterettsdommar Magnus Aarbakke, samt lagdommarane Brynjar Østgaard og Baard Gaarder. Oppgåva til finalen i prosedyrekonkurransen omhandla ein delikat eigendomstrid. Åstaden er Lillevik i Storvik kommune og det er Marte Kirkerud som går retten sin veg overfor for Lars Holm.

Rettsak uunngåeleg

Stridens kjerne er kort fortalt at Marte Kirkerud ønskjer å få heva eit eigendoms kjøp. Rettsvesenet må takast i bruk og det heile utviklar seg til å bli ein bitter strid med eigendomsleiar Lars Holm.

Lag A og B

Lag A representerer saksøklar

Marte Kirkerud, og dei prosessfullmektige her heiter Thor Arne Angelsen, Kent Erik Holmen og Jørn Normann. Lag B har Lars Holm som klient. Hans forsvararar er trioen Ole Kjetil Moe, Rune Stenstrøm og Jon Rabben.

Høgtsvevande

Ein må nok ha studert litt jus viss ein skal ha noko særleg fagleg utbytte av denne prosedyrekonkurransen. Dette er ein sakleg ordkrig mellom saksøklarar og forsvararar. Påstand mot påstand. Paragrafane haglar i høgt tempo. Ekspertar skjønner kanskje meiningsinnhaldet i litt av det som blir sagt. For oss som derimot ikkje er studerande på Jur.fak, så blir nok det heile ei heller høgtsvevande forestilling.

Men underholdningsmessig sett er no prosedyrekonkurransen bortimot ein thriller av ein konkurranse. Ein får inntrykk av at her er det snakk om to ganske så jamgode lag. God opptreden heile tida. Nesten ingen tabbar seg ut.

Tilløp til latterbrøl i salen blei det først når høgsterettsdommaren kommenterer nokre av utgifterpostane forsvararane oppgir overfor eige engasjement i den

ne rettsaka. Kveldtillegg, nattmat, drikke på GjØa Pub!, samt kompensasjon for tapte studiar.

Tilbake til UB

Dommarane gir begge laga bestått og poengterer ettertrykkelig at det vart ein knapp siger til lag A.

Applaus, klemming, gratulasjonar, blomster og premiering avsluttar turneringa. Alle er samde om at finalen i årets prosedyrekonkurranse var nesten like bra som i fjor.

Dette er prosedyrekonkurransen:

■ Tromsø lokallag av ELSA, The European Law Student's Association, har ansvaret for prosedyrekonkurranse. Denne turneringa handlar om å arrangere fiktive rettsaker, utan bevisopp- tak og andre formalitetar. ■ Det Juridiske Fakultet utformar oppkonstruerte rettsvistar der jussen er uklar

eller mangelfull. Dermed blir det opptil dei forskjellige laga, samansett av studentar, å presentere ein best mogeleg prosedyre for å forsvare sin «klient».

■ Eit dommarpanel bestående av ein høgsterettsdommar og to lagdommarar avgjer kven som er best.

Studentrabatt i Tromsø

Disse forretningene og bedriftene innrømmer studenter rabatt mot at man viser studentbevis sammen med kvittering for betalt semesteravgift. For å unngå misforståelser bør man opplyse om at man er student og vise studentbeviset uoppfordret.

Rabattene innrømmes i perioden 15.8.97 til 14.8.98.

Peppi's PIZZA
Stortorget 2,
tlf. 77 61 11 66

BRILLE huset
Storgata 92, tlf. 77 68 21 43

Café DOMUS
Domusgården,
andre etasje
tlf. 77 66 67 70

Britt's BOUTIQUE
Storgata 89 og Jekta
tlf. 77 68 41 00

Strandtorget 1
tlf. 77 61 01 05
SKARVEN

TusenFryd
Plantesenter
Polarsenteret, tlf. 77 67 39 70

Edwis
LEKER OG BARNESUTSTYR

Platebaren
STØRST I COMPACT-DISC
Storgata 110, tlf. 77 65 53 56

JOHANNESSEN AS
HERRE- OG UNGDOMSKLÆR
v/ brua - Tlf. 77 68 35 41 - Tromsø

SHUDPLEIE VIGDIS
Tlf. 77 68 67 83
Storgt. 58
PARFYMERI

PEDER NORBYE
10 % rabatt på varer
til ordinær pris

BYGGMAKKER
Tromsø
BYGG & STÅL A/S
Tlf. 77 67 06 77

Skinnmester'n
Veita
Veitasenteret, tlf. 77 61 25

Chr. Hansen
18 97

Urmester Noralf Andersen
Stortorget 3, vis a vis Domus
tlf. 77 68 26 55

J.M. HANSEN AS
Storgt. 52/56 - Telefon 7 86 55 00 - 9008 Tromsø
expert Elektromarked

GJENSIDIGE Nord
Storgata 92, Tlf. 77 62 34 00

I.AUSTAD AS
Jernvare, leketøy, kjøkken, glass,
stentøy
Austadbygget, sjøgata 13,
tlf. 77 68 45 51

INTERSPORT
SPORTSHUSET AS
- Sjøgata 13, tlf. 77 68 02 90
- Storgata 91, tlf. 77 68 36 68
- Polarsenteret, tlf. 77 60 71 10
- Veitasenteret, tlf. 77 68 36 68

Jensens Sko
EURO SKO
Torgcenteret - Storgata 79
Tlf 77 68 15 63

SMÅVAREN
Alt i garn og sytilbehør
Storgt. 57 - tlf. 77 68 67 67

Hotell Nord
Parkgata 4
77 68 31 59
20% på overnatting

Taras
KAFFE • TE • KRYDDER
DUFTER OG GAVEARTIKLER
MARKEDSPlassen - TROMSØ
TLF. 77 68 22 54

BOWLING & SQUASH
Stakkevollvn. 51
9002 Tromsø
Tlf.: 77 61 97 70

Nordi Data AS
Stakkevollveien 15
Tlf. 77 61 01 06

STUDIO 7 • TROMSØ
Søndre
Tollbugate 7
Tlf. 77 67 39 70

Ansvarlig for studentrabatt i Tromsø er Tromsøstudentenes Idrettslag, TSL. Kontoradresse: Hovedgården, UiTø, 9037 Tromsø tlf: 77 64 45 79 faks: 77 67 60 25

Norges Handelshøyskole (NHH) er landets ledende vitenskapelige høyskole innen økonomisk-administrative fag. Høyskolen har et omfattende internasjonalt forskningsnettverk og er det norske medlem av CEMS - et samarbeidsforum for de fremste handelshøyskoler i Europa. NHH har et nært samarbeid med Administrativt forskningsfond ved Norges Handelshøyskole (AFF) og Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning (SNF).

Tysk og fransk for næringslivet

Norges Handelshøyskole tilbyr ettårige studier i tysk og fransk på grunnfagsnivå. Studiene er bygd opp som intensive heltidsstudier og tilsvarer 20 vekttall i universitetssystemet.

Opptaksgrunnlaget til disse studiene er eksamen fra videregående skole, med henholdsvis tysk og fransk i fagkretsen.

Norges Handelshøyskole

"Alles klar!!"

"Je pense, donc je suis!"

Søknader sendes til:
Samordnet opptak, Postboks 1175 Blindern, 0317 Oslo.

Søknadsfrist er 15. april.

For informasjon og søknadsskjema, kontakt Norges Handelshøyskole Studieadministrasjonen Helleveien 30, 5035 Bergen-Sandviken Tlf. 55 95 92 00

Internettadresse: <http://www.nhh.no/>
E-post: NHH.opptak@nhh.no

Studentenes Sosialtjeneste

Dagseminar for ansatte 27.04.1998:

Hvordan utvikle positiv selvfølelse?

- * Hva er god selvtillit?
- * Grunnpillarer i selvtillit
- * Barrierer vi setter for oss selv
- * Når vi opplever oss overkjørt

Graden av selvtillit virker inn på alle forhold i livet:

- * På jobben
- * I parforhold
- * Som foreldre
- * Som venn

Seminaret henvender seg til ansatte ved Universitetet, Samskipnaden og Høgskolen i Tromsø.

Kurset ledes av psykolog Vigdis Kjær Galtung fra konsulentfirmaet Human Focus i Oslo og arrangeres av Studentenes sosialtjeneste.

Tid: Mandag 27. april 1998 kl. 0900-1530.
Sted: Hiet, Hovedgården, UiTø.
Pris: Kr. 500,-

Spørsmål om kurset kan rettes til:
Studentenes Sosialtjeneste
SVF-bygget, UiTø
9037 Tromsø
Tlf. 77 64 53 23
Bindende påmelding innen 15. april.

Påmelding til dagseminar for ansatte 27.04.1998

Navn: _____
Adresse: _____
Telefon: _____
Arbeidssted: _____

Studentenes Sosialtjeneste

Dagseminar for kvinnelige studenter 28.04.1998:

Hvordan utvikle positiv selvfølelse?

- * Hva er god selvtillit?
- * Grunnpillarer i selvtillit
- * Barrierer vi setter for oss selv
- * Forskjell på aggressiv adferd og selvtillit
- * Når vi opplever oss overkjørt

Seminaret holdes for kvinnelige studenter ved Universitetet og Høgskolen i Tromsø.

Seminarleder er psykolog Vigdis Kjær Galtung fra konsulentfirmaet Human Focus i Oslo. Hun har lang erfaring fra kurs og seminarer for næringsliv og andre.

Tid: Mandag 28. april 1998 kl. 0900-1500.
Sted: Tårnrommet, Breiviklia, UiTø.
Pris: Kr. 250,-
Arrangør: Studentenes sosialtjeneste.

Spørsmål om kurset kan rettes til:
Studentenes Sosialtjeneste
SVF-bygget, UiTø
9037 Tromsø
Tlf. 77 64 53 23
Bindende påmelding innen 15. april.

Påmelding til dagseminar for kvinnelige studenter 28.04.1998

Navn: _____
Adresse: _____
Telefon: _____
Fakultet/Høgskoleavd.: _____

SOMMERJOBB?

Plan- og driftsavdelinga (PLUT) ved UiTø har behov for ekstrahjelp til enkelte oppgaver sommeren 1998.

Arbeidsoppgavene vil bl.a. bestå i ryddearbeider, enkle vedlikeholdsarbeider samt noe gartnerarbeid.

Søknadsskjema fås ved henvendelse til PLUT, tlf. 77644931.

Søknadsfrist: 15.04.98

NB! Søkere må være registrerte studenter ved UiTø.

Studentenes Sosialtjeneste

Du kan ta kontakt med oss ved ulike **SOSIALE OG PERSONLIGE PROBLEMER**, for eksempel dårlig økonomi, samlivs-/familieproblemer, ensomhet, eksamensangst, spørsmål om framtida.... Av og til kan det være vanskelig å ha klart for seg hva problemene egentlig består i. Konsulentene har taushetsplikt. **TA GJERNE KONTAKT.**

Kontoret er i kjelleretasjen på ISV-bygget med egen inngang fra øst. Treffetid kl. 10-14 hver dag. Kl. 13-14 har kontorene åpen konsultasjon.

Husk å benytte deg av **HELSEFONDET**, som gir delvis dekning av utgifter til tannlegebehandling, fysioterapi og andre helsemessige utgifter. Se regler på oppslagstavla. Søknadsskjema fås hos Studentenes Sosialtjeneste. **PSYKOLOG:** Henvend deg til Studentenes Sosialtjeneste om muligheter for psykologisk behandling.

Ekspedisjon: Tlf. 77 64 53 23

Spesielle og allminnelige fagbøker og materiell får DU hos **EN SPESIELL BOKHANDEL** i **DET SPESIELLE ÅRET** DU er inne i. Vi legger **SPESIELT** vekt på at DU trives hos oss og at DU får det DU trenger.

SPESIALBESTILLINGER koster ingenting ekstra.

Kan DU ikke komme innom, sender vi gjerne litt til **DEG**, og legger **SPESIELT** vekt på at det går samme dag som du ringer, fakser m.v.

Velkommen til

Sjøgata 31/33 - 2. etg.

Spesiell service får du hos oss.

Centrum * Libris

Postboks 533, 9001 Tromsø

Bok- og papirhandelen i Sjøgata

OBS!

Telefonnr. : 77 66 72 00

Telefaxnr. : 77 68 53 01

E-mail : erik@centrumlibris.no

Internett: (www.centrumlibris.no)

Nyetablert lokallag av KrFU i Tromsø:

— Vi tar gjerne ein prat med Jon Lilletun

I disse dagar kaprar Kristeleg Folkeparti til seg ungdomsveljarar i hopetal. Og i kjølvatnet av dette har også Tromsø no nyleg fått seg eit lokallag for ungdom som trur på Valgjerd, Jesus og Kjell Magne.

Hallgeir Løland Torpe
Kjetil Storeide (foto)

Sidan skipingsmøtet har det blodferske lokallaget allereie rekruttert vel 20 medlemmer. Det skal vera usagt om alle desse har betalt sin medlemskontingent på rettmessig vis, men registrert som studentar på Universitetet i Tromsø er no i alle fall flesteparten av dei. KrFU har medlemmer studerande ved alle fakultet, men også ved høgskulen.

Even Olsen, Sara R. Fagertun, Leif Kristian Johansen, Ingunn Karijord og Magnar Olsen er alle aktive KrFU-arar, headhunta i frå fylkesstyret er dei visst også. I realiteten er det langt på veg slik at det er dei same personane bak KrFU både i Troms og Tromsø. Men lokallagsleiar Magnar Olsen poengterer at dette berre vil vere situasjonen i ein organisatorisk oppbyggingsfase.

Urneval?

Utopia sin medarbeider lurer på om dei har planar om å stille eiga liste til urnevalet overfor Studentstyret til hausten. Magnar svarar noko tvitydig på akkurat det spørsmålet.

– Det manglar eigentleg eit kristeleg-basert listealternativ i dag, seier han.

Men så går fram av praten rundt bordet at dei førebels enno ikkje har bestemt seg her. Det vil ikkje bli aktuelt å skipe til eit eige studentparti her på universitetet, sjølv om det er nettopp er studentpolitikk som engasjerer dei aller mest. KrFU-arane proklamerer derimot at innan deira organisasjon kan ein engasjerer seg innan både lokal- og rikspolitikken.

Studiefinansiering

Dei meiner vidare at nettopp KrFU nett no spelar ei viktig rolle i arbeidet med å få regjeringa til å snart iverksetje ein stipenddel på 40 prosent, og på litt lengre sikt burde også 50 prosent vere realistisk å få til. Men forslaget til i frå LO-nestleiar Gerd Liv Valla om studielønn trur dei ein lyt vente lenge på.

Magnar, Leif Kristian og Ingunn proklamerer at dei ønskjer eit mindre fastlåst utdanningssystem, kva studieprogresjon angår.

– Studietida må bli friare, seier Magnar.

Han vil ha eit utdanningssystem der ein kan ta avbrekk midt i studiane eksempelvis for å jobbe eit år eller rett og slett reise utanlands.

KrF nest størst

Ikkje uventa tykkjer Magnar, Leif Kristian og Ingunn det er gledeleg å notere seg meningsmålingar der Kristeleg Folkeparti framstår som landets nest største politiske parti og forklarar dette slik:

– KrF har fått ein ung profil. Ein flink statsminister og ein partileiar med folkeleg appell. Folk har dessutan blitt litt meir opptekne av medmenneskelege verdier og ein ønskjer mindre fokus på materialisme, seier han.

– At KrF profilerte seg i valkampen

som eit parti no også for ikkje-kristne førte vel til at langt breiare veljargrupper enn tidlegare etter dette tok til å vurdere også dei, seier Ingunn.

– Mange av veljarane har blitt grundig lei av av at all politikk dreier seg om balanse i statsbudsjettet, slik nett-opp Arbeiderpartiet har gjort seg til talsmann for, seier Leif Kristian.

Engasjement

På spørsmål om KrFU-arane har meiningar om eit påstått labert studentengasjement her ved UiTø, så svarer Magnar kontant:

– Det er veldig mange studentar som er politisk bevisste, men som trass dette bevisst tar avstand i frå å engasjere seg aktivt i politiske organisasjonar.

Utopia får opplyst at KrFU til døme kjem til å stå på stand på universitetet. Men samtidig ønskjer lokallaget også å profilere seg på byen. Ingunn er av den oppfatning at ein ikkje bør ha alle aktivitetar på universitetsområdet:

– Ein må også skipe til arrangement på byen fordi det kan vere eit poeng å integrere studentmiljøet med lokalbefolkningen. Dette for å forhindre altfor

KrFU-arane Even Olsen, Leif Kristian Johansen, Sara R. Fagertun, Ingunn Karijord og Magnar Olsen tar gjerne kontakt med utdanningsminister Jon Lilletun.

mykje ghettoisering av studentar, seier han.

Mack-kjelleren?

Leif Kristian og dei andre i KrFU har sjølv sagt lagt merke til at Internasjonalt Seminar sine arrangement på Mack-kjelleren har vorte stor publikumssuksess. Men kunne kristenfolket tenke seg å skipe til tilsvarande arrangement på ein alkoholververingsstad?

Til dette svarer Leif Kristian at det er nok delte meiningar om dette i ungdomspartiet. Leif Kristian har sjølv vore innom Mack-kjelleren tidlegare og stiller

seg personleg ikkje heilt avvisande til møteverksemd i regi av KrFU på Mack-kjelleren. "Akkurat dette er ein diskusjon vi i KrFU gjerne bør ta", seier han.

Jon Lilletun

Både Magnar, Leif Kristian og Ingunn har ein eller fleire gonger vore på møte med Jon Lilletun, som i dag er statsråd for Kyrkje, utdannings- og forskingsdepartementet. Dei karakteriserer han som ein dugande politiker med veldig gode detaljkunnskapar og dessutan lett å komme i kontakt med. Å ta kontakt med Lilletun vil dei gjerne gjere når det måtte bli nødvendig.

Mens russerne venter på Jesus

– Det er to måter å løse problemene i dagens Russland. Den realistiske er at Jesus og disiplene kommer ned fra himmelen, setter seg ned i Kreml og løser ett og ett problem. Den mirakuløse er at russerne gjør det selv.

Håvard Bråthen

Historien Gunnar Sætra overhørte i Russland viser at russerne har selvironien og humoren i behold til tross for store problemer. Sætra, som er utenriksjournalist i Nordlys, Jens Petter Nielsen, professor i historie ved UiTø, var foredragsholder på Internasjonalt Seminar 10. mars. Temaet var dagens Russland. Omlag hundre tilhørere fikk et tilbakeblikk på Russlands historie, og et innblikk i den vanlige russers hverdag.

Historiens sprengkraft

Nielsen ga først en kort innføring i sammenhengen mellom Sovjet-samveldets mørke fortid og oppløsningen av giganten.

Ifølge Nielsen er sovjetisk historie en av de avgjørende faktorer som førte til sammenbruddet, i motsetning til å forklare det som et opprøstningssammenbrudd, slik mange i Vesten gjør. Sovjetsamfunnet råtnet innenfra, blant annet gjennom debatten som fulgte i kjølvatnet av perestrojka og Gorbatsjov. Da han kom til makten i 1985 måtte han ta

et standpunkt til historien. Han visste at det lå sprengkraft i den, og advarte mot å bruke opp energien på hva som hadde vært framfor å se framover. Men etter hvert kom flere og flere fakta frem om grusomhetene som ble begått, registre ble åpnet og systemkritiske røster fikk komme til. Mange var uvitende om den store utrenskningen som hadde foregått under Stalin helt til da. Sjokket mange sovjetborgere fikk undergravde etter hvert systemet.

Intet oppgjør med historien

I dagens Russland har interessen for historien forsvunnet noe. Folk flest er mer opptatt av det daglige brød. Levningene KGB har fortsatt kontrollen over viktige arkiver, og sitter i stor grad med nøkkelen til et rettsoppgjør. Det er heller ikke blitt foretatt historiske undersøkelser som ser på lengre linjer i russisk historie, og slik kunne komme inn på faktorer som kan forklare hvordan stalinismen oppsto.

– Russland har enda ikke hatt tid til å sortere ut positive og negative elementer fra fortida. Det har ikke vært et lignende oppgjør i Sovjet som det var i Tyskland etter andre verdenskrig, og avstaliniseringen har vært begrenset. Den store debatten har enda ikke kommet, avsluttet Nielsen.

– Men den vil helt sikkert komme.

Selvdyrking tilbake

Gunnar Sætra, utenriksjournalist i Nordlys, var neste mann ut. Han snakket om dagens Russland, landet hvor lønninger

og produksjon synker, mens prisene, syfilistilfellene og antall selvmord og drap går opp. Sætra har reist mye rundt i Russland de siste årene og overraskes stadig over hvor gjestmilde russerne er til tross for dårlig økonomi. Dersom man er på middagsbesøk får man alltid nydelig mat, med masse deilig tilbehør, dette til tross for at utvalget i butikkene ofte er sparsommelig, og varene for dyre for folk flest. Hvordan klarer folk seg så bra? Svaret på dette er at naturhushold og selvdyrking har kommet sterkt tilbake. Russerne går på jakt, plukker bær og dyrker poteter selv. Dette er kunnskap som har overlevd gjennom hele sovjet-tida, og Sætra tviler på at Norge hadde klart seg like bra gjennom en tilsvarende økonomisk krise.

Harde kår for kultur

– Dør kulturen, dør Russland, sa en russisk musikklerer til Sætra en gang. Dette kan være med på å forklare hvordan kulturtilbudene i Russland holdes i gang på tross av minimale ressurser. Han fortalte om skuespillere, musikklerere og idrettstrenerer som jobbet nesten uten lønn, men som var vel så dedikerte i sine yrker som sine vestlige kolleger. Kulturtilbudene er et lyspunkt i en grå, ustabil hverdag, som mange foreldre betaler halve sin månedslønn for å la barna sine ta del i.

Så til tross for at utbredt organisert kriminalitet, elendig økonomi og et uforutsigbart lovverk og byråkrati bare er noen av de problemene russerne sliter med, er ikke situasjonen helsvart. Nå er det bare å vente på Jesus.

Vekkelsen til Tromsø

Ny generasjon lanserer vekkelsen med digre plakater på universitetsområdet: Vi trenger å erkjenne vår synd og omvende oss til frelsen. Møtet i UB-auditoriet tiltrakk seg de 16 medlemmene i bevegelsen, Utopias utsendte og et par-tre nysgjerrige. Vi noterte ingen hallelujarop eller omvendelser.

Andreas Knudsen
Kjetil Storeide (foto)

Leder Aksel Jakobsen i den tverrkirkelige studentorganisasjonen ønsker at alle skal få oppleve møtet med Jesus og det gode livet man får som kristen. Vekkelsesmøtet torsdag åpnet i tradisjonell stil med soulsang ledet av smilende billedskjønne piker, etterfulgt av vitnesbyrd og gitarsang av Svein André Austland. Bakgrunnen hans med kristen familie, delvis frafall og mislykket utdan-

Glad soulsang med billedskjønne piker.

ningsforsøk drev han til å be Gud om hjelp. Han fikk svar; tilbud om jobb og nytt funda-

ment i livet. Med langt hår, hetegenser, jesusemblem og jernkrusifiks, gav han et sympatisk inntrykk av den omvendte kristne. Han var imidlertid den eneste med dette imaget. De andre deltakerne kunne være tatt rett ut av en Norges-reklame.

Hovedbolken i vekkelsesmøtet var viet talen av Samuel Estdahl, pastor i Tromsø Bibelsenter. Han rettet sterk kritikk mot den angivelige toleransegraden blant studentene. Plakatene med annonsering av møtet ble flere steder revet ned rett etter opphengingen, for eksempel på NFH. Estdahl konkluderer med at man føler seg berørt av budskapet. Han etterlyser videre et eget fakultet for vekkelsesmøter.

– Gud har det siste ordet både i Tromsø og på universitetet.

Mao og Lenin døde

Samuel Estdahl vil kalle en spade for en spade:

– Man er liksom søkende og leter etter svar på alle områder. Guds eksistens må imidlertid uansett aksepteres. Store stater som har gjort det til politikk å benekte Gud, har brutt sammen, men

han har overlevd dem. Over hele verden er det bare én religion som vokser hurtigere enn befolkningen, og vekkelsen er på vei mot Norge. Den kommer til å gå på kryss og tvers i samfunnet. Urolighetene internasjonalt skyldes at Gud ryster, både politisk, økonomisk og sosialt. Folk tror altså på Gud fremdeles, og vekkelsesmøtet trengs fordi folk her hjemme er sløvet eller bedratt i sin livsholdning. Vi gis med dette én god og én dårlig nyhet, sier han.

Den dårlige er at vi er syndere, og Estdahl lister opp fra Markus' evangelium synder som seksuell umoral, mord, strid, falskhet, stolthet, skryt, upålitelighet, utilgivelighet, ubarmhjertighet, homofili, spotting, pengeutpressing og så videre. Men den egentlige synden er at mennesket har frasagt seg kontakten med Gud, derfor er vi som ubenektelige evighetsskapninger fortapt og uten håp i verden.

Den gode nyheten er at det finnes en utvei. Ny generasjon forteller den til deg før det er for sent:

– Du må gjøre noe med livet ditt!

Bli født på ny

Blås støvet av konfirmasjonsbibelen din, for Gud er der, enten du tror det eller ei. Det å bli kristen skal ikke være forbundet med ritualer, heller gjør det ingen forskjell om man har en intellektuell anerkjennelse av Guds eksistens. Altså må vi bli født på ny.

Samuel Estdahl innrømmer at forbindelsen til Jesu død på korset og hans oppstandelse ikke virker særlig troverdig eller rasjonelt. Han griper til

Skriften, som sier at "ordet om korset er en dårskap for dem som går fortapt, men for den som tror er det en Guds kraft til frelse."

Dermed sitter vi uten argumenter. Gud er der, uavhengig av vår tro. Og hvor lite fornuftig løsningen virker på oss, beviser bare at vi er på fortapelsens vei. Kategorisk smalsynt-het? Det er ditt valg.

Den siste delen av vekkelsesmøtet ble brukt på å innhente nye troende. Vi fikk vite at alternativet til fortsatt synd går dypere enn ideologi eller filosofi, det er snakk om hjertet. Samuel sier at tiden for omvendelse er i dag, og han oppfordrer møtedeltakerne til å komme fram foran forsamlingen og skvært knele ned foran de fremste benkene. Omvendelse er en offentlig sak.

Responen lot vente på seg, og vekkelsesmøtet ble raskt avsluttet med samlet bønn og sang.

Betenkeligheter

På spørsmål om kommentar sier studentprest Tor Stranda at han i utgangspunktet ikke er bombastisk mot Ny generasjons virksomhet. Han har imidlertid betenkeligheter med at organisasjonen har definert seg ut av den norske kirke for å tre inn i sin karismatiske sammenheng. Skillet mellom det åndelige og dennesidige blir for stort, og man står i fare for å fjerne seg fra virkeligheten. Han stiller også spørsmålsteget ved oppfølgingen og omvendelsen til deltakerne. Dreier det seg om en midlertidig følelsesopplevelse eller en virkelig erkjennelse av sannhet?

Samuel Estdahl oppfordret til at publikum skulle la seg håndspålegge.

Bak gitter i Guds hus

Etter å ha reist Europa på kryss og tvers med falske pass og papirer siden han var 17, har Jesunesan Mariyanayagam kommet til Vår Frues Kirke i Tromsø. Der har han tilbrakt de siste 407 dagene med å vente. Det orker han ikke så mye lenger.

TEKST OG FOTO:
AMUND SJØLIE SVEEN

Da Jesunesan Mariyanayagam var 17 år gammel, skjønte hans far at Sri Lanka ikke var noe trygt sted for en ung tamil. For 50.000 kroner ble han av en menneskesmugler utstyrt med falske papirer – som sa at han skulle til Slovenia for å lære om kyllingoppdrett – og satt på første fly til Europa. Det var etter at familien Mariyanayagam var tvunget til å forlate hjemstedet på grunn av terror og krigshandlinger.

– Den gangen var det billig. Nå koster det 80.000 kroner å komme seg ut.

Aktiviteten er stor

I den katolske kirka i Tromsø sentrum sitter tre unge menn i begynnelsen av 20-åra og venter bak snøfonner og jerngitter. De venter på at et av verdens rikeste land ikke skal sende dem tilbake til krig og terror. Det har de gjort i over ett år. På to rom lever de alle døgnet 24 timer – med sovepose på sofaen, Jesus på veggen, TV, video og metervis av løpesedler og presseklipp. Medlemmer i den aktive støttegruppa springer inn og ut, og aktiviteten er stor. Det har vært pressekonferanser, appeller og demonstrasjoner i haugevis.

Ingenting nytter her

Under filmfestivalen i Tromsø kom festivalgeneralen – som for øvrig er aktiv høyrepolitiker – innom kirka med noen av festivalens filmer, sånn at alle skulle kunne delta. Det blir avisforsider av sånt. Lokalpolitikere har de forresten hatt besøk av i hopetall – fra alle

regjeringspartier både før og nå – uten at det ser ut til å gjøre noe fra eller til.

– Jeg er ganske aktiv – egentlig veldig aktiv – og jeg gjør mange ting, men akkurat nå vet jeg ikke hva jeg skal gjøre. Ingenting nytter her. Nå er jeg ganske lei, sier Jesunesan.

Han har skrevet brev etter brev – til justisministre, menneskerettighetsministre og statsministre. Kjell Magne Bondevik svarte til og med – og bad han kontakte “den som blir justisminister i en eventuell ny regjering.” Men det var før Bondevik selv inntok statsministerens kontor. Etterpå har han fått en statssekretær til å svare for seg. Justisminister Aure har ikke gjort det engang. Hun har bare latt være.

Umulig å overleve

Jesunesan spiser, sover og måker snø i portrommet – og ser på TV. Mest når det er politiske debatter eller når justisminister Aure snakker om flyktninger i spørretimen på Stortinget. OL er det lite av.

– Neeei... Jeg er ikke så veldig interessert i hvor mange gull Norge får i OL.

På Sri Lanka er det krig. Det har det vært i mange år – i større eller mindre grad. Tamilene er minoritet, og de som ikke støtter den voldelige kampen som den tamilske geriljabevegelsen Tigrene driver for selv-

styre, havner i klemme. Hverken hos Tigrene eller hos myndighetene er det mulig å overleve.

– Alle har problemer med regjeringen på Sri Lanka. Regjeringen tror at alle tamiler støtter Tigrene. De ser ikke at jeg er en vanlig tamil. Samtidig har vi en annen politisk mening enn Tigrene. Tigrene trengte å samarbeide med faren min, men han ville ikke støtte en terror-

organisasjon. Det var forferdelig. Noen ganger kom de hjem til oss mitt på natten og tok han med seg.

Håpet på å være fri før jul
Far Mariyanayagam var kjent i lokalmiljøet, aktiv i fagforeninga for fiskere og i menighetsrådet. Det ble bedre da han flyktet med familien sin og nøyde seg med å bare være fisker. Men familien levde fortsatt i frykt. Dessuten trengte Tigrene arbeidskraft, og unge Jesunesan var i akkurat passende alder for å grave skyttergraver og bygge barrikader. Det ble avbrudd i prestestudiene og fly til Slovenia i stede.

– Vi hørte at Arbeiderpartiets flyktningepolitikk var veldig streng, men så kom sommeren, og vi tenkte at nå kommer en ny regjering og dette kommer til å gå bra. Jeg skrev brev til Bondevik, og vi trodde vi skulle komme ut før jul.

Men det er lenge siden jul,

og lite har skjedd.

– Nå vet jeg ikke. Denne regjeringen er sportsinteressert. Jeg tenker at de er akkurat som Arbeiderpartiet. De sa masse ting i valgkampen men handler lite. Politikere tror de sitter over alle og kan gjøre hva de vil. De tenker ikke på vanlige mennesker. Jeg har sluttet å tenke på kirkeasyl. Det bare ødelegger meg. Jeg må tenke positivt.

Jeg må være sterk

Og det er nettopp det som er så pussig – at Jesunesan tilsynelatende er glad og fornøyd hele tida. Han smiler og ler, og har snøballkrig med de andre i “luftegården”. På avisbildene i utklippspermen gliser han alltid bredt.

– Jeg er et sånt menneske. Jeg er veldig åpen. Og jeg er den eldste personen som bor her. Jeg må være sterk. Derfor er jeg veldig smilende. Men livet mitt... det meste er negative ting. Når jeg legger meg får jeg aldri sove.

En 25-åring på flukt må ta vare på 20-åringene som har vært vitne til nedslakting av foreldre og flyktet gjennom Russland gjemt i kister.

– Jeg synes det er bra at noen fra støttegruppa sover her hver natt.

– Jeg var bare 17 da jeg dro. Jeg hadde ingen kunnskaper om utlandet, kunne nesten ikke engelsk og var helt alene. Det eneste jeg tenkte var at jeg måtte vekk fra Sri Lanka – vekk fra krig og terror. Jeg kjente ingen og hadde ingen kontakter – visste ikke hvor jeg skulle. Men likevel klarte jeg det.

En fin tid

Etter to uker i Slovenia bar det videre til Italia. Et par turistvisum senere dro han til Sveits. Der ble han i fire år – med midlertidig oppholdstillatelse.

– Jeg fikk først 6 måneder, og begynte på skole. Først språkskole og så kokk- og kelnerskole, og samtidig jobbet jeg som kelner. Ingenting skjedde med saken min. Jeg fikk hele tida 6 måneders fornyelse. Det var en fin tid. Jeg traff masse, masse spennende mennesker.

Alle ting selv

Men så sa sveitsiske myndigheter plutselig stopp. De hadde inngått en avtale med myndighetene på Sri Lanka, bygget en flyktningeleir der, og ville sende 5.000 tamiler tilbake. Jesunesan hadde fått gode venner som hjalp han videre. Menneskesmuglerne kjørte han til Tyskland via et par uker i Frankrike.

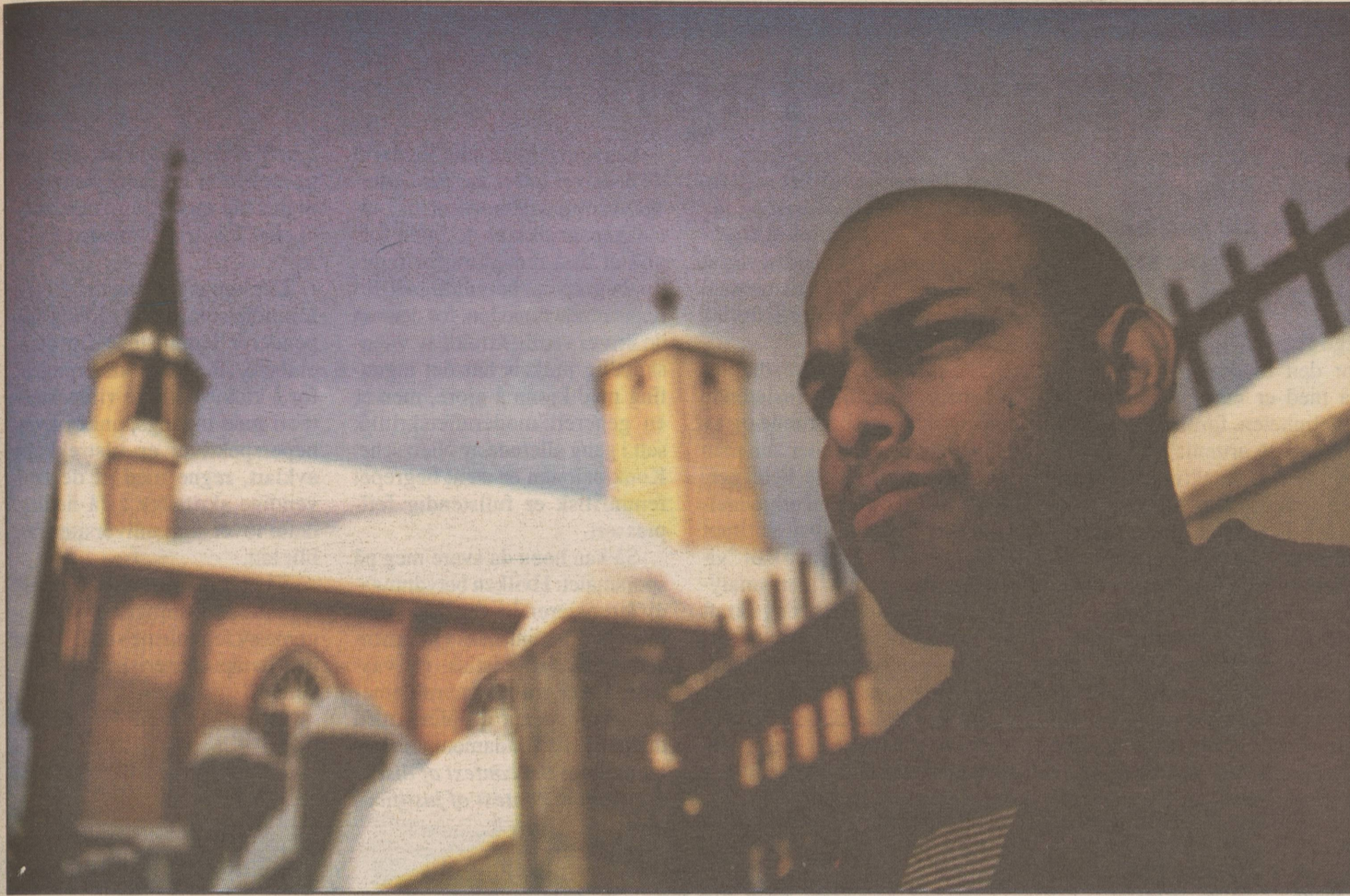
– Jeg fikk først 3 måneder i Tyskland. For meg var det lett å gjøre alle ting selv. Jeg snakket tysk og trengte ingen tolk.

Du er tamil. Du er gerilja

Han fikk arbeidstillatelse og jobb på fabrikk. Men i desember 1995 var det nok en gang over.

– Sånn er det med meg. Jeg får gode venner, men etter et par år må jeg dra.

– Den gangen i Tyskland tenkte jeg på å reise hjem. Jeg var lei av å reise rundt i hele verden. Men det var problemer på Sri Lanka. Det var ingen vits å reise dit. Jeg måtte enten dra til tigerkontrollerte områder

ker. Dårilige drømmer og tanker om situasjonen på Sri Lanka.

Den handler om meg

Etter rundreisen i "Festung Europa" snakker han både tysk, engelsk, spansk og norsk. I tillegg har han med seg tamilsk hjemmefra. Men majoritetsspråket på Sri Lanka – singalesisk – fikk han aldri lov å lære på skolen. Når han kommer ut vil besøke gamle venner i Sveits og lære mer språk. Og bli kokk – kanskje på kokkeskole i Tromsø. Den ligger 100 meter fra kirka. Dessuten får han kanskje skrevet ferdig boka han holder på med.

– Den handler om en som kommer fra krig i tredje verden til Europa. Han får masse vanskeligheter med å komme inn i det europeiske samfunnet. Kultursjokk og språkproblemer. Det er ikke en roman. Den handler om meg.

Til helvete

Men kommer Jesunesan Mariyanayagam til å feire toårsdag i kirkeasyl også?

– Nei, jeg tror ikke det. Jeg kan ikke tro det. For meg er Norge det siste. Jeg vil ikke reise rundt og fortsette som før. Enten blir jeg her, eller så går det til helvete.

eller til regjeringskontrollerte områder. Hvis jeg reiste til Tigrene måtte jeg bli tiger, og i regjeringsområdene er det like ille. De sier bare: "Du er tamil. Du er gerilja".

Nordmenn er snille

Etter at han dro fra hjemlandet, har familien blitt drevet på flukt utallige ganger. Med en bror, en søster og mange andre slektninger allerede på plass i Norge var valget enkelt.

– Da jeg var 11-12 år gammel hørte jeg om norske hjelpeorganisasjoner som var i landsbyen min. Det var derfor jeg aldri tenkte at jeg skulle få avslag i begynnelsen når jeg var i Norge. Jeg tenkte at det ville være som i

landsbyen min hjemme – bo hos slektninger og kjenne mange. Men sånn er det ikke.

– Nordmenn er snille og greie. Tromsøværingene er snille og greie. I Bergen prøvde jeg å være en del av det norske miljøet, men fikk det ikke til. Jeg husker en gang en gammel mann sa til meg: "Din svarte faen". Da ble jeg redd. Det har jeg aldri opplevd før. Aldri. Ikke engang i Tyskland.

Ville ikke bo i leir

Mer rasisme i snille lille Norge enn Tyskland. I Tromsø – som liker å smykke seg med fine flerkulturelle titler – har han opplevd at fulle ungdommer stormer inn i kirkeasylet og roper at de vil drepe en svarting, mens de kaster møblene rundt i rommet. Politiet ble kontaktet, men ville ikke komme. Nå har de lovt å komme neste gang – etter at biskopen tok en prat med dem.

Color Line og menneskesmuglere brakte han fra Tyskland til Kristiansand via Danmark. Samtalen med norsk po-

liti gikk greit. De snakket tysk med han og trodde på passet og historia om en tysk statsborger på tur til sin søster i Norge.

– Menneskesmugleren kjørte meg til stasjonen, og jeg tok toget til slektninger i Stavanger. Dagen etter dro jeg til Bergen.

Etter å ha meldt seg som asylsøker i Bergen gikk turen til asylmottaket i Kinsarvik. Der ble han i de obligatoriske tre månedene.

– Jeg ville ikke bo i en flyktningeleir og jeg ville ikke ha hjelp av UDI. Jeg flyttet til søsteren min og begynte på norsk-kurs. Det er viktig med språk. Til tross for iherdig innsats ble friheten

kortvarig. Etter midlertidig arbeidstillatelse og vasking av stekfett og ketchup på McDonald's i Bergen, dumpet det endelige avslaget ned i posten – uten at den offentlig oppnevnte advokaten var i stand til – eller ville – gjøre noe med den saken.

Ingen vil ha meg

Da gjenstod bare den siste utveien. Kirkeasyl. Han reiste til venner i Tromsø, og den 11. februar 1997 ble han sammen med de to andre igjen i den katolske kirka etter gudstjenesten. Menighetsrådet var skeptisk, men han har vært der siden.

– Hvordan skal jeg si det... I Sveits følte jeg meg hjemme. Nå føler jeg at jeg ikke har noen ting. Ingen vil ha meg. Jeg har aldri opplevd sånn fengsel. Ikke hjemme heller. Dette er en streng fengselsstraff.

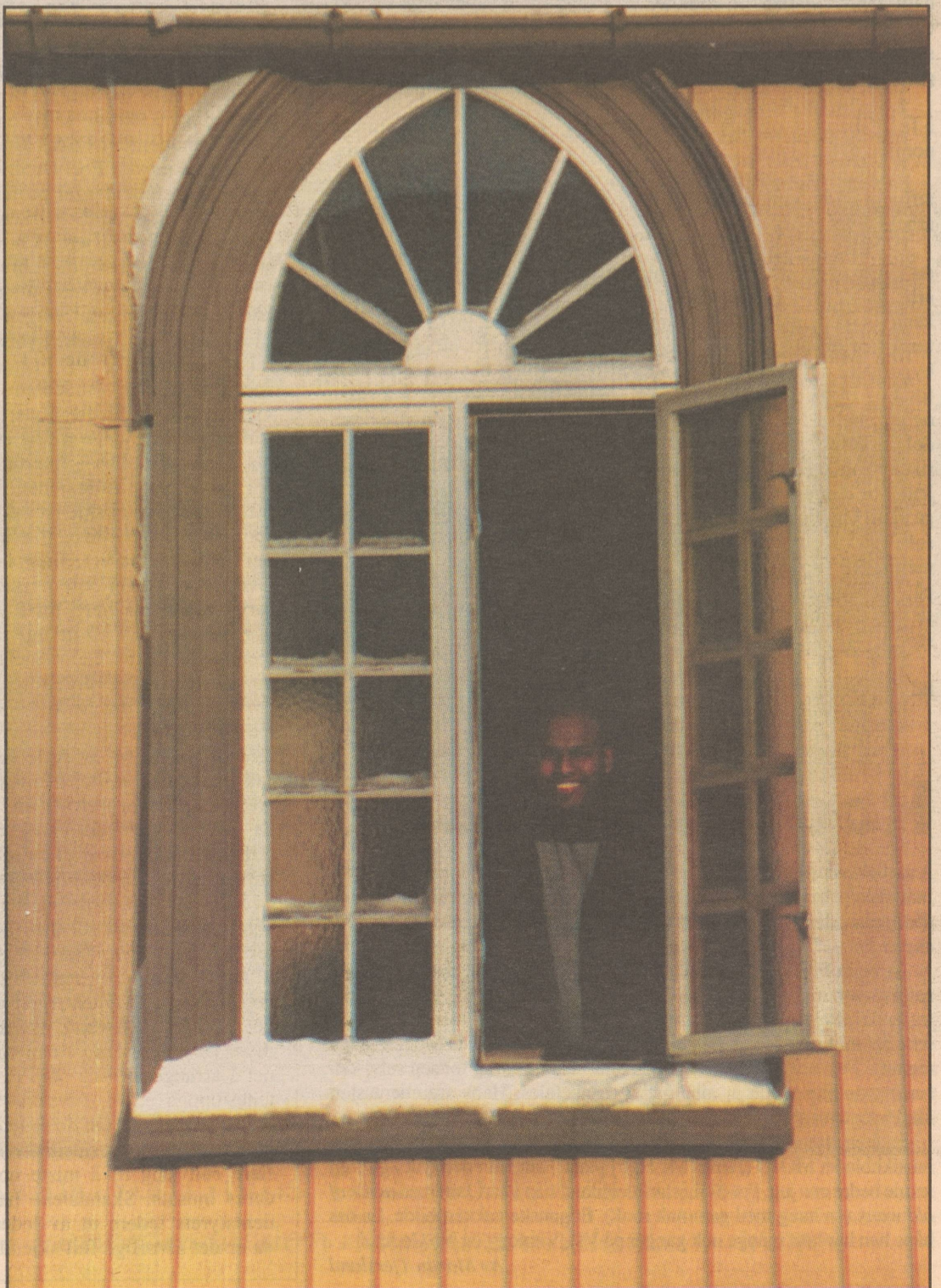
Masse rare tanker

I fengselet sitt i Tromsø opplever han mennesker som bryr seg og tar vare på han – som

bruker fritida si til å lære han norsk. Og ofte kommer det brev og telefoner fra gamle venner i Sveits som vil vite hvordan det går. Men det er

ikke nok.

– Jeg må passe på for ikke å miste meg selv. Jeg tror det er litt for mye tid til å tenke. Det kommer masse rare tan-

Feministisk vis-vas-teori

Sosiologforeningen arrangerte 20. mars en debatt der spørsmålet om feministisk vitenskapsteori i det hele tatt har noe for seg ble tatt opp til diskusjon. Nå ble ikke dette spørsmålet besvart, så her kommer et nytt forsøk.

Tilhengere av feministisk vitenskapsteori (les: vis-vas-teori) har en intellektuell plikt av hensyn til redeligheten for forskningens del å redegjøre for de fundamentale grunnlagsproblemene enhver forskningsdisiplin er i besittelse av.

Disse grunnlagsproblemene dreier seg om forskningsdisiplinens ontologi, det vil si mulighetsbetingelsene for at en forskningsdisiplin i det hele tatt kan komme i stand. Det er nettopp denne type problematikk Kant tok opp i sin kritikk av den rene fornuft. Dersom man ikke er klar over de erkjennelsesmes-

sige grunnlagsproblemer innenfor den forskning man holder på med er man, av hensyn til redeligheten, forpliktet til å avklare disse grunnlagsproblemene før den konkrete forskningen settes igang.

Jeg hevder at grunnlagsproblemene innenfor feministisk vitenskapsteori ikke er tilstrekkelig avklarte til at man kan bedrive feministisk vitenskapsteori.

Spørsmålet som ble stilt lød: Hvilken betydningsdifferensierende funksjon har begrepet "feministisk" i sammensetningen feministisk vis-vas-teori, og er grunnlagsproblemene innenfor

denne disiplinen med tanke på det fundamentale skillet mellom *the context of discovery* og *the context of justification* tilstrekkelig avklart til å kunne hevde at erkjennelsens gyldighet har med kjønn, rase, sosial eller historisk kontekst å gjøre?

Jeg tror ikke feministbegrepets betydningsdifferensierende funksjon lar seg begrunne og av rent analytiske grunner kan man like godt fjerne hele betegnelsen i forbindelse med erkjennelsesteori. Legger man derimot betegnelsen "feministisk" til "vitenskapsteori" har man analytisk (med nødvendighet og i kraft av begrepet) lagt et kjønnspektiv, i dette tilfellet kvinnespektivet, på vitenskapsteori (og da blir det vis-vas-teori). Jeg hevder at dette er svært problematisk, for ikke å si umulig, å begrunne.

Dersom feministene hevder at de bedriver (eller var det bedriver) vanlig postmodernistisk vitenskapskritikk er de igjen forpliktet til å redegjøre for feministbegrepets betydningsdifferensierende funksjon, for dersom de driver vanlig kritikk av vitenskapelig praksis har det ingenting med kjønn å gjøre, men er en generell modernitetskritikk satt i gang allerede av Nietzsche. Konklusjonen er da at begrepet feministisk er fullstendig feilplassert.

Så kan noen da svare meg på spørsmålet: Hvilken betydningsdifferensierende funksjon har begrepet "feministisk" i sammensetningen feministisk vis-vas-teori, og er grunnlagsproblemene innenfor denne disiplinen med tanke på det fundamentale skillet mellom *the context of discovery* og *the context of justifica-*

tion tilstrekkelig avklart til å kunne hevde at erkjennelsens gyldighet har med kjønn, rase, sosial eller historisk kontekst å gjøre?

Dersom ingen kan det vil jeg, samtidig som jeg høytidelig suspenderer feministene fra deres embete, inntil forutsetningene for å kunne bedrive vitenskapsteori med utgangspunkt i kvinnespektivet er tilstrekkelig avklart, regne med at de nødvendige skritt for å få nedlagt dette tøvet som universitetsfag, blir tatt.

Så vidt jeg kan se, er det bare tre mulige løsninger for tilhengerne av feminisme i dag. Det er pikk, terapi eller en skikkelig dukkert.

Av Rune Vik-Hansen

Fritt valg for kvinnene?

Vi vet at kvinner opplever tilbakeslag i det "likestilte" Norge i dag. Jenter, damer og kvinner opplever stadig at de blir skviset mellom krav og forventninger:

– Kvinner sliter og strever for å få tidskabalen og familieøkonomien til å gå i hop

– Kvinner står på til krampen tar dem på hjemmefronten og i arbeidslivet

Dobbelt- og trippelarbeidende kvinner gir og gir i ulønnet arbeid i hjem og familie og i yrkeslivet, i et samfunn som går i turbofart og der alt skal være hypereffektivt! Det er fortsatt først og fremst kvinner som gir og gir i helse-Norge, i varehandel, i skolen, i barnehager, turistnæring og det er stort sett jenter og damer som holder Norge rent. Underbetalt og med en solidariske omtanke for medmennesker og kunder står de på, i et samfunn som ville stanse helt opp hvis kvinnene sier stopp.

Vi vet at kvinner trenger mer tid og penger:

- kvinner jobber deltid
- kvinner tjener minst

– kvinner taper hvis sykelønnen tukles med

– kvinner taper hvis vi ikke får nok barnehageplasser

– kvinner trenger en lønn å leve av og en dag å leve med

Redusert daglig arbeidstid er et logisk svar på tidsklemmen altfor mange opplever i hverdagen – også småbarnsforeldre. Ansatte som deltok i prøveprosjektet med 6-timersdag i Oslo var stort sett svært tilfredse med arbeidstidsordningen. De fikk mer overskudd, større jobbtidfredshet og mer tid til familien.

Med 6-timers arbeidsdag vil flere kvinner få sjansen til å arbeide full tid i stedet for å velge deltid og dermed lavere lønn som mange gjør i dag. Kortere daglig arbeidstid vil gi kvinner og menn mer tid og best mulighet til å dele både et lønnet og det ulønnet arbeid. Så hvorfor ikke bruke milliardene på det som gir både kvinner og menn et reelt valg – full barnehagedekning – og kortere daglig arbeidstid for begge kjønn?

Av Edle Daasvand Skjæveland
kvinnepolitisk leder, SV

Rockens Luftskip

Å anmelde en plate er en høyst subjektiv virksomhet. Når jeg i min Pearl Jam-slakt påberoper meg objektiv oversikt over de elementer som gjør en dårlig plate dårlig, og vice versa, håper jeg leseren tar mitt vesle metapoeng.

At noen Pearl Jam-disipler ble litt såre og grinete ødelegger ikke nattesøvnen min. Og at Kjetil Trønnes Knutsen mener jeg er usaklig når jeg tar fram kniven, og innrømmer at jeg ikke har greie på Pearl Jam fordi jeg ikke har hørt mange ganger på de tidligere platene, får stå for hans egen regning. Dersom Knutsen mener "Yield" står så dårlig for seg selv, kan han da umulig mene at albumet bør anbefales. Hans argumentasjon implementerer at man må like et band for å kunne anmelde det(!). Ja-ja.

En liten kuriositet: Uka etter undertegnede epos, anmelder det britiske musikkbladet MOJO (James Mc Nair) plata. Han liker den tydeligvis en smule bedre enn jeg. For øvrig sammenlikner han Pearl Jam med *a pile of old wank* (en haug med gammalt ronk). Et ganske vakkert bilde. La oss håpe han har hørt mange nok ganger på Vs., Vitalogy og No Code...

Av Martin Tjersland

Trenger vi å gjeninnføre moralen

– eller å innføre den?

Det er ikke så mange som virkelig vet hva moral og etikk er. Selv en professor i filosofi kan i dagens Norge si til en fullsatt sal av ex.phil.-studenter i Fokus kino at dette er noe *de* må tenke over. For! Dette vet vi ikke!

Enkelte studenter tar professoren på ordet. Muligens var dette medvirkende til at vel 300 av oss "lyttet engasjert på moralpreike på ølsted" en onsdagskveld i februar, slik Nordlys formulerte overskriften på sin reportasje om begivenheten. Formuleringen rommer et aldri så lite spørsmål til oss, hvorvidt *det* var moralsk? Og takk for det! For *det er* grunn til å spørre universitetsstudentene i Norge om de virkelig holder det for å være etisk korrekt å forflytte diskusjonen av de sterkt seriøse tema som behandles i Internasjonalt Seminar fra universitetsinstitusjonen, hvor de før har foregått, ned til et skjenkested i sentrum. Personlig har jeg ikke de oppfatning at ølrus skjerper tankens klarhet, men heller motsatt... Overfor veikinger som trenger rus, i hvilken form det enn må være, for å våge å gjøre noe; det være seg å si sin ærlige mening, å tiltale fremmede, å innlede seksualiteten – mens apropos bemerket vårt egosentriske samfunns dypt frustrerte mennesker bortimot er avlært fra å vite hva det å elske noen fullt ut innebærer, og derfor tro at dette handler mest om seksualteknikk – eller hva det nå ellers måtte være som krever mot – i min flerårige periode i Wien opplevde jeg at medisinstudenten rett ofte drakk et par glass rødvin før de første gang våget å tre inn i disseksjonssalen – overfor for slike mennesker har jeg alltid skrekkblandet medlidenhet. Egentlig er de offer for en mangel på karakterstyrke!

Det er tragisk, og sterkt betenkelig, at også de som sitter i studentstyret og studentutvalget, i forsøk på å verve nye representanter til disse vervene, sterkere enn noe annet betoner det å arrangere fester som disse representantenes oppgave. Da er det ikke å undres over at studentstyrets arbeid de senere år har båret et pinlig preg av useriøsitet, som nok har fått flere enn meg til å miste noe av tilliten til deres innsats. Skandalene har jo rystet studentstyrets ledere ut av lederposisjonen, og da er det alvorlige feil skjedd! Derfor vil jeg

bare si, at dersom jeg selv skulle melde meg som interessert til å ta et verv i studentstyret, så ville det å avskaffe denne ukultur være det absolutt første jeg ville gå i gang med.

Til Nordlys vil jeg besvare deres skjulte hentydning med å si, at så lenge forflytningen av Internasjonalt Seminar ikke bare medfører en utrolig mangedobling av tilhørere, men sannelig også en stegring av *engasjementsnivået, samtidig som* de framtrøtte viser respekt nok for foredragsholderne (og sin egen hjerne) til å vente med øl-drikkingen til etter at diskusjonen er avsluttet – da har alle innvendinger mot denne forflytningen mistet sin kraft. Da bør den derimot honoreres!

Vi var mange tilstede da professor Jervell holdt sitt innlegg: "moral og moralisme". Personlig verdsatte jeg alt unntatt at han ville hatt de verst umoralske, nemlig industriens kapitalister, toppolitikere og den slags umoralens utøvere med i verdikommisjonen. Det innslaget som etter min mening *virkelig* var med på å løfte Jervells foredrag, det var at han innrømmet at den kristne etikk historisk sett noen ganger har ført *også til det katastrofale*.

Endelig er det en religionsprofessor som nevner barnet med dets rette navn!

I diskusjonen etterpå var det engasjerte studenter (de finnes altså!) – som nevnte de historiske eksemplene på dette. Inkvisisjonen! De kunne også ha nevnt kristningen av Norge, da lemmer og hoder flittig ble kappet av de gjenstridige. Og korstogene, 30-årskrigen, dagens Nord-Irland. I ukene etterpå har vi fått nok et tydelig eksempel på hvordan teologer *taler* varmt for humanitet, menneskerettigheter og fred; men som, så snart de kommer i en virkelig maktposisjon, *i handling* er de første til å ville la lemmer og hoder kappe, "tilståelser" framtvinge via tortur, annerledes tenkende utstøte eller drepe, og blod flyte som flodbølger utover verden.

Av Mona Strøm

Red.anm.: Innlegget er betydelig lengre. Den fullstendige versjonen vil du finne på Utropias nettsider: <http://www.uit.no/utropia>.

· kultursider

FOTO: LARS ÅKE ANDERSEN

Tolkien · Studentband · «Broen» · Yum Yums · Dikt · «Markens Grøde»
«Himmel og helvete» · Litteraten · Eventyrfestivalen · Musikkanmeldelser · Moral

KULTUR
KOMMENTAR

Gutta på tur

Det er fint å være mann. Da kan man reise mye. Og få betalt for det. Man kan være skihelt, kokk eller moroklump. Så er det bare å reise rundt i verden. Langt bort. For at andre skal ha noe å se på TV. Fint det.

Forfattere får også reise. Fem uker til en sydhavsøy. Med kameratene sine. For å forske. Og utføre et eksperiment. Fint det og.

Forfatteren Erlend hadde lest en bok nemlig. Om Thor Heyerdahl. Hvordan han og fem andre seilte med Kon-Tiki over Stillehavet. For lenge, lenge siden. Den gang menn var tøffe. Men hvor tøffe er unge menn i dag? Det var det forfatteren ville finne ut. Han kalte turen researcharbeid. Ikke ferie. Her skulle det nemlig forskes.

For at alle i Norge skulle kunne følge med på hva som foregikk, sendte han artikler til en dagsavis. Via solcellepanel, PC og satelittefon. Ikke noe tull. Så vi fikk lese hvordan gutta hadde det på øya. De fikk sår. De fikk blemmer. Det regnet masse sånn at de ble våte. De fikk myggstikk. Kaffe ble laget. Vann ble kokt. De så mot vest. Noe manglet.

Da kom satelittefonen til sin rett. Mannen på naboøya fikk beskjed om å komme med sigaretter, whisky og sjokoladekjeks. Bekvemt. Ville Thor Heyerdahl gjort det samme? Okkupert en vernet øy for å lese bøker, spille yatzi og drive dank? Tja.

Og forskningsresultatene? Elgen dro fra Skandinavia, svømte over Atlanteren, kryset Sør-Amerika, og svømte så til sydhavsøyene. Jepp. At vi ikke har skjont det før. Hva skulle vi vel gjort uten disse tapre unge menn? De ofrer seg sånn at vi andre skal kunne erverve oss nyttig kunnskap.

At mannfolk drar på jakturer er ikke noe nytt. Sydhavsøyer derimot, er ikke hverdagskost. Erlend Loe skal skrive bok om sydhavsturen. Jeg kan ikke vente.

Sine
Eidissen
Bya

Rute 20

Jeg står stivfrossen i 20 minus, lent opp mot en 2 meter høy snøkant, og prøver å få i meg de

KULTURKASER

siste dragene av nikotin før bus-sen kommer. Alt for sen som vanlig. Jeg går inn, halv våkne ansikter kaster kjappe blikk på deg når du går nedover midtgangen. Det er best å skynde seg før bussjåføren trør gassen i bønn, for i neste øyeblikk å foreta en nødbremsing. Fullt er det selvfølgelig.

Jeg finner meg en plass nest bakerst. sammen med anorektiske pubertetskviser og hippe skatere. Så sitter man der, i dag igjen som alle andre dager. Ikke annet å gjøre enn å stirre tomt ut vinduet på de samme husene og trærne du har sett minst tusen ganger før i alle årstider.

Har du noen gang tenkt over de problemene som er knyttet til det å ta buss? Det sosiale i en buss er på en måte ganske merkelig, noe helt for seg selv. Å finne seg et ledig sete er ikke alltid like enkelt. Jo lenger bak i bussen du går, jo færre ledige plasser blir det. Det virker som om statusen øker jo lenger bak du kommer. Det er nok derfor alle de hippe skatene sitter bakerst. Ja, det er underlig. I midten sitter alle småbarnsforeldre

og halvfeite førtiåringer, som gleder seg til neste dansegalla. Helt fremst finner du de gamle tantene som sier "takk for turen" når de går av. På de fleste ledige setene er det strategisk plassert alskens bager, vesker og Gud vet hva, bare for at de skal få et helt dobbelsete for seg selv.

Når du omsider har sikket deg inn på et ledig sete, spør du forsiktig "unnskyld, men er det ledig her?" Herregud, selvfølgelig er det ledig, har vi ikke øyne? Men det er vel for å være

høflig. Når du først har funnet et sete, og sitter rimelig komfortabelt og ser ut vinduet. Da er vel det verste over, eller?

Hva om det blir et ledig dobbelsete ved siden av deg. skal du da foreta et setebytte? Dette finnes det nok ikke noe enkelt ja eller nei svar på, her må man ut med alle sosiale antenner og vurdere hva som passer seg. Det er klart det er fristende med et helt dobbelsete for seg selv.

Dessuten vil nok personen du sitter ved siden av forvente at du skal flytte deg, slik at begge

får større plass. På den annen side kan personen få stygge tanker om at han eller hun har utholdelige kroppslukter, dårlig ånde eller alt som verre er. Sitter man ved siden av den smellvakre reima, er det ikke alltid like fristende å flytte på seg, folk kan jo tro du er homo. Jeg flytter meg i hvert fall ikke hvis jeg sitter ved siden av en neger. Rasist kan man jo ikke være.

Skulle ønske jeg fikk råd til en liten Golf.

Av Rune Thomassen

For spesielt interesserte

J.R.R. Tolkiens:
«Ufullendte
fortellinger»

BOK

Erlend Bønes

Ufullendte fortellinger ble først utgitt i 1980, syv år etter Tolkiens død. Nå finnes den endelig i norsk utgave. Boka inneholder nettopp det tittelen antyder, fortellinger som Tolkien ikke gjorde ferdig før sin død. De har blitt redigert og kommentert av Christopher Tolkien, forfatterens sønn.

Handlingen i fortellingene utspiller seg i samme fantasiverden som de fleste andre av Tolkiens bøker. *Ufullendte fortellinger* forutsetter at man har god kjennskap til *Hobbiten*, *Ringenes Herre* og *Silmarillion*, for å kunne sette fortellingene inn i en større sammenheng.

Bakgrunn

Noen av fortellingene beskriver i mer detalj deler av handlinga i *Silmarillion*, mens andre, slik som "Ulykken ved Sverdlijevollene" og "Cirion og Eorl og vennskapet mellom Gondor og Rohan" tar for seg

hendelser som skjedde forut for handlinga i *Ringenes Herre*, men som blir referert der. I tillegg er det noen tekster med rene faktaopplysninger om Tolkiens fantasiverden. For eksempel er det et essay om istarene, som Saruman og Gandalf var de fremste av, og en beskrivelse av Númenor, der Tolkien legger spesielt vekt på geografi og planteliv.

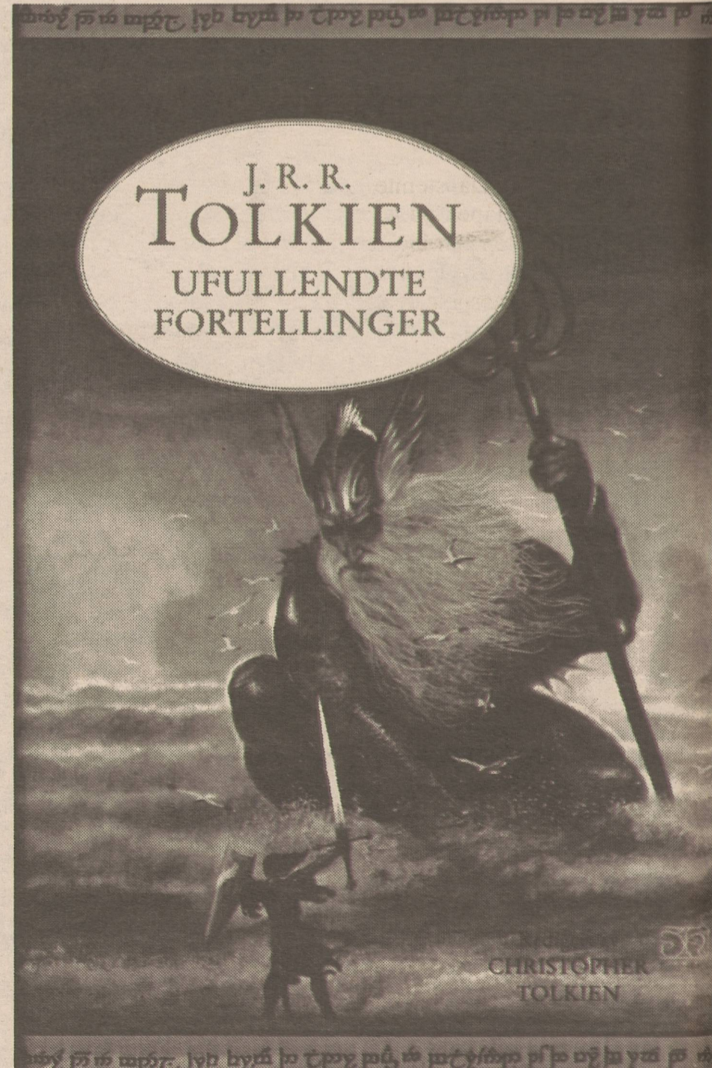
Fortellingen varierer i stor grad når det gjelder hvor "ufullendte" de er. Noen er så godt som helt ferdige, mens andre foreligger i flere versjoner eller stopper brått. En av tekstene som står i boka hadde opprinnelig tittelen "Om Tuor og Ganolins fall", men siden den slutter midt i har den i boka fått tittelen "Om Tuor og hans komme til Gondolin".

Lengdemål

Ufullendte fortellinger er en bok for spesielt interesserte.

Som tidligere nevnt krever boka god kjennskap til Tolkiens tidligere bøker, og uten det vil du få lite utbytte av denne boka. Hvis du derimot lenge har lurt på hvem de to siste istarene er, og hva Thorin egentlig syntes om å ha en hobbit med på skattejakt, gir denne boka svarene. Alt som står her er selvfølgelig ikke like interessant.

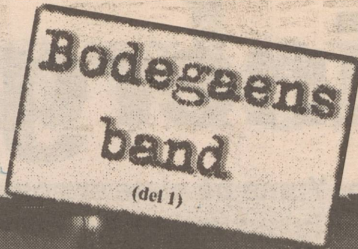
Jeg hadde større utbytte av å lese om hvordan Isildur døde og Ringen gikk tapt, enn om

hvordan lengdemål som ble brukt i Númenor. Men hvis du har latt deg oppsluke av Tolki-

ens forfatterskap, slik som jeg, anbefaler jeg absolutt denne boka.

På øving i Bodegaen

Etter at "Café Bodega" stenger for kaffesal om ettermiddagen kryp dei fram med gitarar, bass og trommer. Det er tid for øving. Utopia vil i ein liten serie setja søkjelys på dei ulike gruppene som held til i Hovedgården sin kjellar.

Lars Åke Andersen (tekst og foto)

Lause Strenga

Torjer O. Berglund (22 år) -gitar, munnspele og sang
Espen Jonassen Rognli (22 år) -bass og sang
Bengt Ove Andreassen (24 år) -trommer
Kanskje Lars Danielsen på gitar

Historie:

Lause Strenga har halde på i to og eit halvt år. Dei debuterte då på Middagskjeller'n. Bengt og Torjer er søskenbarn, medan Torjer og Espen var ungdomsvenner. Bandet spelte ei stund bare coverlåter, men øvde inn omtrent 20 eigne songar før konserten på "Kjeller'n". No spelar dei bare eigenprodusert materiale og syng på norsk.

Speler type musikk:

Speler musikk med vise-pop-rockpreg. Syng på tromsødialekt.

Musikalske forbilder:

Her er dei ikkje heilt samde, men kan samlast rundt Violent Femme, Neil Young, Pixies og ny køntry som Jayhawks og Boknakaran. Forbildene ligg hos band som legg vekt på gode tekstar.

Ambisjonar:

Framtida er noko usikker då Espen flyttar til Bodø til hausten. Dei har ambisjonar om å skriva den perfekte låt og vil gjerne spele meir ute.

Elles:

Lause Strenga omtalar seg sjølv som store eksponentar for dårleg

humor. Er einaste gruppa med ei låt som heiter "Porno". Er ikkje så opptatt av om gitarane er sure.

Lause Strenga har ambisjonar om å laga den perfekte låt.

Øver:
Ein til to gongar i veka.

Baden Powells

Håvard (rover, 21 år) -gitar, melodica og kor
Per Peff (21 år) -bass og kor
Henrik (H.L.S., 23 år) -trommer
Mathias Iron (23 år) -sang
Martin (23 år) -moderne elektrisk gitar

Øver:
Har øvd éin gang. Då stemte gruppa gitarane. Håper på ei øving til før konserten på Mackkjelleren onsdag 25. mars for å få avklart kven som skal spele kva.

Historie:

I 1987, på 80-årsdagen for Baden Powell si skiping av speidarrørsla, var det verdsspeidarleir på New Zealand. Håvard og Per gjekk seg vill under feltjakkheike i skogen då dei såg eit

Baden Powells vil spreia popen sin bodskap.

leirbål og hørde noko som dei trudde var aboriginals som spelte didjeridoo. Det viste seg å vera to svenskar som sang "Digeloo digilei" – dei to var Henrik og

Mathias. Då dei møttest igjen på landsdelsleir i Harstad i 1991, bestemte dei seg for å byrja å spela i band i 1998 - på 91-årsdagen for skipinga av speidarrørsla.

Martin, som var son av ein skogvaktar på New Zealand, var samtidig i Harstad på grunn av ei farskapssak. Han treffe dei andre tilfeldig og skulle få vera med

i bandet for å stemma gitarane.

Speler type musikk:

Baden Powells spelar pur popmusikk.

Musikalske forbilder:

Kiss, Julie Andrews, bob hund, Kevin Keegan, KSMB men først og fremst Grål.

Ambisjonar:

Ambisjonane strekkjer seg til å få varme opp for Grål og å få ein masse jentefans over 14 år. Dei vil gjerne spreia popen sin bodskap og få folk til å vera snille og "game" og ikkje slå kvarandre. Motto deira er "vær beredt".

Elles:

Baden Powells vil at alle skal ta med seg far og mor på konserten og håper at publikum slenger seigmenn.

– Vi har i alle fall... "våra klara barnastämmor kvar". "Heia Kalmarunionen!"

Badger

Isak Måseide -bass og kor
Gunnar Hammer -sang
Børge Figenschau -gitar
Inge Frederiksen -gitar
Sindre Helmersen -trommer (bortreist til Italia)

Øver:
Ein til to gongar i veka.

Historie:

Leiaren i TSI-fjellgruppa samla ein gjeng hausten 1994 for å spela på ein fest dei skulle ha. Det vart ein suksess som i følgje dei sjølve gjekk til hovudet på dei. Dei med ambisjonar gjekk seinare vidare til Badger.

Gruppa heldt konsert under DEBUT-uka hausten 1996, der dei visstnok var hovudattraksjonen. Seinare mista dei vokalist. Etterkvart byrja dei å spela fleire eigne låtar, og Gunnar kom inn på sang hausten 1997. Bandet har nettopp vore i NRK sitt studio og spelt inn fire låtar som

skal kome på ein eigenfinansiert CD.

Speler type musikk:

Badger spelar rein, enkel og litt rufsete gitarbasert pop.

Musikalske forbilder:

Teenage Fanclub, Beatles, Ocean colour scene, samt skotsk fotball.

Ambisjonar:

Nå så langt at når gruppa går forbi ei tilfeldig tenåringsjente på gata skal ho nynna ein av dei-

ra songar.

Elles:

Badger tykkjer det er kjekt å

spela så lenge ting går framover. Gunnar meiner at Jon-Erik i Minus Maja lyg på alderen og har kleshengerskuldrer.

Badger vil at tenåringsjentene skal nynna deira melodiar.

Onsdag 25. mars kan DU oppleve fem av byens mange studentband på Mackkjelleren. Gruppene som spiller er Baden Powells, Grål, Christian & co, Kreativ tørke og Torjer. Det hele braker løs klokken 21.00, og det beste av alt: konserten er gratis for medlemmer av samfunnet! Møt opp og hei på vennene dine, eller bare for å høre fremtidens stjerner...?

Energisk sukkerbombe

Yum-Yums på plate er som et deilig sukkertøy. Du har smakt det mange ganger før, men det er utrolig godt. Yum-Yums i konsertsammenheng er derimot som et deilig slikkepinne med masse bruspulver inni. Du har smakt det mange ganger, men får deg en liten overraskelse i tillegg, et ekstra lite "kick" på kjøpet.

Håvard Bråthen
André Kvernhaug (foto)

Yum-Yums kom fra stappfulle hus på Østlandet til knapt førti publikummere på SubSirkus torsdag 18. mars. Da de satte i gang med ekstremt fengende og energiske powerpop gjorde heldigvis ikke det så mye. Vi snakket med Norges ukronede popkonger etter konserten.

Popens Meat Loaf?

Yum-Yums oppsto i det samme miljøet hvor flere av dagens mest interessante norske band har sin opprinnelse, som Gluecifer, Turboneger og Kåre And the Cavemen. Bandmedlemmene har bakgrunn i en rekke andre undergrunnsband,

som The Cosmic Dropouts og The Kwyet Kings. De startet i 1993, og ga ut to singler, den ene på den anerkjente tyske labelen Screaming Apple. Begge singlene fikk euforiske anmeldelser i garage/punk/powerpop fanziner verden over. Det har gått minst like bra med deres første langspiller, "Sweet As Candy" som kom ut nylig her til lands. Den viktige amerikanske punkfanzina Maximum Rock'n'Roll skrev blant annet at plata muligens var en av de beste innen sin sjanger noensinne! Kritikken i norsk presse har derimot ikke vært like overstrømmende.

"I", "love" og "you"

– Det virker ikke som musikkjournalistene i Akersgata tar oss helt seriøst, fordi vi rendyrker en sjanger så mye som vi gjør, sier gitarist John Martinsen.

–Antagelig burde vi legge inn et par dårlige låter på plata slik at den blir "variert". Men det er tross alt morsommere å få kjempekritikk i de avisene som virkelig teller innen sjangeren.

Hvilke band hører dere på selv?

–Ramonés, Barracudas og Beach Boys er mine største inspirasjonskilder, svarer John.

–I tillegg hører jeg på nyere band som

Yum-Yums spilte sukkertøypop på SubSirkus 18. mars.

Fountains of Wayne og Teenage Fanclub.

Til sammen blir det ukomplisert og melodios punkpop. Tre-fire akkorder, tekster hvor "I", "Love", og "You" er ord som går igjen relativt ofte og låter som klokker inn under tre minutter kjenner Yum-Yums låtmateriale.

– Den lengste låta vi har skrevet er på cirka fire minutter og førti, sier gitarist og låtskriver Morten Henriksen (som akkurat har vært ute og føna håret).

Mer i vente

Nå venter Europa. I april planlegger Yum-Yums å legge Spania for sine føtter med en ti-konserters turné. Til Spania reiser også norske Gluecifer i samme periode.

– Planen er at vi skal spille på samme sted som Gluecifer i hvert fall en gang i løpet av turneen. Spania er forresten helt rått. Publikumet der digger alternativ pop, og konsertene tar uten unntak fullstendig av. Det kommer til å bli fett, gliser bassist Stig Amundsen.

På "fritida" har dropsguttene også en del sideprosjekter. Før jul spilte de en serie konserter sammen med medmossing Vibeke Saugestad fra Weld. De skal gjøre noen jobber som backingband for Paul Collins (fra legendariske The Beat). Vokalist Morten Henriksens sideprosjekt The Vikings skal etter sigende gjenforenes. I tillegg har trommeslager Thomas Dahl sitt hobbyband, The Wonderfuls. Mye tyder altså på at vi snart får høre mer fra herrene i Yum-Yums, i en eller annen form. Og bra er det.

Madonna: "Ray of light"

Warner

Madonna har tilgangen på det meste: Bra musikere, låtskrivere, produsenter og støtteapparat.

Fra å tidligere ha jobbet sammen med Massive Attack og deres arrangør Craig Armstrong, jobber Madonna på denne CD-en sammen med blant annet technofriken William Orbit.

"Ray of light" er laget i en tidsriktig stil. Det er en salat bestående av dancepop, synthpop, jødiske og buddistiske mantraer.

Det er lite som minner om tradisjonell Madonnipop. Låter som "Frozen" og "Nothing really matters" er kanskje det nærmeste en kommer noe av det velkjente.

Tekstene er enkle og ofte banale.

I låta "Frozen" synger Madonna blant annet:

"You're frozen when your hearts not open" eller

"If I loose you my heart will be bro-

ken". Noe mer poetisk blir det over

"Love is a bird, she needs to fly"...

Det er vanskelig å plassere denne utgivelsen. Låtene som er mixa med Orbit, "The power of goodbye" og "To have and not to hold" funker skikkelig bra.

Likevel kunne Madonna godt ha drøyd med å komme ut med noe nytt til hun hadde noe interessant å komme med. Det er greit nok å selge så lenge det ikke er skinnitt sitt en selger.

Madonna fans anbefales å kjøpe singelen i stedet.

Av Marianne Søndmør

The Yum Yums: "Sweet As Candy"

Universal

Før var Moss litt vond lukt og Weld. Nå er Moss litt vond lukt og Yum Yums. Det finnes mange triste ting, også finnes Yum Yums.

Dette er ukomplisert, fengende powerchordpunkpop som treffer deg der det gjør mest vondt – uten å gjøre vondt. Supertett, fengende, fort, slentrende, naivt, tendensiøst, barnslig, deilig og litt sexy.

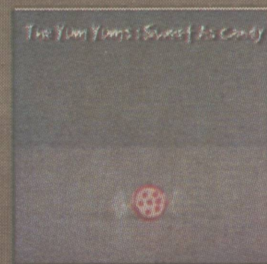
Denne strålende plata er som sukker. En ingrediens som må til når man skal lage noe søtt. Bland den med en vinter på hell, en varm som-

merdag, et vorspiel på vei opp eller hell den i en walkman før du tar beina fatt til universitetet/kjærsten/tannlegen – tilfredsstillelse garantert. Dette er sukkertøy man ikke får hull i tennene av.

Man kunne selvfølgelig si noe mer saklig, at candy-guttene korer nesten like bra som Beach Boys, for eksempel. Men Yum Yums er i all hovedsak et ganske lite saklig band. Vi som forstår dette, kjøper plata og spiller den skikkelig høyt.

Dere andre kan trekke på skuldrene. Og få stiv nakke. Ikke vi. En-to-tre; pop.

Av Martin Tjersland

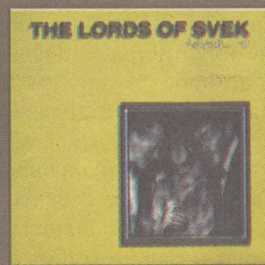
The Lords of Svek: vol. 1 og 2

Svek

Det svenske plateselskapet Svek lanserer en glimrende utgivelse for elektronisk- og danceinteresserte. Lydbildet er preget av behagelige trance-loops og myke synth-lyder. Musikken er kontinuerlig og uten overflødige elementer. Med henholdsvis ni og ti spor på platene kan man enkelt få oversikt over det ensformige materialet. Selv om Lords of Svek ikke er grensesprengende på noen som helst måte, må man si at bandet har klart å destillere fram god elektronisk lyd og rytme av en ofte spesialisert genre. Noen av låtene er tilsatt en dråpe vokal, uten at grensen mot kommersialitet helt overskrides.

Med fordel kunne Svek ha tilpasset spilletiden til ei cd-skive. Den monotone stilen gjør seg best på vol. 1, slik at

vol. 2 blir nedtur om man hører dem etter hverandre. Som alternativ til dance er konseptet med to skiver en genial

løsning, -man får to timer garantert trance-opplevelse og ingen bruk for DJ eller fjernkontroll. The Lords of Svek klarer i tillegg å framstå med et party-image frigjort fra den

rene techno-abstrakte stilen. Anbefales på det absolutt varmeste!

Av Andreas Knudsen

Dandy Warhols

Capitol

De smarte har allerede fått med seg ordspillet i navnet. Det er for så vidt ikke en ueffen beskrivelse av bandet heller. Dandy Warhols er fire slentrende, coole, dekadente amerikanere som har plukket ut det som passer dem fra rockehistorien. Her finner man 60-tallets enkle melodilinj, 70-tallets glamdekadanse, 80-tallets overfladiskhet, 90-tallets rastløshet og upretensiøse holdning ovenfor musikken. Sangene be-

står ofte av enkle gitarriff, gjerne med monotone gitardroner eller samplinger i bakgrunnen, grell/kul synth, og Courtney Taylors slepne vokal på toppen. Låter som "Boys Better", "Not If You Were The Last Junkie On Earth" (som MTV-seere sikkert har fått med seg) og "Everyday Should Be A Holiday" er suverene hiter. Til tider kan noen av de mer utflytende og halvpsykedeliske låtene bli vel monotone, men stort sett klarer dandyene seg veldig bra. Det hele er så "laid back" og så til de grader hipt at man bare må la seg imponere. Anbefalt.

Av Håvard Bråthen

Store færøyske navler

Et tredvetalls særdeles litteraturinteresserte mennesker fant torsdag 19. mars veien til Litteraten og færøysk fortellerkveld. Men behovet for å finne veien hjem igjen meldte seg raskt.

Ellen Kongshaug
Lars Danielsen (foto)

Færøysk litteratur topper ingen bestselger-liste, og det er ikke til å undres over; det er vanskelig å få gitt ut bøker for forfatterne, lite blir i det hele tatt oversatt og mye av det som faktisk skrives i dag er temmelig utilgjengelig for den jevne leser. Det er det i hvert fall fristende å konkludere med etter å ha lyttet til Tóroddur Poulsen og Carl Jóhan Jensen lese og fortelle.

Store ord

Først ute med sine meldinger var Tóroddur Poulsen, debutant på midten av åttitallet og beskrevet som en humoristisk anarkist. I så fall var den store humoren et helt annet sted denne kvelden, for her var ikke mye

å smile av. Poulsen ga smakebiter fra sin bok "Regler - Ett brott", ord om vindretning og minuttene hjem, om at det er merkelig hvordan ting tar litt lenger tid i motvind, i tillegg til at forfatteren ga et utvalg av utvalget av sine dikt, en bok som kommer til høsten:

"Jeg tror på bilder mer enn luften, jeg tror på sanger som ikke synges..." , "...treet ligner ikke meg selv lenger, den ene grenen er vokst..." , "Jeg kan ikke ripe i steiner, for de skal fortelle historien."

Diktene ble alle først lest i sin originale språkdrakt, deretter på dansk. Likevel er det verken språkbarrieren eller dårlig hørsel som gjorde det hele vanskelig å forstå. Det var betegnende nok at første tilløp til latter var da forfatteren erklærte: "Bare to digte tilbake!". Minst ett stille sinn tenkte Gudskjelov.

Enda større ord

Deretter var det tid for Carl Jóhan Jensen og hans sonetter fra diktsamlingen "Timar og rek", på dansk "Vragods av tid", en bok som i år ble innstilt til Nordisk Råds Litteraturpris, men som går inn i historien som en av dem som "bare" ble nominert. Kanskje like greit.

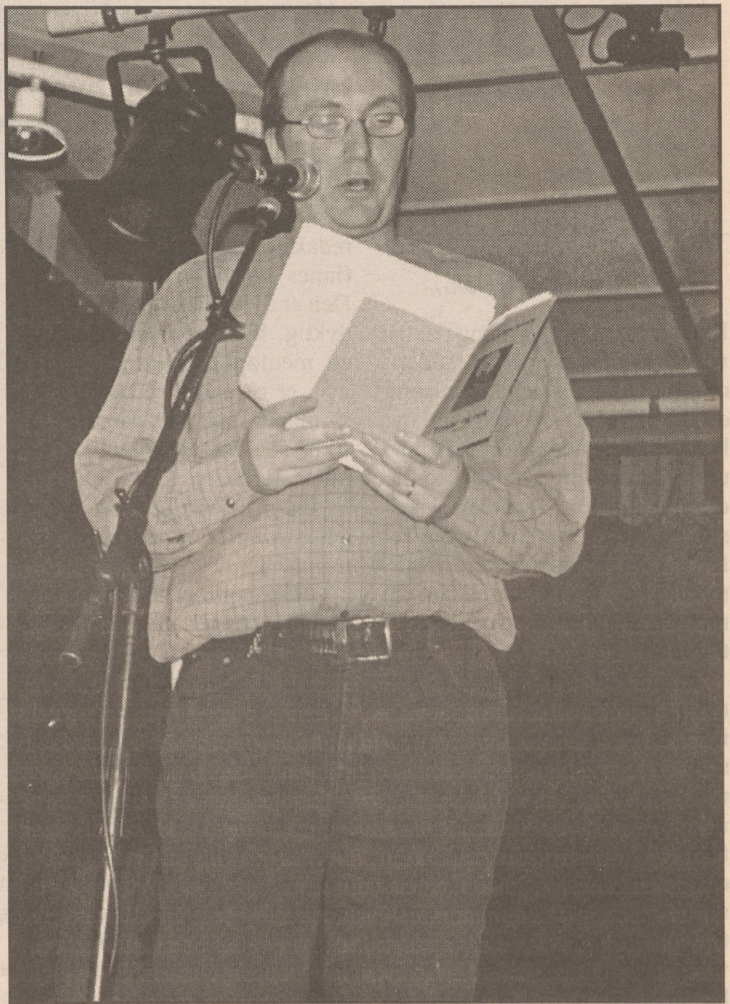
Jensen tar i sonettene tak i

Tror du DU kan forstå denne mannen?

tida og forutsetningen for tilværelsen. Også han ga en færøysk versjon før den danske, begge like lite forståelige, men den færøyske ga i hvert fall den lettelse at man slapp å prøve og fordøye det ufordøyelige. Det skal Jensen ha, at her var suggererende rytme og sang i diktene. Det blir bare ikke nok med det.

Likevel, publikum var ivrige i diskusjonen etterpå rundt Færøylene og færøyske forfatterkap, og Poulsen og Jensen var klare og lettfattelige i sine meninger omkring forlag og politikeres antikulturelle holdninger.

Derimot står det for undertegnede som lettfattelig, at hvis Tóroddur Poulsen og Carl Jóhan Jensen er representative for færøysk litteratur, så har færøyske forfattere verdens største navler å stikke hodene sine inn i. Det er selvhøytidelig, pompøst, utilgjengelig og oppblåst. Det er sikkert og visst at jeg ikke er noen litteraturviter, og jeg ser ikke bort fra at Nordisk Råd og andre har skjønt noe jeg ikke har, men i så fall tror jeg at jeg er lykkeligere i uvitenhet.

Kjærkommen litteratur-litteratur

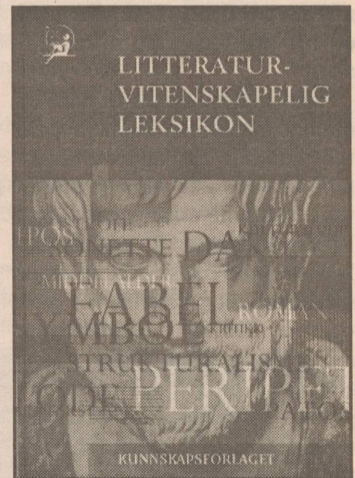

Jakob Lothe, Christian Refsum og Unni Solberg:
«Litteraturvitenskapelig leksikon»
Kunnskapsforlaget, 1998
272 s.
398,-

Asbjørn I. Bartnes

Har du en forkjærlighet for metonymiske kjeder? Leser du mye, og ønsker å få et innblikk i verden bak boka? Eller er du litteraturstudent belemret med en foreleser som er fanatisk tilhenger av terminologisk akrobatikk? Kunnskapsforlagets splitter nye *Litteraturvitenskapelig leksikon* hjelper deg uansett.

Et tilsvarende verk har ikke vært laget i Norge siden Asbjørn Aarnes' pionerarbeid *Litterært leksikon* fra 1977. Behovet for et oppdatert leksikon som fanger opp litteraturvitenskapelige strømninger de siste 20 åra skulle derfor være tilstede – og det behovet er i stor grad dekket med *Litteraturvitenskapelig leksikon*. Verket favner nemlig om postmodernismens problematisering av tidligere absolutte elementer innenfor litteraturforskninga, for eksempel forfatterbegrepet, fortellerinstansen og ulike leserteorier. I tillegg finner du selvfølgelig

forklaringer på mer allmenne begreper innenfor litteraturteorien.

Innholdet er presentert i lett leselige artikler uten det tradisjonelle leksikalske repertoaret av ekskluderende forkortelser. Forfatterne illustrerer forklaringene med gode eksempler, de fleste hentet fra sentrale verker i litteraturhistorien. I tillegg inviterer et stort antall henvisninger til å utforske større emneområder. Slik skulle også litteraturinteresserte uten inngående kjennskap til litteraturvitenskapens teoretiske og terminologiske krumspring kunne ha glede av verket.

Det norske folk ligger på verdenstoppen i bruk av leksikon, og det er undertegnede tro at *Litteraturvitenskapelig leksikon* vil gi litteraturinteresserte anledning til for fullt å bli en del av denne statistikken.

Dramatiske lærerstudenter

"Velger du den brede eller den smale sti? Kanskje er det lettere å ta det riktige valget etter vår forestilling".

Marianne Søndmør
André Kvernhaug (foto)

Slik lød meldingen på plakaten til teaterstykket "Himmel & Helvete".

Dramagrappa på Høyskolen i Tromsø (Avdeling for lærerutdanning) spilte fire forestillinger sist uke. Dramagrappa på AFL består av mange entusiastiske studenter. Grappa består av såpass mange at de er inndelt i fire grupper. To grupper spilte for barn mellom 3-5 år. En gruppe for 6. klasse og grappa som satte opp "Himmel & Helvete" rettet seg mot 8. klasse.

Valg

- Vi tenkte på dette med å ta valg for å fokusere på eventuelle konsekvenser. Hva fører valg til og tenker vi over at vi foretar valg, sier Siri Meyer. De ulike dramagrappene kunne selv velge målgruppe for produksjonen og om de ville sette opp en

En crazy gjeng. Foran: Hanne Tronstad, Anne-Grethe Andersen. Bak fra venstre: Silje Nilsen, Rune Utby, Siri Meyer, Sigrun Aske, Kristine Bergan Eilertsen.

egenkomponert historie eller dramatisere et verk. Stykket ble produsert i løpet av fire dager. Eksamensproduksjonen derimot, må være selvkomponert.

Masker

Studenten bak "Himmel & Helvete" ønsket å styre unna de tradisjonelle klisjeene som dop, sex og vold. Likevel ble det aktuelt i forhold til det å ta valg.

Vi følger en ungdomsgjeng på konfirmasjonstur som opplever at maskene faller.

- Vi benyttet oss av tekniske virkemidler som musikk, frysing av spillet og høyttanking og maskespill, avslutter Siri Meyer.

Det er mulig å få med seg eksamensforestillingene til sommeren.

Moral og Skinnmennesker

Utopia presenterer analysen av studentenes åndssnobberi og praktiske (u)moral. En svunnen kristenkulturell etikk slukes av normkonformitetenes jernbur, hvori vi sitter uforvarende fengslet som dårlig reflekterte individer. Avvikstoleransen i bildet av andre studenter er liten innenfor de enkelte fagmiljø, og den enkeltes liv og moral blir et lite tannhjul i det store maskineriet.

Andreas Knudsen
Kjetil Storeide (ill. foto)

Blant universitetets mange aktiviteter oppfattes gjerne fadderordningen under debut-uka som et uttrykk for ansvarlighet og bevissthet hos deltakerne. Erfarne studenter tilbyr de sosiale og organisatoriske fordelene ved sin etablerte studenttilværelse for sin yngre og ferskere medmennesker. Tydeligvis et tegn på moralsk deltakelse og uegennyttig velgjerning.

Imidlertid finnes "Fadderlisten" som et skrikende symbol for den rå egoisme og utnyttning som er så betegnende for den moderne student. I et forsøk på å opprettholde integriteten til fadderordningen drev Arne Gya, oppsøkende og avdekkende virksomhet for å avsløre falske motiver og umoralsk oppførsel. Det viste seg at adskillige faddere ble knepet på fersk gjerning mens de brukte sin veilederstilling til å få sosialt, romantisk og seksuelt utbytte hos fadderbarna. Voksne mennesker som nettopp i kraft av sin stilling burde være til å stole på, og som i hvert fall skulle være oppmerksomme på ansvaret ved sitt verv, gikk over en lav sko med sine skitne ønsker.

Eksemplet viser ikke bare en økende tendens til å ville handle mot tidligere opplagte verdinormer direkte, men også en utartet vilje til å seile under falsk flagg. I det øyeblikket man opplagt ikke kan stå inne for sine handlinger med ansiktet i behold, må man operere med falsk legitimasjon. Ærlighetens autentiske vesen slaktes og graves ned i et surrogat av egensindige ønsker om umiddelbar nytelse og kortsiktig nyttemaksime.

Ingen moralkodeks

Under pseudonymet Ronny uttaler vårt neste intervjuobjekt til

– Jeg røyer
hva jeg vil,
hvor jeg vil og
når jeg vil.

redaksjonen at det ikke lenger finnes noen overordnet moral. Den er dynamisk og tilpasningsdyktig, men fremdeles styrt av en medfødt samvittighet. Hvis man er i stand til å fjerne disse skruplene, kan man ganske kaldt sikre seg for eksempel økonomisk styrke.

– Og personlig holdning til tradisjonelle moralske overtramp?

– Økonomi er uviktig, så det å snyte penger går greit. Hvis jeg får igjen på en tusing når jeg har gitt fem hundre på Narvesen, er det OK. Jeg kjenner ikke dama i kassa, må ha et individ jeg kan forholde meg til for å få samvittighetsnag. Jeg ville ha jobba svart, men det å stjele en bok på Akademisk Kvarter er mer risikabelt. På grunn av faren for å bli tatt, får jeg en råtten følelse i magen og i kroppen. Faren for straff holder meg tilbake.

Ronny sier han er en loyldig person som ønsker å slippe dårlig samvittighet, men han respekterer de kriminelle. For mange er moral noe som begrenser seg til visse områder i dagliglivet. For Ronny henger praktisk moral mye sammen med trivsel. Damer er en verdi som øker trivselen. Kausaliteten består i at man gir verdien oppmerksomhet for å få den samme verdien tilbake. Ronny forteller fra tidligere forhold at han pleide å være utro når han var på fylla. Den tilsynelatende umoralen i dette mildnes av ting som krangler og usikkerhet i forholdet. Da er man umoralsk nettopp på grunn av dårlig samvittighet. Imidlertid er det mulig å tilpasse moralen rasjonelt.

– Det trengs slingringsmann på det med sex. Den kristne seksualmoralen er bare piss, det er sykdommer som er avgjørende. Dette med at man må ikke, er bare tull. Jeg kan pule dama til min beste venn, hun aksepterer fordi at han er dårlig i forholdet deres. Fordi det er hans skyld får jeg ikke dårlig samvittighet.

Jesus og Kant taper

Moral og egoisme hører nøye sammen. De fleste studenter kjenner til Immanuel Kants kategoriske imperativ og den gyldne regelen innenfor kristendom, som sier at man må ta i betraktning at ens handlinger skal kunne utføres av andre i en tilsvarende aktuell situasjon. I Ron-

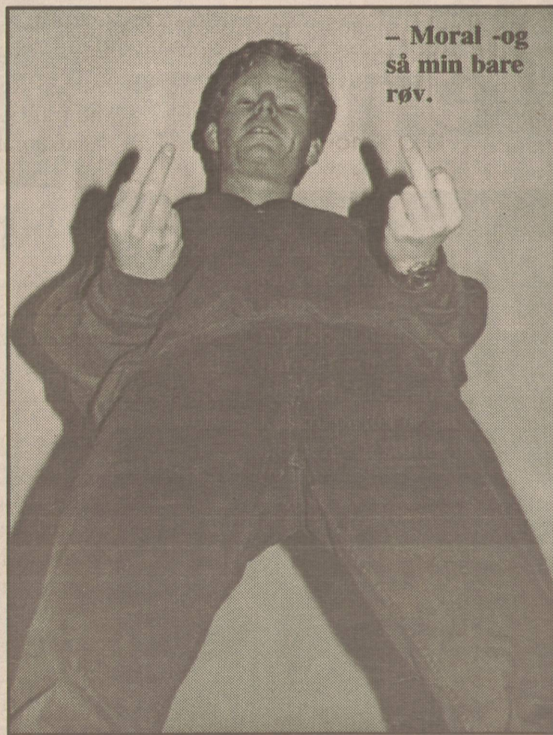
nys tilfelle, som sikkert gjelder for de fleste av oss, settes selvet i en særskilt posisjon som rettferdiggjør visse avvik. Han sier i tillegg at han vil slå hardt ned på andre hvis han avslører dem i umoralske handlinger som han selv utfører.

– Jeg selv er altfor viktig, jeg kan ikke tillate at andre følger de samme normer og regler i praksis.

For ikke å sette seg i et tvilsomt lys, forteller Ronny om en episode fra noen år tilbake der han jobbet som guide for turister i en kirke. Det fantes en klassisk kollektbøsse ved utgangen, beregnet på frivillige gaver til kirken. En av Ronnys oppgaver i sommerjobben var å etterse denne bøsken, derfor gjemte han den i et skap og erstattet den med en annen. Frykten var stor for å bli avslørt når han byttet kollektbøsser igjen om ettermiddagen, men gleden var desto større når han spaserte hjem etterpå med et par hundre kroner ekstra i lomma.

– Hvordan legitimerer du dette overfor deg selv?

– Kirken representerte en fremmed autoritet. Selvfølelsen min ble bedre ved å demonstre-

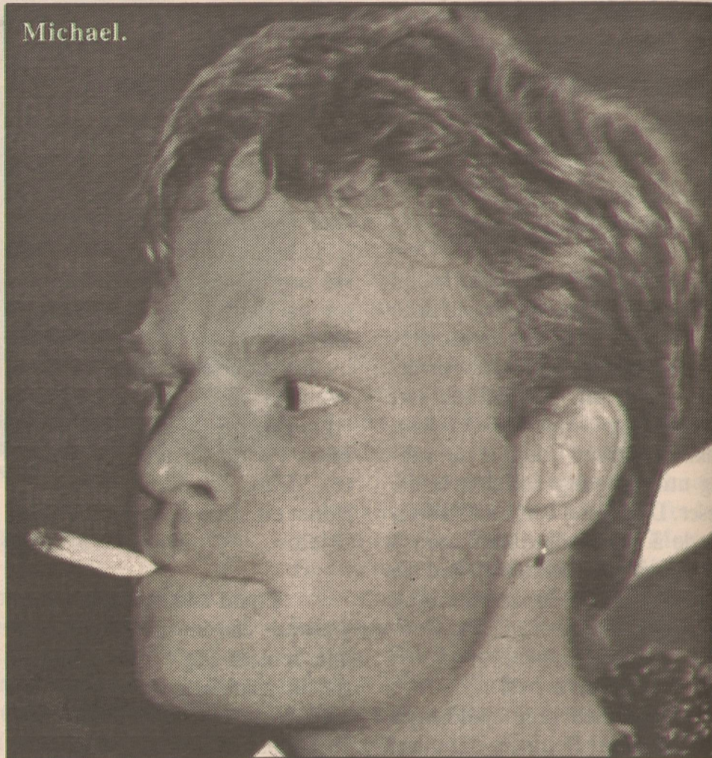
– Moral -og
så min bare
røv.

re økonomisk styrke.

– Også i andre småjobber er det liten sjanse for å bli oppdaget ved bagateller. Jeg jobba på et galleri der jeg laga billetter og solgte til folka som skulle inn. Gode penger. Dette er ikke umoralsk når man tenker på at de aller fleste lurer til seg litt. Vi er alle med på en felleskasse.

Ærlighet og straff

Arne Gya på filosofi faller inn under den stadig mindre gruppen av studenter som reflekterer over sine egne tanker og fø-

Michael.

lelser i forhold til handlinger og moral. Også han benekter eksistensen av en fastlagt moralkodeks, men han forfekter troen på praktiske leveregler innenfor en dynamisk personlighet. Det er ikke mulig å vite hva som er rett om 14 dager, så man er forpliktet til kontinuerlig å gjøre seg bevisst det moralske grunnlaget for sitt levevis. I forhold til samvittighet som gyldig moralsk kontroll – og avstraffelsesorgan, er det utilbørlig å handle på kanten av denne for å avslipe den. Kjøpslår man med seg selv, driver man prostitusjon, noe som definitivt ikke tillater velvære og tilfredshet.

Det er i det hele tatt essensielt å være fornøyd og føle seg vel. På spørsmål om han ville ha tatt med seg ekstra vekslpenger på Narvesen, svarer Arne at han er for ærlig til en slik handling. Dette er ikke så imponerende når vi etterpå får høre at penger ikke representerer noen verdi i hans verdensanskuelse. Motivet i å se ekspeditørens glede over en ærlig sjel indikerer dermed heller et snev av åndssnobberi og ren smisking. Samfunnskontrakten forutsetter at menneskene handler innenfor visse rammer av normer og verdiprioriteringer.

Som individual- og samfunns-moralist ender man opp i et paradoks. På den ene siden skal man opptre ærlig overfor sine egne normer og ønsker, på den andre siden må man følge lover og re-

glers man selv ikke kan stå inne for. Løsningen blir at man bryter samfunnets lover når faren for konsekvens er tilstrekkelig lav. En høy pris i form av straff fører tilsvarende til at man må handle imot seg selv. Arne innrømmer det ynkelig pragmatiske ved et slikt aspekt.

Skinnmenneskene

Søker man verdiprioritering blant studenter, vil kjærlighet framtre ved siden av økonomi og materielle goder. Moral mot medmennesker man har affeksjoner til, vil inntre i en særstilling. Blir man forelsket, forsøker man ofte å fremstå for motparten som et tenkende og moralsk bevisst individ. Da intriger og overlappinger er hyppige fenomener, må man vurdere sine handlinger mot de involverte.

For Arne blir det i så måte viktig å fremstå helhetlig og ekte. Mot konkurrenter som spiller på konstruerte fasader er det dermed et mål å avdekke og felle skinnmennesket. Den som spiller en rolle og ikke er seg selv, fortjener å bli avslørt, selv om konsekvensene kan bli sorg og fortvilelse. Kjærlighet på falske premisser er helt klart uakseptabelt. Den som seiler under falskt flagg, mangler sin etiske integritet, en av nødvendighetene for en ansvarlig livsførsel.

Fag og menneskesyn

Som høyeste dannelsesorgan har universitetet evne og plikt til å skape moralsk bevissthet hos de studerende. Generelt blir det gjerne problematisk for høyt utdannede å tilbakeføre sin kunnskap til praktisk moral, fordi bokkunnskapen er innhentet temmelig ukritisk. Arne mener dette ikke primært er studentenes

- Vækkelsesmøde -
nej tak!

feil, men at menneskesynet er svært suspekt innenfor visse fagkretser.

På psykologi er grunnlaget for undervisningen forkjørt i og med kategorisering av mennesker som éntydige vesener. Ulike sinnstilstander gir automatisk grunn for å diagnostisere individet som normalt eller unormalt. Pasienten eller objektet stemples uten kompetanse til å forsvare seg. Psykologien er med denne stigmatiseringen skikkelig ute å kjøre med sitt menneskesyn.

På statsvitenskap prøver man iherdig å forklare politikk og samfunnsorganisasjon. Utgangspunktet er en maktkamp mellom mennesker og grupper med egoistiske motiver. Med dette ig-

norerer forskningen prinsippet om det felles beste. I det politiske spill er det ikke bare egoistisk motivasjon som er gjeldende, men statsvitenskap er på god vei til å konstruere en selvoppfyllende profeti. De politiske individene transformeres inn i fagets bilde på en utilbørlig måte. Mens politikk bør handle om samfunnsutforming, pulveriseres ansvaret i beskrivelsen av en kamp for utelukkende egoistiske mål der analysemetoden og menneskesynet i akademiske kretser har skylda.

Arne er videre meget skeptisk til de medisinske fagene.

- Det er blitt status å finne nye sykdommer. I stedet for å prioritere pasienter med lidelser vi kjenner, brukes pengene

til å slenge på mennesker stadig nye sykdommer. Dette blir umoralsk når ellers helt friske folk hele tiden må springe til sin primærlege for å sjekke seg. Vi burde vente til en sykdom plager noen.

Arne presiserer at han ikke har noen personlig erfaringer som gir ham denne holdningen til medisin.

På institutt for filosofi gis man stor frihet under ansvar. Det finnes større tilbud til egenrefleksjon der enn for eksempel på matematikk. Innvendingen om at forskningsetikk inngår i naturfag avskrives som en typisk trend i tiden. Oppdragelse til virkelig å være kritisk innenfor menneskestudiet finnes på filosofi. Viggo Rossa ved instituttet har som kjent uttalt at filosofi ikke er rekonstruksjon, men konstruksjon.

Men selvsagt finnes det flittig-flinke dogmatikere på filosofi også.

Hvordan bli bevisst?

Student Tommy Knappskog er bekymret over alle de ureflekterte folka som spaserer rundt der ute. Allikevel har han troen på at selv de ulærte har evnen til å handle rett. Mennesket kan være grunnleggende godt. Vi spør han og Arne om hvordan man kan oppnå moralsk bevissthet.

- Det kan være nyttig å begynne med å bruke Kant som veileder. Kan jeg godta at alle bryter reglene mine? Enkelt og greit bør man i alle tilfelle ta seg bryet med å tenke igjen sine handlinger og følelser. Tar man sin dårlige samvittighet til etterretning, kan livsførselen legges opp ansvarlig. Følelsene er det reteste man har. Skulle man ville stjele et leksikon eller la seg prostituere, finnes det kontrollorgan/politi som gjør dette vanskelig å gjennomføre uten fare for straff.

Den umoralske Michael

Tilfeldigvis besluttet vi å intervju en helt alminnelig, dansk student. Utenfor kantina i hovedgården fant vi den røde Baron,

- Jeg er våken!

alias Michael Eckmann. Vi fulgte fem helt alminnelige minutter i hans liv:

- Moral, det er fanden bare noget, der er opfundet av en forpulet samling åndsforsnottede pietister, som af en eller anden fucking grund vil forhindre folk i at have det sjovt, svarte Michael, da vi utba oss en kommentar om moral.

- Jeg vil fanne skide på moralen, fortsatte han, og jeg vil i øvrigt også skide på alt andet, på dig, på din skallede nar af en fotograf, og på hende den fede åndsamøbe med hengepatterne ovre i hjørnet. Og jeg er ligeglad med bananplukkerne i Botswana, med forureningen og hullet i ozonlaget. Og med hensyn til ho-

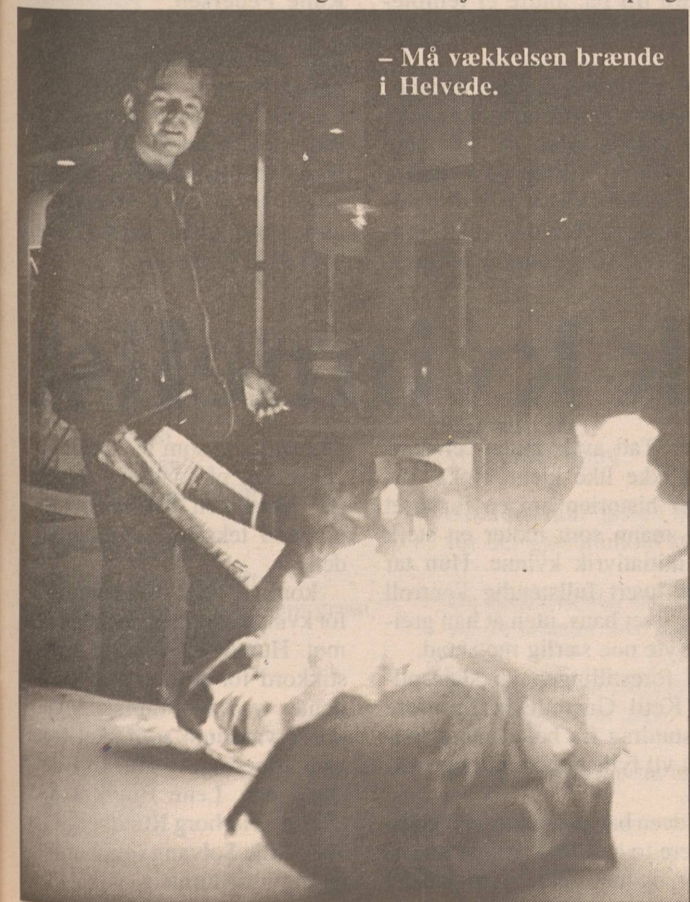
mofili, så rører det mig langt oppe i røven. Men jeg synes fandme, at det er åndssvagt at knulle en mand i røven, når verden er fuld af damer, fortsatte han.

Da vi konfronterte Michael med spørsmålet om ikke hans ikke-moral inneholdt et paradoks i og med at en fornektelse av moral i seg selv inneholder en moral, svarte han:

- Hvis du ikke snart holder din kæft, vil du hurtigt finde dig selv nede på gulvet, i et forsøg på at samle dine udslåede tænder op med dine brækkede fingre.

NB: Personer som prøver å finne et motiv i denne artikkel vil bli forfulgt; Personer som prøver å finne en moral vil bli skutt.

- Må vækkelsen brænde i Helvede.

Michael godsnakker med presten:
- Hvis moral er godt, så er dobbeltmoral dobbelt så godt.

Eventyr for store og små

Det er nok en gang duket for Eventyrfestivalen i Tromsø. Programmet, som strekker seg over hele ti dager, kan by på både teater, foredrag, konserter, film, og mye annet.

Stine Eidissen Bya

1997 var debutåret for denne ferskingen blant festivalene i Tromsø by. I år er Eventyrfestivalen vokst seg fra spedbarnsstadiet, både programmet og lengden er betraktelig utvidet. Fra 26. mars til 4. april ønskes små, store, gamle og unge velkommen til å være med enten som publikummere eller bidragsytere.

Eventyrfestivalen er en papraply for et helt konglomerat av forskjellige organisasjoner, som legger til rette sin virksomhet slik at den blir satt i eventyrets tegn under festivalen.

Boller og brus

Det hele starter 26. mars med Tromsø Kunstforenings utstilling "Anne Kampmann, maleri og grafikk". Her kan du beskue et billedlandskap som vel nærmest må beskrives som naivistisk i stilen. Sterke, markerte farver og underlige fabelvesener som nok vil vekke barnet i oss alle (se illustrasjon).

Den offisielle åpningen finner sted lørdag 28. mars, med eventyrtoget gjennom Storgata. Her vil det blant annet bli gratis boller og brus, og en ildsprutende drage!

Deretter er det bare å velge og vrake blant de mangfoldige arrangementene.

For voksne

Det arrangeres egen eventyrstund for voksne, der utvalgte av H. C. Andersens eventyr presenteres med lysbilder. Nordnorsk Kunstmuseum er arrangør, og Valborg Maria

Bilder fra Anne Kampmanns utstilling som vises hos Tromsø Kunstforening.

Sirnes er foredragsholder.

Kurs i fortellerkunst for voksne vil bli avholdt på Rådstua Teaterhus, og Litteraten 2. april vil også stå i eventyrets tegn. For de som vil utvide kunnskapene sine, avholdes en rekke foredrag med forskjellig innhold. "Regine Normanns liv og forfatterskap" og "Jesus som småglunt i Nord-Norge" er to av foredragene som arrangeres i Tromsø.

Tromsø Filmklubb viser filmene "Delikatessen" og "De fortabte barns by", se filmklubbspalten vår for nærmere info om visningene.

Variert musikktilbud

Fredag 27. mars spiller Millan på Teaterkaféen. Gruppen består av to engelske og to indiske musikere, og resultatet er spesiell og tiltrekkende musikk. Dagen etter kan du fortsette den musikalske reisen når Tromsø Symfoniorkester med solister fra Musikkonservatoriet. Dessuten fremføres den lokale musikkarven hele helgen i forestillingen "HARLA HARLA, Folkemusikk fra vugge til grav". Ragnar Olsen har satt sammen stoffet, som er valgt ut blant skattene i den lokale folke-

ken vdg. skole, som også står som arrangør.

Action og romantikk

De teaterinteresserte har også mye å glede seg til. For de minste settes dukke-teater opp, og Regine Normanns eventyr Ringelihorn skal dramatiseres og oppføres på Kulturhuset.

Alfheimteateret presenterer forestillingen med det noe spesielle navnet ".....som gikk sine egne veier" eller "hvordan Biffen, Bøffen, Bønna, Bleike-Bodil og Burgern ble en platekontrakt fattigere". Dette er et moderne eventyr der the pønkers og the

gangsters møtes gjennom vold, action og romantikk.

Det er dessverre umulig å nevne alle arrangementene på så liten plass, men programmet forteller selvfølgelig utfyllende om alt som skjer under festivalen. Utforsk dine barnslige sider, og bli med på Eventyrfestivalen!

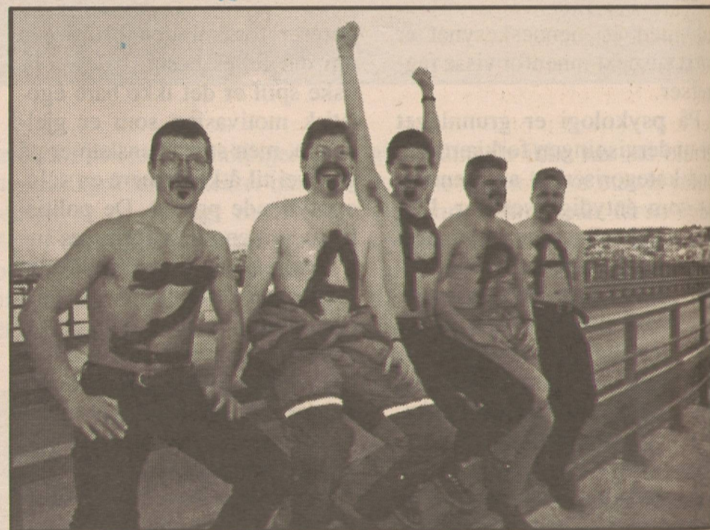
musikken. Arrangementene er gjort av elever ved Kongsbak-

Katolske jenter og Zappa

Den 26. mars i år har Tromsø-bandet Catholic Girls har sin debut, og på programmet står coverlåter plukket fra Frank Zappas store låtmateriale.

Zappa drev med litt av hvert, og ikke alt var like enkelt å forholde seg til. Musikken hans strekker seg fra det helt ekstremt eksentriske til det utrolig enkle og lettfattelige. Og i mellom der et sted ligger et hav av glimrende låter som bare skriker etter å bli fremført live; stoff som svinger og har stor underholdningsverdi, både tekstmessig og rent musikalsk. I hovedsak er dette altså musikk fra sent på 70-tallet.

Catholic Girls inviterer til konsert med et knippe av Frank Zappas mest populære låter (navnet har de hentet fra plata "Joe's Garage"). De av Zappas låter som må kunne sies å væ-

re av det utadventde, tilgjengelige slaget er blitt vektlagt. Enkelte låter har er blitt forandret litt på, andre er temmelig like Zappas originalversjoner.

Å beskrive Zappas komposisjoner i genre-termer er ikke helt enkelt. Men det vil være en relativt riktig beskrivelse av Catholic Girls å si de spiller rock/funk/blues med innslag av disco, country og jazz.

Catholic Girls består av Kai Isaksen, Mika Martinussen, Stein Medby, Tore Nedgård og Rune Pedersen.

Musikerne har man i den senere tid kunnet høre i blant annet Boogie Wonder Band, Ca.Doffen, Toto Experience, Påtryneteateret, Murphys Law, Band in black, Kristin Spitznogle Band og Gruppen. Men nå er det altså salige Frank som skal hylles.

Klassisk kvinnelist

Hva skjer når klassisk musikk kombineres med generasjons X's hippeste norske forfatter?

Stine Eidissen Bya

Det vil du kunne få svar på lørdag 28. mars. Da fremføres forestillingen "Tatt av kvinnen" på Teaterkaféen.

Erlend Loe ble rikskjendis over natta da hans bok "Naiv. Super" kom ut. Hans første ro-

man "Tatt av kvinnen" er derimot ikke like kjent. Boka forteller historien om en forvirret ung mann som møter en sterk og initiativrik kvinne. Hun tar etter hvert fullstendig kontroll over livet hans, uten at han greier å yte noe særlig motstand.

I forestillingen vil skuespiller Ketil Gaare Blix fremføre tekstutdrag fra boka, mens musikk vil fylle den kvinnelige rollen.

Ideen bak prosjektet er å kombinere to helt forskjellige kunstarter, og med det nå ut til den del

av publikum som vanligvis ikke våger seg på klassiske konserter. Musikken beskriver stemninger i teksten, samtidig som den

kommenterer og er et uttrykk for kvinnelig initiativ og pågangsmot. Humor og ironi er viktige stikkord for dagen. Det er studenter ved Nordnorsk Musikkonservatorium som skal fremføre tonefølget; Marte Bjerke (klarinet), Lene Buvik Larsen (fiolin), Herborg Rundberg (klaver), Silje Solvang (euphonium) og Ingvild Storhaug (vokal).

Chris & Carla

Torsdag 26 mars kan du gjøre deg klar for en deilig kveld med lavmælt folkrock, da spiller amerikanske Chris & Carla på Blå Rock. Duoen er også kjent som frontfigurer i kritikerroste The Walkabouts, Seattleban-

det som har en stor tilhenger-skare både i USA og lengre sør i Europa. Chris & Carla har tidligere jobbet blant annet med Peter Buck (REM) og Tindersicks, og har fått strålende anmeldelser både live og på plate.

Broen

Lenge før de første solstrålene viste seg over de snøhvite fjelltoppene i det fjerne. Lenge før naturen åpnet øynene og strekte seg. Lenge før verden våknet, stod Kåre opp og begynte med morgenstellet. Han var nøy med morgenstellet, for han

mente at man måtte være frisk og opplagt for å få best mulig utbytte av dagen. Da han var ferdig, tok han verktøykista si og gikk ut i den kjølige morgenen. Gresset var duggvåt, og han irriterte seg over de små dråpene som festet seg på de bare bena, der han gikk mot stranden.

Kåre hatet det lille idylliske stedet han og broren Odd hadde slått seg ned på. Det var kjedelig. Det skjedde aldri noe nytt der. Det var en plass for tapere, og Kåre var ingen taper. Hele livet hadde han drømt om å komme seg videre, vekk fra denne plassen. Han visste at livet var mer enn dette. En plass var alt perfekt, og dit skulle han. Han skulle bygge en bro. I det han grep den første steinen, traff de første solstrålene den lille hytta, hvor broren ennå lå og sov.

Den tynne lysstripen smøg seg gjennom en sprekk i gardinen og krøp sakte over golvet. Til slutt fant den det den lette etter. To lukkede øyne. Odd myste mot den spinkle strålen

som hadde vekket ham. Han listet seg over det kalde golvet og tittet ut. Soloppgangen var som et glass kaldt øl som rant over. Det var som om lysenergien fløt nedover dalen og traff vinduet med en slik kraft at det skalv. Fuglene kom tilbake, fra hvor de nå enn hadde vært hele natten, og de sang en sang som minnet om sildrende vann. Odd spiste de eggene som Kåre hadde kokt til ham og gikk ut. Han hadde ikke gått langt før han fant seg en plass der han

kunne ligge og se. Midt i den grønne engen la han seg ned og kjente gresset stikke seg i ryggen.

Kåre hadde ikke lagt noe særlig merke til den nydelige soloppgangen. Han hadde

nok sett gjenskinnet av solen i steinene han bar, men han hadde ikke tid til å snu

seg. De få gangene han løftet hodet, søkte blikket hans horisonten. Svetten sved i øynene, men han kunne ikke ta pause ennå. Han skulle nå fram og drikke glede av solnedgangens forførende lepper. Han visste at den var der, for han hadde ofte sett den i øyekroken mens han jobbet med forberedelsene til broen.

Bien som Odd hadde studert en stund var fløyet, og øynene hans søkte etter et nytt objekt. Blikket slo seg til slutt ned på Kåres kropp som for rastløst fram og tilbake på stranden. Odd hentet noe å drikke og gikk ned til sin bror. Et stort smil og et

par brennende øyne møtte ham. Kåre slapp steinen han bar på med et smell. De satte seg ned og drakk. Til slutt spurte Odd: "Hva er det du bygger?" "En bro," svarte

Kåre. "Hvorfor det?" lurte Odd. "Hvorfor det?" Kåre fnysste. "Dette er jo løsningen på alle våre

problemer. Med denne broen kan vi gå rett inn i solen!" Odd tenkte seg om en stund. "Men Kåre, jeg liker meg her. Her har

vi jo alt vi trenger." Kåre ristet på hodet. Jada, men der framme er det enda bedre. Der er alt perfekt.»

Odd hadde vanskelig for å forestille seg noe bedre, men han visste at broren aldri hadde vært fullstendig lykkelig i dalen. Brått reiste Kåre seg, og sa at han måtte fortsette med byggingen. Odd ønsket ham lykke til og tuslet av gårde, mens han tenkte på det broren hadde sagt. Odd var ikke særlig lur, men han visste at jorden var rund, og at en aldri ville kunne ta på solen. En kan bare se på den. Horisonten er som ens egen skygge. Hvor fort en enn løper, vil avstanden være den samme.

Kåre bygget, og Odd satt i et tre og så på en ung edderkopp som spant sitt første silkenett. Sakte, sakte begynte solen å falle. Broen til Kåre var blitt skikkelig lang, men nå var det ikke flere steiner igjen. Fra nå av måtte han ta stein fra enden og bære dem fram. Det betydde at han ikke kunne gå i land lenger. Han pakket to sekker og ropte på Odd. Odd sperret øynene opp når han fikk høre at Kåre ville at de skulle forlate dalen for godt. "Jeg vil være her," sa han etter å ha tenkt seg om en stund. Kåre trodde ikke sine egne ører. Her hadde han slitt og strevd

for at de begge to skulle oppleve den store lykken, og så ville ikke Odd være med. Han ville være igjen i denne avkroken av en dal. Maken til utaknemlighet hadde Kåre aldri opplevd. Han ble rasende og kastet Odd av broen. Han svor at dette skulle Odd få angre. Han kom ikke til å komme tilbake og hente ham. Så bygget han seg av gårde, mens Odd stod igjen på stranden og vinket med tårer i øynene. Odd håpet så inderlig på at broen ville finne sin lykke, men han hadde sin tvil.

Den brennende solen traff vannflaten uten en lyd, og akkurat som et døende bål, sendte den ut røde og orange stråler som speilet seg i det bølgende havet. Kåre kjente at solen fylte luften med melankolsk lykke. Kroppen hans verket. Han skulle nå fram. Han skulle vise dem at dette var lykke.

Odd så på solnedgangen. Han følte det som om blodet var rødvin og hjertet et glødende trekkull. Øynene rant, mens han så broren som bygget seg fortvilet framover i morilden. Fram mot den glødende halvsirkelen som snart ville dukke ned bak horisonten.

Odd så først solen og så Kåre forsvinne i det ukjente. Et øyeblikk følte han seg ensom, men det gikk fort over når trærne bysset ham i søvn. Og mens stjernene slapp sitt spøkelsesaktige lys over den lille dalen, fanget en liten edderkopp sin første nattsvermer.

Av Jardar Lødøen og

Tromsø Filmklubb serverer deg kannibalske matgleder og et hundretalls julenissekloner.

Rune Thomassen

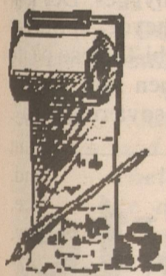
Fredag 27. Mars vises den franske filmen "Delikatessen". Her befinner vi oss i et av alle disse populære post-apokalyptiske samfunnene. Denne gangen er det ikke jakten på bensin, land, kvinner eller teknologi det gjelder, men jakten på ...mat! I en verden hvor det ikke finnes nok mat, må man ty til de mest bisarre metoder. Husets herre i filmens boligblokk, slakteren, søker regelmessig etter nye vaktmestere. Den nyansatte gjør en del nødvendige reparasjoner, for så å bli forvandlet til pølse, rulader og mørbrand. Vaktmesteren er mat, mat er makt, og beboerne overlever en tid til. Marc Caro og Jean-Pierre Jeunet har laget en merkelig melodramatisk komedie med både latter, varme og et stykke ettertanke.

"De fortapte barns by" av de samme regissørene som "Delikatessen" vises lørdag 28. mars. Selvfølgelig er denne filmen også en smule bizarr. Mange barn har lykksalige drømmer om at julenissen skal dukke opp. Men hva skjer når julenissen ikke kommer alene, men som en rødkledd arme av hundretalls buldrende julenisse-kloner? Vi befinner oss i en sær verden med en fantastisk scenografi. Mørke skitne gater, bare opplyst av enkelte gatelys, et torturliggende laboratorie, og en flytende hjerne med navn Irvin. Alt med en duft av kloakkene fra 1800-tallets London. Dickens ånd svever over en stor del av filmen. Dette blir garantert en filmopplevelse langt fra Hollywoods glamour.

Fredag 3. april blir det ingen filmvisning. Programmet for lørdag 4. april er ennå ikke helt fastsatt, det blir offentliggjort senere.

Tromsø Filmklubb har avholdt styremøte, der Ole-Gunnar Solheim ble valgt til ny leder. Han forteller at klubben planlegger å feire 30-årsjubileum til høsten, og i den anledning kan det hende de slår litt på stortromma. Solheim har lyst til å vise mer film fra Østen, der de nye filmskaperne har et friskt billedspråk og fortellerteknikk.

Filmklubben vil dessuten svært gjerne få nye ildsjeler med i styret som kan være med og påvirke filmutvalget.

en fisk!
en fisk på land?
eller på strand?
Nei, sa Gud på sin skapende dag
Fisken den havner i vannet

Irene

DIKT

1/9 om morran

Kakafoni av lyd...
Kreker meg opp
Drepanes frost
Gnir meg i auan
Sansan våkne motvillig

Lokalisere kilda
Tar live av den...brutalt
ut'n anger; med et gruggent grynt
Dettan e GRUFF!!!

Finn varmen...

Tar det igjen
-ikkje i dag
-ikkje imorra
-ikkje fan

sovne inn...

Leif-Petter Hansen

Der man sår,
vil frukten spire,

den lure skal høste i live,
for det gjør innhold fylde.

Da døden henter en inn,
vil alt uhøstet fare med

den naive som aldri levde,
det liv der livet leve.

Dag Ellingsen, mars 98

Bel Canto på MH

PRESSEFOTO

Bel Canto har vært et av Norges mest populære band de siste årene. De utflyttede tromsøværingene har nå vendt tilbake til Tromsø og det må selvfølgelig feires med en konsert! Denne gangen har vi et stort og flott konsertlokale å tilby dem, hvor de kan få utnyttet sin scene-

produksjon fullt ut. Det er kun i Tromsønatta duoens arktiske, ambiente teknopop kommer fullstendig til sin rett. Bel Canto gleder seg stort til å spille for hjemmepublikummet, og gleden er minst like stor på vår side. Fredag 27. mars er lysgården på MH-bygget åsted for begivenheten.

Fra venstre Ørjan Holstad, Leif Plahter og Per "Pelle" Saur, eierne av Markens Grøde (daglig leder Andreas Breivik hadde influensa da bildet ble tatt).

Voksen pub

Tromsø har fått nok en uteplass i Storgata. Markens Grøde er nabo med polet og bingoen, det er kanskje derfor aldersgrensen er satt til 23 år?

Stine Eidissen Bya (tekst)
Anders Henriksen (foto)

Det er ikke bare navnet som er hentet fra Ham-suns verden, menyene er pyntet med sitater fra boka "Markens Grøde". Både menyene og barkrakkene er trukket med steinbitskinn. Lo-kalet, som er lite og intimt, er

"Kaffe var som en drøm og et eventyr for Isak, en regnbue!"

-- Knut Hamsun,
"Markens Grøde"

dekorert med alskens antikviteter og snurrepiperier. Ideen bak konseptet er å gjenskape et gammelt krumbumiljø. I taket henger melkespann, sengefjær, verk-tøy og mye annet morsomt. Smi-jernsdekora-sjoner spesi-allaget i Tromsø er det også blitt plass til. Og musikken – den er klas-

sisk. Ganske så forskjellig fra Blå Rock altså, som også drives av eierne til Markens Grøde.

Gourmetmat

Som navnet tilsier, satser eierne av Markens Grøde på råvarer fra landsdelen. Du kan for eksempel nyte tørket reinsdyrhjerte og -tunge, eller akevittgravet laks. Etter hvert vil det også bli åpnet en liten restaurant i de samme lokalitetene, der målsetningen er å servere nordnorske råvarer med internasjonalt krydder.

Mye god rødvin

Ølet er relativt dyrt, du må punge ut med 39,- for 0,4 liter

Mackøl. Men det er ikke den brune væsken som er satsningsområdet, det er det den røde som er. Utvalget av rødvin skal etter hvert utvides betraktelig. Dyre viner skal prises lavt, lover Ørjan Holstad, en av eierne. Han legger til at Markens Grøde

"En mann kan være brødløs. Har han potet så er han ikke matløs."

-- Knut Hamsun,
"Markens Grøde"

også vil tilby vin fra små agenturer som ikke er tilgjengelige på polet. Dessuten vil det bli anledning til å prøvesmake polets nye viner.

Vellykket start

Ettet snart to ukers drift er daglig leder Andreas Breivik strålende fornøyd. – Ja, det har gått veldig bra hittil. Storparten av kundene er godt voksne folk, klientellet har

UNGDOMS-BILLETTER

Vi har faste lave priser for deg under 26 år, eller som er student under 32 år.

STA-billetter:

En vei fra Tromsø:	
Oslo	945,-
Bergen	945,-
Stavanger	945,-
Trondheim	740,-
Bodø	475,-
London	1750,-
København	1480,-
Paris	1949,-
Roma	2283,-

En vei fra Oslo:	
London	684,-
Zürich	995,-
Istanbul	1440,-
Bangkok	2795,-
New York	1817,-
Mexico	1840,-
Andre land, spør oss!	

Billettene kan:

- avbestilles
- endres, også retur
- bestilles nå!

Bestill klasseturen og feriebilletten nå – unngå køene.

Tromsø Reisebyrå

77 64 80 03

STA
STA TRAVEL

altså vært som vi forventet. Han forteller videre at rødvin står på salgstoppen over drikkevarer.

– Dessuten har vi solgt en god del mat, spesielt i lunsjtiden, sier Breivik.

Med dette kan forhåpentligvis Tromsø befestet sin status som byen med flest antall utesteder per innbygger. Det har det siste vært hevdet at Stavanger har gått forbi Tromsø på den statistikken, men sånt noe tror vel ingen tromsøværing på?

Kjell-Magne-Bondevik-gryte

Per Christian Strøm

At det ikke er fårikålsesong hindrer oss ikke i å lage fårikål så lenge det fins fårikålkjøtt i frysedisken i butikken!

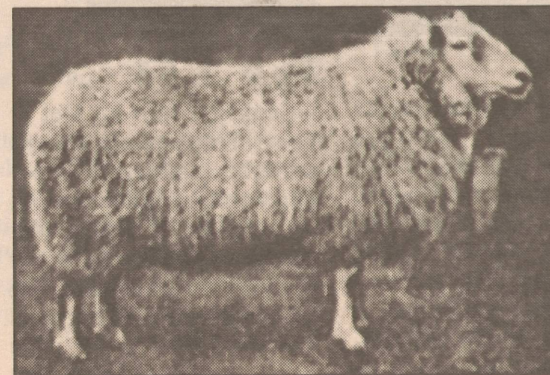
Et gammelt gubberåd sier at fårikål bør tilberedes ved fullmåne. Ifølge folketro skapte varulven seg om til sau ved fullmåne og fårikålen induserte en slags voodoo-effekt som lammet ulven. Samtidig smakte det jo godt!

Lørdag førstkomende, (28.mars), er det igjen fullmåne, og igjen tid for denne tradisjonsrike retten. Om natten begynner sommertida, og klokken skal stilles en time frem: Hold tunga rett i munnen, ellers kan uheldige komplikasjoner oppstå!

Selve fremgangsmåten er

enkel: Anslå hvor mange som skal få mat, og tin 300-350g magert fårekjøtt til hver person. Fettet som eventuelt henger igjen på bitene, lar du ligge til etterpå da dette gir et balansert bidrag til den mangefasetterte fåresmaken. Skjær det heller bort siden.

Kål må vi også ha, og en

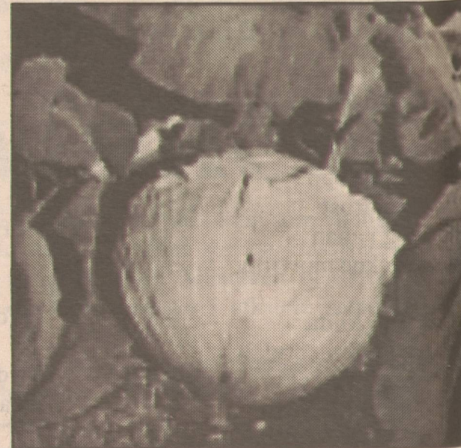
Får.

hodekål på størrelse med en kvinnehåndball er mer enn nok til 3 personer, dvs 1 kg kjøtt. Kålen kan deles opp på mange måter, men jeg foretrekker appelsinbåtformen med skrog cirka 3cm bredt.

(I Fårikålsammenheng går ofte tallet 3 igjen. Dette henspiller på en artig historie fra Gudbrandsdalen, fårikålens hjemland, tidlig i dette århundret: I en tid med stadige folkevandringer og evig rotløshet langs de Gudbrandske steppemarker var tre karer samlet

før middag. To fra distriktet og en nordlending. «Ska bli godt med fårikål att!», sa den ene lokale gubben. «Fårikål!», sa nordlendingen, «Fisk midt i uka?». «Ho,ho!», lo de to distriktskallene, «Vi er tre/3 spreke gutter, vi!»)

Kjøtt- og kålelementene fordeles du lagvis i en romslig gryte etter følgende skjema: Først kjøtt, deretter kål osv, til ingrediensene har tatt slutt. I en pose har du på forhånd blandet en neve hvetemel og 3ts malt havsalt og litt hvitt pepper. Strø dette mellom lagene sammen med

Kål.

litt hel sort pepper. Tilsett vann som holder omtrent kroppstemperatur 0.3 cm nedfor grytekanten, og la det hele småkoke i minst en time. Rør noen ganger på, (ikke i!) gryta i løpet av denne tiden og server med et smil.

nettPreik

Toms harde
varer(Hardware)

[http://](http://www.tomshardware.com/)

www.tomshardware.com/
Denne siden er et must for alle innkjøpsansvarlige, og andre som kjøper datautstyr. Tom holder seg hele tiden oppdatert på hovedkort og grafikkort og tester disse mot hverandre. Han har lettfattelige og oversiktlige forklaringer på alle delene i en pc, f.eks. RAM, Chipset, CPU, harddisk, skjermkort osv. Etter å ha testet og skrevet om 3D grafikkakseleratorer i en tid, skal han konsentrere seg om CPU'er og hovedkort i tiden fremover.

Kilroy

[http://](http://www.kilroytravels.com/)

www.kilroytravels.com/
Kilroy Travels, reisebyrået for studentene, har en ypperlig informasjonsbase på nettet, hvor du kan taste inn strekinga du er interessert i, og motta informasjon om hvor mye det vil koste til sammen å reise f.eks. t/r Tromsø-San Francisco i påskeferien. Skjemaene gir mulighet for å spesifisere om du vil ha absolutt billigste alternativ, sjanse til å endre billettene, grupperabatter, reiseforsikring osv. Her slipper du unna lange telefonkøer hos reisebyrået, ved å motta den informasjonen du trenger i epostboksen din senest dagen etter.

Dop er
kvinneundertrykkende (!)

[http://](http://www.raud.ungdom.org/rebell/arkiv/hue_dop.html)

www.raud.ungdom.org/rebell/arkiv/hue_dop.html

Denne artikkelen går langt ut på jordet i sitt forsøk på å forbanne rusmidler. Fraser som «nå har likestillinga gått for langt» er i seg selv selvmotsigende, men i denne artikkelen får setninga mening, for koblinga mellom kamp mot narkotika og kvinnefrigjøring er et underfundig påfunn. Ikke nok med det, men her påstås det at makthavere styrer folket ved å bruke på dem dop. Med andre ord, boken med konspirasjonsteorier har fått en ny historie. Slutt med dop og gjør opprør!

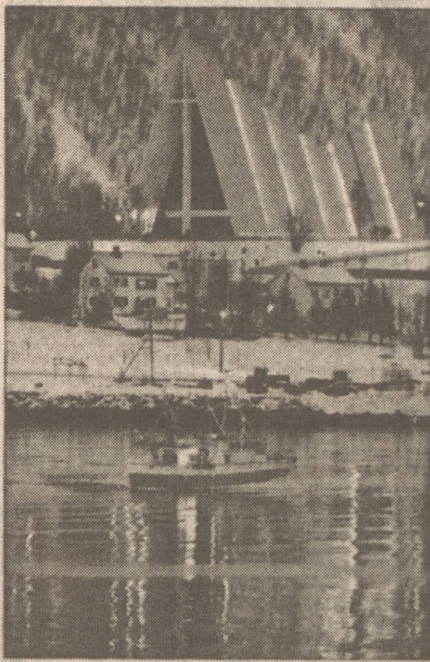
Av Heidi V. Hundåla

Dine beste tips mottas på heidih@stud.cs.uit.no

Vi noterer at...

...Vi noterer at...-redaksjonen presenterer en liten spesialutgave. Her har vi et lite utklipp fra Oslofjordbotn-avisa Dagens Næringsliv. På bildet ser vi tydelig Universitetet i Tromsø med Ishavskatedralen i bakgrunnen.

Egentlig er det vel Dagens Næringsliv som burde forsynes med litt akademisk arbeidskraft?

©NES
rbund

Mer til Nord-Norge. Styrken med et universitet i Tromsø (bildet) er blant annet at landsdelen forsynes med akademisk arbeidskraft. Foto: SCAN-FOTO

Studenter, annonserer gratis på:

Tavla

Tlf: 77 64 42 83. Faks 77 64 51 99.

E-post: utropia@stud-org.uit.no

Brukt el-gitar
med forsterker selges kjempebillig.
Ring 918 38 422

Selges
Skisko tur/telemark størrelse 42 selges kr. 600,-. Fjorårets modell, nesten ikke brukt.
Tlf.: 943 10784

Ønskes kjøpt
Liten fryseboks el. skap samt kommode.
Anne/Anki tlf. 77 63 79 99

Aprilspøk
Hvis du ikke vil gå på denne helt åpenbare aprilspøken, ring
Martin tlf. 776 89 783

Badenpowells
spiller kanskje mom'n'pop for deg og deg.

H., ps.: 968 23 759

Utopia

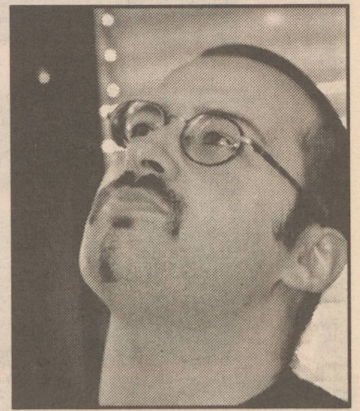
Studentavisa i Tromsø

Utropia
U'tropi'a
Ut'rop'ia
Ut'ropi'a
U'trop'ia
Ut'ro'pia

Utopia ønsker flere medarbeidere innenfor nyhet, kultur, foto og layout. Ring 77 64 42 83, eller send oss en e-post på utropia@stud-org.uit.no hvis du er interessert. Vi har redaksjonsmøter hver tirsdag på desken kl. 16.00, så nøl ikke med å ta kontakt.

Fire på rad

- Hva skal du gjøre i påsken?

Einar Fagertun, dataveileder og hovedfag ped.

- Jeg skal feste og glede meg over penger på Setermoen. Mobbe militærfolk og knuse bildene deres. Så skal jeg gå forbi kirka.

Susanne Eliassen, 3. avd. jus

- Nå steiker jeg vafler for Hum.fak. Til påske skal jeg hjem til Andøya og være sammen med sønnen min. Fest, familie og venner. Håper å komme meg i bakken. Så skal jeg på hytta.

Lise Lein-Mathisen, medisin grunnfag

- Jeg skal ikke reise hjem, men gå på fjellet og skrive oppgave. Gleder meg til å sove i telt og lage kirke i Guds frie natur.

Konrad, ambulansesjåfør fra Kåfjord

- Jeg har fri i hele påska. Skal spille på automat og drikke heimebrent.

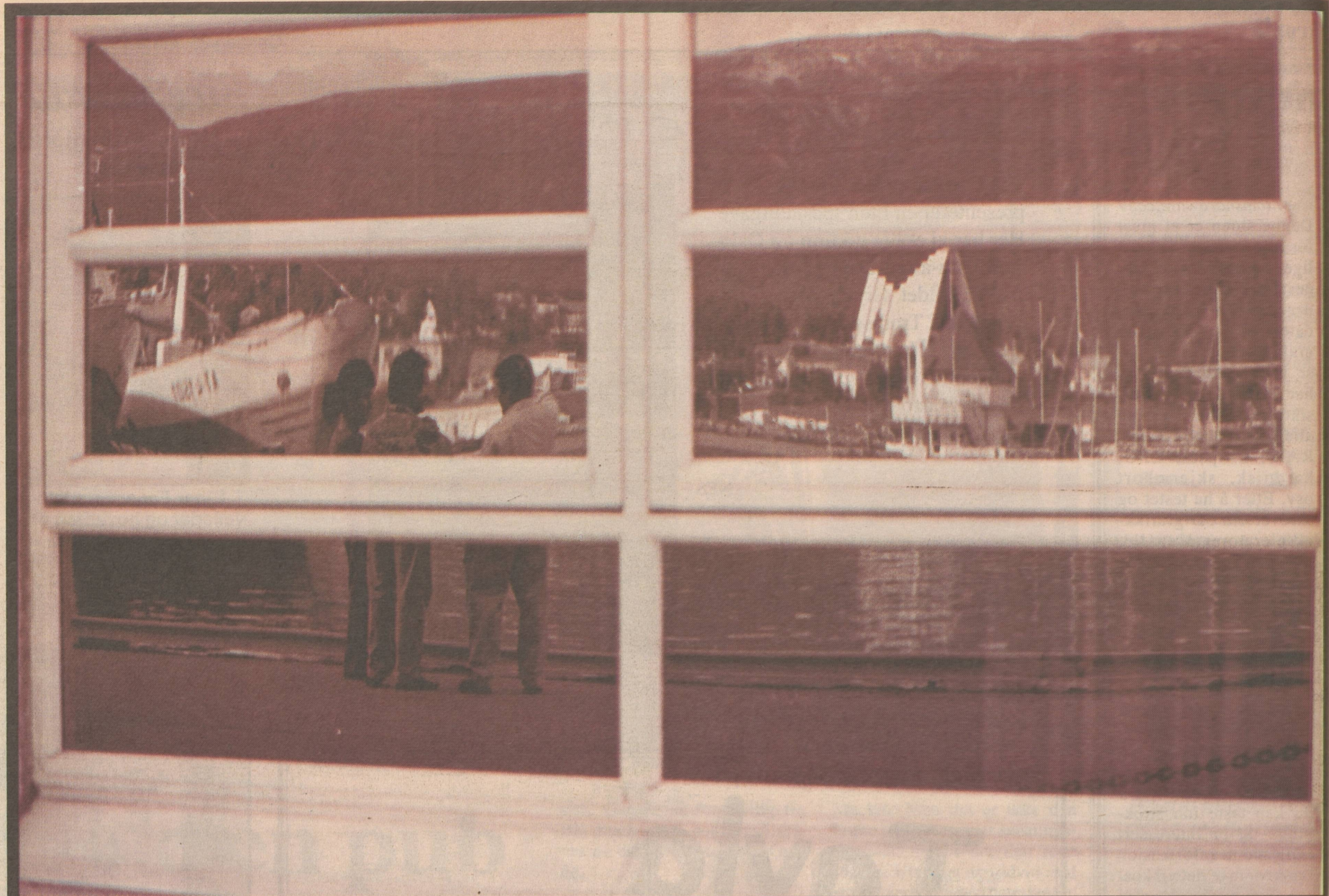

FOTO: LARS ÅKE ANDERSEN

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Føler du iblant at livet er en endeløs deadline? Ja, da er det bare en ting å gjøre, du må koble ut en gang i blant for din mentale helses skyld. Psykiatrien er presset nok som det er. Her kan du velge og vrake blant aktiviteter de neste to ukene:

Onsdag 25. mars

Utopia er ute med nytt nummer. Etter du har lest det, bør du få med deg **Internasjonalt Seminar** kl. 18.00, der Arild Humlen skal ta opp status for menneskerettighetene. Fem av byens **studentband** spiller på Mack-kjelleren kl. 21.00. Kl. 19.30 kan du få høre en presentasjon av "Miljøgifter i Nord" fra **Ottar** nr. 1/98 på Tromsø Museum.

Torsdag 26. mars

Torsdag er dagen for **husflid**. Få inspirasjon på Tromsø Museum der Troms fylkes husflidslag åpner en utstilling av produkter. Tromsø Kunstforening åpner en utstilling av **Anne Kampmann** kl. 19.00. Hun presenterer sine eventyrlige billed-

landskap med underlige fabelvesener. Den 6. **Tromsutstillinga** åpner også i dag på Tromsø Kunstforening. For de spillegale har bingoen i Storgata fremdeles åpent.

Fredag 27. mars Bel Canto

spiller i Lysgården på MH-bygget. I dag blir det spennende konsert på Teaterkafeen kl. 21.00. Fire musikere utgjør **MILLAN**. To engelske og to indiske. Tromsø Filmklubb viser "**Delikatesen**" der kannibalisme er et drivende element. "Flimmer" arrangerer **releaseparty** på Sub-Sirkus kl. 21.00, Those Norwegians spiller live.

Lørdag 28. mars

Er du i "danse samba nedover Storgata" formen i dag igjen, bør du møte opp på Tromsø Kunstforening kl. 12.00. Da er det offisiell åpning av Eventyrfestivalen, og Eventyrtoget går nedover Storgata med samba-

orkester og ildsprutende drager. I lørdagsforedraget kl. 14.00 på Nordnorsk Kunstmuseum presenterer Valborg Maria Sirnes et utvalg eventyr for voksne av H. C. Andersen. Tromsø Filmklubb viser "**De fortapte barns by**" kl. 14.30 på Verdensteateret. Gammel tradisjon i møte med ungdommelig friskhet kan du oppleve på Kulturhuset kl. 19.30. Musikklinja ved Kongsbakken vgs. Holder forestillingen "**HARLA HARLA, folkemusikk fra vugge til grav**". Forestillingen "**Tatt av kvinnen**" bør du få med deg på Teaterkafeen kl. 21.00. Arrangert av Kulturhuset og elever ved Musikkonservatoriet.

Søndag 29. mars

Sommertid begynner, still klokka en time frem!!! Hvis søndagsformen er dårlig som vanlig, kan det nok friske opp med litt nordnorsk felemusikk, neverlur og bukkhornspill, polsdans, bjønnndans og kraftfull halldans. Forestillingen "**Et folkemusikk-eventyr**" går kl. 18.00 på Kulturhuset. Greier Askeladden å vinne prinsessa? "Norge - en miljøsinke?"

Mandag 30. mars

"...som gikk sine egne veier"

eller "Hvordan Bissen, Bøffen, Bønna, Bleike-Bodil og Burger'n ble en platekontrakt fattigere". Dette er faktisk tittelen på forestillingen som **Alfheimteateret** setter opp kl. 18.00 på Rådstua Teaterhus. Dette er et moderne eventyr for ungdom og voksne, der den stygge andungen (The pønkers) og de kommersielle (The gangsters) møtes til herlig søtsuppe gjennom vold, action og romantikk. Hvis dette blir i meste laget, kan du heller få med **foredraget** kl. 19.30 på biblioteket om "Jesus som småglunt i Nord-Norge". Tromsø bibliotek holder **eventyrstund** kl. 10.00-16.00 fra i dag og frem til og med 3. april.

Tirsdag 31. mars

Se John Woo-filmen "**Hard boiled**" på Blå Rock.

Onsdag 1. april

Temakveld på Blå Rock, hør på Joy Division og the Only Ones. **Internasjonalt Seminar** kan by på debatt:

"Norge - en miljøsinke?"

Torsdag 2. april

Litteraten er viet eventyr, Te-

aterkafeen kl. 20.00. "Opprør hav" er tittelen på dagens utgave av **Internasjonalt Seminar** "Sagoferden/Fortellerreisen". prosjektet vises frem i Bjørnebekken Barnehage kl. 10.00-15.00.

Fredag 3. april

Kl. 14.00 vises forestillingen "**Ringelihorn**", etter Regin Normanns eventyr på Kulturhuset.

Lørdag 4. april

Det er **opplesning** av "Tommeliten og røverne" på Flerbrukshuset kl. 14.00.

Søndag 5. april

I dag er det **palmesøndag**, er det da man skal feire Tromsøpalmens eksistens?

Mandag 6. april

Mandag, dagman, namgad, mandag, gandam, det er **MANDAG**

Tirsdag 7. april

Blå Rock viser **Monty Python** filmen "And now for something completely different."

Onsdag 8. april

Nok en ivrig utgave av verden nordligste universitetsavis kommer ut. Har du kommentarer til oss? Ta kontakt!

Hvis DU vil legge inn noe på Nord-Norge-banen, kontakt oss på faks/telefon/e-post. **ELLER** stikk innom Glassburet på ISV.